

Zvony a zvonky v kostelech a zvonících na Holešovsku

**Soupis zvonů v Holešově a okolních obcích.
Okres Kroměříž, kraj Zlínský.**

Vypracoval Patrik Trnčák, Holešov 2024.

Zvony a zvonky v kostelech a zvonících na Holešovsku

Úvodem

Ve městě již jen zbežně vnímáme zvonění zvonů na kostele. Zvuk zvonu přerušil ruch města. Pokud samozřejmě nebydlíme v blízkosti kostela. Ale pokud se na to zaměříme, tak například v neděli, když je klid, i ze vzdálených sídlišť Novosady nebo U letiště lze zaslechnout zvonění během poledne nebo svatby apod. Z průmyslové zóny (býv. letiště) lze slyšet zvonění zvonů z kostela ze Zahnašovic. V obcích je to samozřejmě jiné, tam zvonění z kostela nebo ze zvonice lze slyšet stále docela jasně. Pokud se tedy v dané obci ještě zvoní.

A kdy se vlastně zvoní? Záleží na městu či obci, ale většinou se zvoní třikrát denně (6, 12, 18h), v poledne někde i všemi zvony (pokud jsou), dále před mší, během svatby, při různých státních svátcích atd. V obcích se zvoní i tzv. zvonem „umíráčkem“ při úmrtí. Dříve se zvonilo i během jiných příležitostí, např. při příjezdu kněze do obce, při pohromách a nebo při ostatních významných událostech.

Jak se zvoní? Dříve samozřejmě ručně, kdy k tomu byl určen zvoník. U velkých zvonů nebo u více zvonů bylo zvoníků několik. Někde se muselo vystoupat až do věže, někde byl provaz od zvonu zaveden až dolů, např. za oltářem. Zhruba od 60. let 20. století se začal zavádět automat, který umí spustit zvonění v přesně daný čas bez účasti zvoníka. Také se někde změnil způsob zvonění – nebylo třeba rozhýbat celý zvon (hlavně ty velké), ale hýbe se pouze palička, která udeří do boku zvonu. To se děje hlavně u moderních zvonků např. na kostele či gymnáziu v Holešově. V některých obcích zůstaly obě varianty – na běžné každodenní zvonění je zde automat a při zvláštních příležitostech nastupuje zvoník a zvoní ručně (např. na umíráček).

Kde se zvoní? Na tuto otázku je snadná odpověď, přeci v kostele nebo ve zvonici. Zajímavostí ovšem je, že pokud nebylo možno zvonit z těchto budov (např. při výstavbě nebo rekonstrukci kostela nebo z důvodu živelné pohromy jako požár kostela atd.), tak se zvony zavěšily na velkém stromě na nejsilnější větev a zvonilo se takto. Zvonit se dokonce muselo i povinně. Jen během válek, kdy byly všechny zvony zrekvírovány, se nezvonilo. Ale to byla výjimka. Obec se snažila zajistit alespoň železný provizorní zvon, na který se pak zvonilo. Tento zvon pak po válce zůstal v kostele či zvonici jako záložní, když se zakoupily nové bronzové zvony.

Železo versus bronz – ve většině případů se instalovaly zvony bronzové, ať již z důvodu vyšší kvality tak samozřejmě mnohem lepšího zvuku. Bohužel se tento materiál „hodil“ pro válečné účely a proto bylo za obou světových válek mnoho zvonů odvezeno a zničeno. A zvony, které ještě přečkaly 1. světovou válku neunikly úřadům během 2. světové války. Pokud se nejednalo o opravdu velmi staré zvony nebo velmi umělecky cenné. Takové zvony přečkaly i druhou světovou válku – např. zvony z roku 1596 resp. 1597 v kostele v Holešově nebo zvon z roku 1601 z kostela v Žeranovicích. Zvony železné (litinové, zinkové atd.) byly většinou menší, málo zdobené (pokud vůbec nějaký nápis měly), horší kvality, ale zase přečkaly všechny války, jelikož se pro válečné účely nehodí. Dosti často byly zapůjčeny z větších měst do obcí, aby se i tam mohlo něčím zvonit. A jak již bylo uvedeno výše, tyto zvony se nakonec dochovaly jako záložní dodnes a paradoxně jsou mnohdy starší než zvony poválečné, i když bronzové a s uměleckou výzdobou.

Soupis zvonů – v této publikaci se pokusím o soupis všech zvonů z kostelů a zvoníc na Holešovsku. Nejprve se podíváme na město Holešov a pak projdeme jednotlivé obce podle abecedy. Nejprve ale pár slov k historii. Vynecháme interní soupisy majetku jednotlivých far, které samozřejmě také zvony obsahovaly, ale běžný člověk se k těmto seznamům nedostal. Jako první soupis zvonů určený pro širokou veřejnost sepsal Rudolf Janovský a vydal v roce 1899 v článku „Soupis zvonů okresního hejtmanství holešovského“ v periodiku Časopis společnosti přátel starožitností českých. Další základní údaje lze najít v knihách Okresní hejtmanství Holešovské, Eduard Peck, 1892 a Vlastivěda moravská, Pavel Kvasnička, 1929. Ať již v soupisu pana Janovského tak v obou knihách nejsou uvedeny všechny zvony. Především jde o zvony a zvonky v obecních zvonících. V mé publikaci jsou naopak uvedeny všechny vypátrané zvony i malé zvonky ze všech kostelů a zvoníc.

Foto na titulní straně: zvony v kostele sv. Floriána v Roštění. Foto autor.

Soupis zvonů – obsah

Obsah:

Holešov:	3
zvony v kostele Nanebevzetí Panny Marie.....	3
zvony v kostele svaté Anny.....	9
zvony v kapli svatého Kříže.....	12
zvony v kapli svatého Martina.....	12
zvony ve školách a malé zvonky v dřevěných zvoničkách (Americký park, zámek).....	12
 Bořenovice:	
zvony ve zvonici.....	16
 Dobrotice:	
zvony ve zvonici.....	19
 Horní Lapač:	
zvony v kapli svatého Floriána.....	20
 Jankovice:	
zvony ve zvonici.....	22
 Količín:	
zvony ve zvonici.....	25
 Kostelec u Holešova:	
zvony v kostele Petra a Pavla.....	27
 Kurovice:	
zvony v kostele svaté Konhuty.....	32
 Lechotice:	
zvony ve zvonici a zvony v dřevěné zvoničce.....	36
 Ludslavice:	
zvony v kostele svatého Václava.....	38
 Martinice:	
zvony ve zvonici svatého Floriána.....	42
 Míškovice:	
zvony v kostele svatého Antonína Paduánského.....	46

Němčice:

zvony ve zvonici.....	50
-----------------------	----

Pacetluky:

zvony v původní zvonici a zvony v kapli Panny Marie.....	52
--	----

Pravčice:

zvony ve zvonici svatého Floriána a zvony v kapli svaté Anny	
zvony v kostele svatého Floriána.....	54

Prusinovice:

zvony v kostele svaté Kateřiny a zvony v evangelickém kostele.....	58
--	----

Přílepy:

zvony ve zvonici a zvony v lesní kapli.....	66
---	----

Roštění:

zvony ve zvonici a zvony v kostele svatého Floriána.....	69
--	----

Rymice:

zvony v kostele svatého Bartoloměje.....	76
--	----

Třebětice:

zvony v kostele svatého Vendelína.....	81
--	----

Tučapy:

zvony ve zvonici.....	84
-----------------------	----

Všetuly:

zvony ve staré zvonici a zvony v nové zvonici.....	86
--	----

Zahnašovice:

zvony v původní zvonici a zvony v kostele Panny Marie.....	89
--	----

Žeranovice:

zvony v kostele svatého Vavřince.....	94
---------------------------------------	----

Žopy:

zvony ve zvonici.....	100
-----------------------	-----

Závěrem, tabulka zvonů, zdroje a literatura.....	102
---	------------

Holešov

Všeobecně o holešovských zvonech:

V Holešově se zvonilo v kostele Nanebevzetí Panny Marie, v kostele sv. Anny, v kapli sv. Martina, v kapli sv. Kříže a v pozdější době také ve věži gymnázia a v malých zvoníčkách (v zámku a v Americkém parku). V kostele Nanebevzetí Panny Marie jsou dodnes nejstarší zvony z celého Holešovska (z let 1596 a 1597). V kostele sv. Anny již zvony od druhé světové války nejsou. Stejně tak v kaplích sv. Martina a sv. Kříže. Po rekonstrukci gymnázia také vyzvání jeho dva zvonky ve věži. Při různých příležitostech si lidé mohou zazvonit v dřevěných zvonících v zámku nebo v Americkém parku.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Stručná historie kostela:

Na náměstí v Holešově stál gotický kostel s farou a hřbitovem obehnaným zdí už ve 14. století. Pod patronací šlechtického rodu Rottalů, majitelů holešovského zámku a panství, byla koncem 17. století na stejném místě zahájena stavba nového kostela podle projektu italského architekta Filiberta Luccheseho. Při první fázi barokní výstavby kostela zůstala zachována západní věž z lomového zdiva, pocházející pravděpodobně z konce 16. století. Nově byl přistavěn presbytář a sakristie s panskou oratoří na severní straně. V další fázi byla upravena hlavní loď, vybudovány nižší boční lodě a západní průčelí. Stavba byla dokončena roku 1708, v dalších letech byly prováděny úpravy interiéru. Na vnitřní výzdobě se podíleli sochaři Jan Jiří Schauburger a Ondřej Zahner. Kostel Nanebevzetí Panny Marie byl slavnostně vysvěcen dne 26. července 1735 olomouckým světicím biskupem hrabětem z Egkhu a Hungersbachu.

Zvony:

Podle inventárního seznamu z roku 1625 byly v kostele Nanebevzetí Panny Marie čtyři zvony. Dva lze snadno identifikovat, neboť jde o zvony sv. Jakub a sv. Václav, které jsou v kostele dodnes. Další dva zvony již určit nelze, můžeme jen odhadnout, že šlo o umíráček v menší věži a nějaký další zvon. Je možné, že to byl předchůdce velkého zvonu z roku 1650 (pozdější zvon Maria). Z roku 1620 se dochovaly farní záznamy o poplatcích za zvonění při pohřbu: „za pohřeb se všemi zvony 15 grošů, za pohřeb bez největšího zvonu 10 grošů, za pohřeb bez dvou velkých zvonů 4 groše.“

V inventáři z roku 1900 je uvedeno již 6 zvonů. Opět jde o dva velké zvony sv. Jakub a sv. Václav, pak je zde největší zvon Maria a trojice menších zvonů (umíráček, sanktusník a malý zvonek od sakristie). V současné době jsou v kostele pouze dva velké zvony (sv. Jakub a sv. Václav) a dva menší zvonky ve věži, které zvoní každou čtvrt hodinu. Zvony nyní probereme od největšího.

Největší zvon Maria – původně šlo o velký zvon z roku 1650, který ale pukl a roku 1871 byl přelit. Zvon vážil asi 4560 kg (průměr i výška přes 170 cm) a nesl po stranách nápis: „*Léta Páně 1650 za panování G.W.O.K.M.I. Pana pana Václava knížete Saganského, vladaře domu Lobkovského, a kněze Jana Topolanského a urozeného a statečného pana Václava Halanského insp. Eli. Menšíka, purkrabího a promistra Václava Poláka, ke cti a chvále Pánu Bohu a všemu zlému na odpor.*“

Jak již bylo uvedeno, zvon pukl a byl přelit v dílně Ignác Hilzer, Vídeň v roce 1871 za 4000 zl. Tento přelitý zvon byl pojmenovaný **Maria**, měl průměr 175 cm, výšku 144 cm a vážil asi 4200 kg. Po obvodu byla bohatá reliéfní výzdoba s andělíčky a po stranách byly reliéfy Panny Marie, sv. Cyrila a Metoděje a kříže s Ukřižovaným. Mezi reliéfy byly nápisy: první o 7 řádcích: „*Tento zvon byl přelit roku 1871. Obětavostí nábožných farníků holešovských.*“ Druhý nápis o 9 řádcích: „*Ke cti a chvále Boží nejblahoslavenější Panny Marie, a sv. apoštolů moravských Cyrilla a Metoděje.*“ A třetí nápis o 6 řádcích: „*Ignác Hilzer cís. král nadvorný zvonolitec lil mě ve Vídeňském novém městě roku 1871.*“

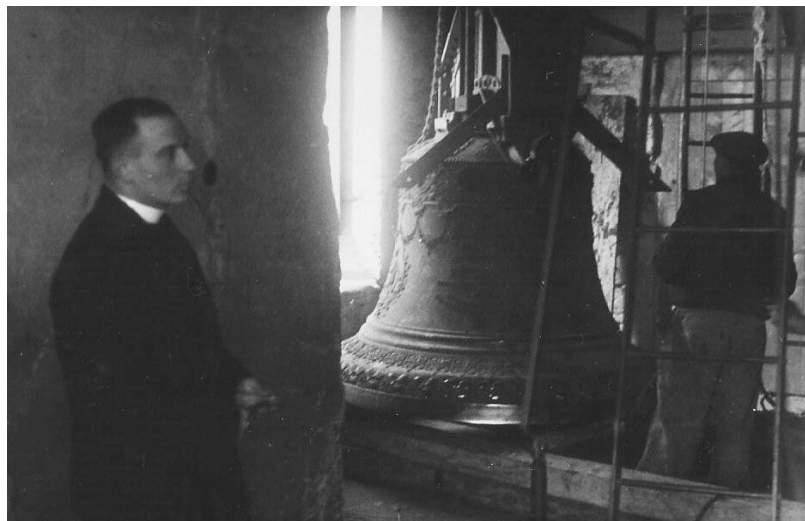
Na vytažení zvonu vzpomínal ve svých pamětech pan Hanák: „Zvon Maria, když se tenkrát vytahoval na věž, že šikmé lešení bylo ze strany od Kroměřížské brány a z druhé strany věže táhly dva páry panských volů lanama zvon na věž, tenkrát prý bylo plné náměstí lidu...“

Naopak poslední den zvonu byl zaznamenán i v kronikách. I když zvon přečkal první světovou válku tak druhou již ne a byl zrekvírován pro válečné účely v dubnu 1942 (uvádí se 25.4. ve farní kronice je však 18.4). Na zvon se ještě naposledy zvonilo (prý je zaznamenán jeho zvuk, ovšem nikdo neví kde) a pak musel být zvon ještě ve věži rozřezán na dvě části, jelikož by neprošel oknem. Zvon byl odvezen do sběrný zvonů v Ostravě – Přívoze, pak putoval do Prahy a odtud lodí do Hamburku.

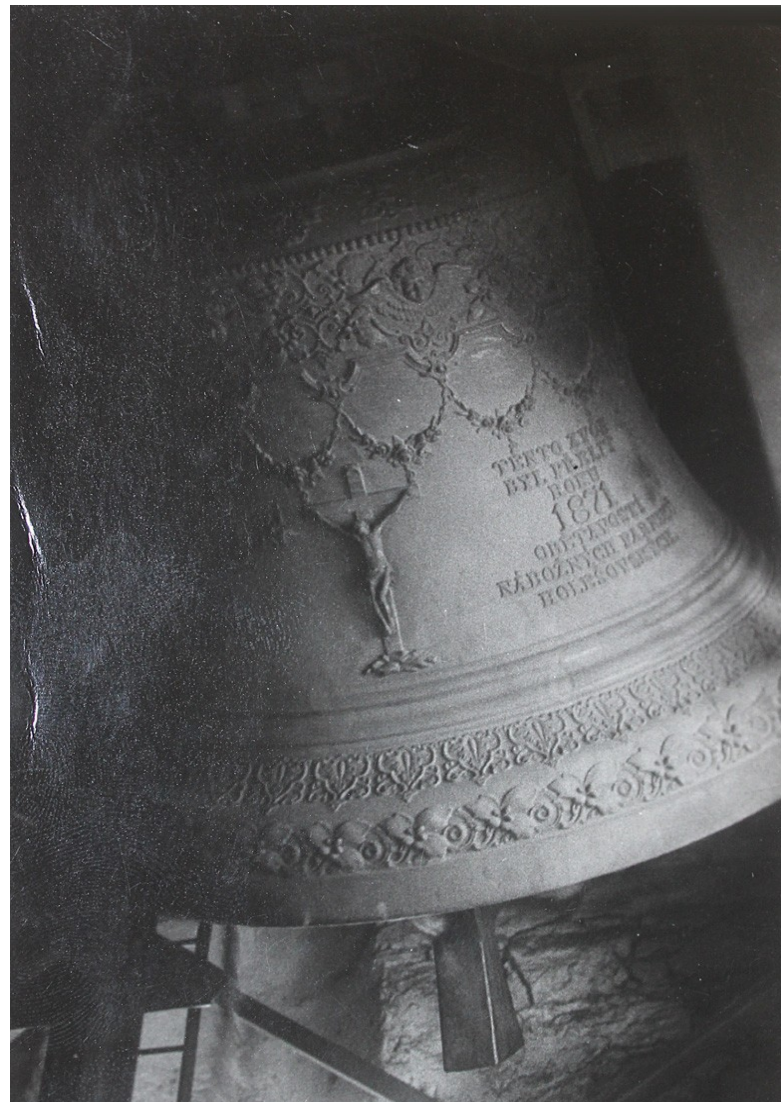
Soupis zvonů – Holešov

Vzácná fotografie ještě zavěšeného zvonu Maria v Holešovském kostele. Foto: archiv Brno.

P. Karel Plevák během rekvírování zvonu Maria v dubnu 1942. Foto: archiv M. Olšina.

Ještě zavěšený zvon Maria, detail na zdobení. Foto: archiv Brno.

Soupis zvonů – Holešov

Sundávání rozřezaného zvonu Maria z kostelní věže.
Foto: archiv Radka Procházková.

Poslední snímky zvonu Maria před odvozem.
Foto: Karel Baďura, archiv Radka Procházková.

Zvon sv. Jakub – zvon ulitý v roce 1596 (patrně v dílně Natanael Jan Benešovský z Moravské Třebové) za působení pastora Matěje Plorantia, má průměr 128 cm, výšku 124 cm a váží 2400 kg. Po stranách jsou reliéfy – 9 cm vysoký znak města Holešova a nad ním 1,5 cm vysoká písmena nápisu P.R.M.H. (Purkmistr a Rada Města Holešova). Pod znakem je pak nápis: „*Ian Kosarzki z Gihlawi GPVZZ komornik MBMP. V.Z.Z. W.Z.Z. W.F.Z.Z.*“ (význam písmen: Geho Pana Viktorina Z Zierotina / Martin Boleslavský, Matěj Plorantius / Viktorin Z Zierotina, Wáclav Z Zierotina, Wilém Fridlich Zierotina). Následuje reliéf rodového znaku pánů ze Žerotína v kartuši a také 16 cm vysoký kříž, ozdobený ve vrcholu a na patě lvími maskarony a na břevnu s reliéfy muže a ženy (Adam a Eva). Po stranách kříže jsou postavy sv. Jana a Panny Marie. Nad křížem je nápis INRI a pod ním je nápis „*Meno tomv zwonv s.Iakvb.*“ (Jméno tohoto zvonu je svatý Jakub).

V horní části zvonu je po obvodu třířádkový nápis: „*Letha panie 1596 na den swateho Wictorina ke cti chwale panv Bohv w bostwi nerozdilnemv w osobách trogimv vrozeny pan pan Viktoryn z Zierotina geho milosti arczikniziete rakavskeho Maksymiliana woleneho krále polského komornik diedicnei pan statkv starogi Holessowv vziniti raczil wssem zlim dvchvm nazdvri Natanael zwonar B H Z T.*“ (Léta Páně 1596 na den svatého Viktorína ke cti a chvále Bohu v nerozdílném Božství ve třech osobách, urozený pan Viktorin ze Žerotína, dědičný komorník jeho milosti arciknížete rakouského Maxmiliána, voleného krále polského, pán statků Holešovských tento klenot chrámu Božího umístil a na něj náklad z obce Holešovské učiniti ráčil všem zlým duchům navzdory Natanael zvonař Benešovský v Holešově z Třebové).

Zvon sv. Jakub z roku 1596, foto autor.

Zvon sv. Václav – je zvon ulitý v roce 1597 v dílně Zachariáš Milner, Olomouc, taktéž za působení pastora Matěje Plorantia, má průměr 104 cm, výšku 100 cm a váží cca 720 kg. V horní části je po obvodu pětiřádkový nápis: „*Léta panie 1597 za panowani wysoce vrozeného pana pana Victorina z Zierrotina na starim Gitczinie Holessowie a Hvstopeczich gehu milosti arczikniziete Maximiliana rakvskeho woleneho krále polského komorníka slit gest tento zwon za pyrmistra Zdražila a raddy miesta Holessowa znakladem wsseczki obce Holessowski wssem czertvm nazdvri.*“ (Léta Páně 1597, za panování vysoce urozeného pána, pana Viktorina ze Žerotína, ze Starého Jičina, Holešova a z Hustopečí, komorník jeho milosti arciknížete Maxmiliána rakouského, voleného krále polského, slit jest tento zvon za purkmistra Zdražila a rady města Holešova, nákladem celé obce Holešovské, všem čertům navzdory).

Na jedné straně je 12 cm vysoký reliéf městského znaku v kartuši a nad ním písmena P.A.R.M.H (Purkmistr a rada města Holešova). Pod znakem je dvouřádkový nápis: "*Gmeno tomv zwonv s.Waclaw.*" (Jméno tohoto zvonu je svatý Václav). Na protější straně je 20 cm vysoký znak pánů ze Žerotína v kartuši s nápisem "V.Z.Z. W.Z.Z. W.F.Z.Z". (Viktorín ze Žerotína, Václav ze Žerotína a Vilém Fridrich ze Žerotína). Oba výše uvedené zvony přečkaly obě světové války a zvoní tak v kostele dodnes. Původně se na ně zvonilo ručně, nyní již automaticky především ve 12 hodin, před mší, během svateb apod.

Zvon sv. Václav z roku 1597, foto autor.

Následuje trojice menších zvonů, které se však do dnešních dnů nedochovaly:

Bronzový **zvon Sv. Terezie** (lidově znám spíše jako Sv. Anna) o průměru 40 cm, výšce 60 cm a hmotnosti 60 kg byl ulit v roce 1939 v dílně R. Manoušek v Brně. Na boku měl nápis: "*Ke cti sv. Terezie a sv. Anny.*" Zvon byl umístěn nad presbytářem. Dne 18.4.1942 byl zrekvírován pro válečné účely.

Bronzový **zvon Umíráček** o průměru 25 cm, výšce 35 cm a hmotnosti 30 kg byl v kostele od roku 1837. Ulit byl v dílně František Stanke, Olomouc. Na boku měl krátký nápis: "*H.L.F.FUSA. V OLOMOCI 1837.*" Zvon v roce 1945 věnoval kněz Karel Plevák do zvonice v Jankovicích. Kam se pak zvon poděl není známo.

Bronzový **zvon Sv. Josef** (lidově znám jako **Sanktusník**) o průměru 18 cm, výšce 23 cm a hmotnosti 15 kg byl ulit již roku 1711 (v nezjištěné dílně). Na boku zvonu byl reliéf svatého Josefa a z druhé strany latinský nápis: "*Sancte Iosef, S. Barbara in mortis hora vestro agonizantes patrocinio donate.*" ("*Svatý Josefe, svatá Barboro, v hodinu smrti dejte záštitu těm, kdo umírají*"). Zvon byl dne 18.4.1942 zrekvírován pro válečné účely.

Podle kostelního inventáře byl u sakristie ještě malý bronzový zvonek o hmotnosti asi 3 kg. Jeho osud není znám, ale v soupisu zrekvírovaných zvonů zapsán není. Patrně někdy po válce byla na jeho místo umístěna dvojice nových bronzových zvonků o velikosti cca 10 – 12 cm na které se zvoní ručně podle potřeby.

Zvony Sv. Josef (vlevo) a Sv. Terezie během rekvírování v dubnu 1942.
Foto: archiv Radka Procházková.

Zvonky u sakristie na místě jednoho většího staršího zvonu. Foto autor.

Kostel Svaté Anny

Stručná historie kostela:

Barokní kostel z první poloviny 18. století, který byl součástí areálu s klášteřem řádu trinitářů v bezprostřední blízkosti zámku. Jako filiální kostel patří do římskokatolické farnosti Holešov v rámci olomoucké arcidiecéze. Kostel byl postaven na místě původní bratrské modlitebny ze 16. století. V roce 1584 k ní byla přistavěna renesanční věž. Po příchodu jezuitů do Holešova během rekatolizace dal majitel panství Ladislav Popel mladší z Lobkovic modlitebnu přeměnit na katolický kostel zasvěcený svaté Anně. Kostel vysvětil 15. května 1616 olomoucký biskup, kardinál František z Ditrichštejna, farářem byl jmenován Jan Sarkander. O obnovení kostela rozhodl hrabě František Antonín z Rottalu, který jej nechal přestavět v letech 1742–1748. Bylo ponecháno původní obvodové zdivo lodi a jádro věže, postaveno nové kněžiště se sakristií a oratoří v patře, pod lodí upravena krypta a pořízena nová vnitřní výzdoba. Komplexní renovace kostela proběhla v letech 1963–1974. Od roku 2006 probíhaly opravy, které měly zamezit pronikání vlhkosti do zdí kostela na severní a jižní straně. Postupně byly restaurovány i jednotlivé boční oltáře.

Zvony:

Nejstarší záznam o zvonech v kostele sv. Anny pochází z roku 1616 z tzv. Kroniky Holešovské (1615-1645), kde se píše: „Před vysvěcením kostela sv. Anny kardinálem z Dietrichštejna dne 15.5.1616, jesuité před samotným vysvěcením litery (nápisy) z bratrských zvonů dali odtínati, aby nebylo znát, či byly. A smolou ta místa zatřeli.“ Dále se dovídáme, že: „Zvony od sv. Anny (jeden z nich prý byl puklý) byly přelity při přestavbě kostela v 18. stol.“ Jelikož jsou všechny zvony z kostela sv. Anny odvezené za války, zůstal nám jen jejich popis.

Kostel sv. Anny v Holešově, foto autor.

Největší byl **zvon Svatá Anna** o hmotnosti 370 kg (průměr 89 cm, výška 69 cm), byl bronzový a ulit v dílně Melchior Schwann, Olomouc v roce 1752. Nahoře byl po obvodu nápis: "*Ruptam refundi fecit ex illius ac illius dnus Franciscus Antonius SRI comes a Rottal.*" („Nákladem nejznamenitějšího a nejznámějšího Františka Antonína, hraběte z Rottalu.“) Na jedné straně byl reliéf sv. Trojice a kolem něj nápis: "*Beata trias grandinem pelle a loco.*" Na protější straně byl reliéf sv. Joachima a sv. Anny, učících z knihy Pannu Marii a nápis: "*In tempestate scta Anna defensa clientes.*" V dolní části zvonu byl po obvodu nápis: "*Me refundit Melchior Schwann Olomucy ANNO 1752.*" Zvon byl dne 14.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.

Druhý velký **zvon Svatý Jáchym** o hmotnosti 300 kg (průměr 74 cm, výška 54 cm) byl bronzový a pocházel z roku 1755. Na jedné straně byl reliéf dvou postav, patrně sv. Jáchyma a sv. Petra (?). V dolní části byl po obvodu nápis o dvou řádcích: "*Honori et cultui ss Ioachin et Annae vovet hanc Franciscus Antonius e Comitibus a Rottal.*" ("Ke cti a chvále svatých Jáchyma a Anny věnuje František Antonín z Rottalu.") Zvon byl dne 14.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.

Třetí **zvon Svatý Donátus** byl bronzový o průměru 60 cm a výšce 46 cm (hmotnost nezjištěna). Ulit byl patrně také v roce 1755. Na boku byl reliéf postav sv. Donáta a sv. Theodora a pod nimi nápis o dvou řádcích: "*Sancto Donato ac Theodolo hancce quoque ex asse vovet Franciscus Antonius a Rottal.*" Zvon byl dne 14.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.

Čtvrtý **zvon Svatý Jiří** byl bronzový o průměru 55 cm a výšce 40 cm (hmotnost nezjištěna). Zvon byl ulit v dílně Pavel Reimer v Olomouci v roce 1688. Nahoře byl po obvodu nápis: "*Wsseliki dvch chwaliss Pana. Letha Panie 1688.*" Na jedné straně byl reliéf sv. Jiří a na druhé straně reliéf Panny Marie a pod ním ozdobný obdélník s nápisem: "*Paulvs Reimer fecit Olomvcy.*" Zvon byl dlouhá léta (již před rokem 1899) uložený v komoře pod kůrem a unikl tak rekvírování za první světové války. Ovšem v roce 1942 již byl také odvezen pro válečné účely.

U vstupu do sakristie je **bronzový zvonek** o průměru 13 cm a výšce 14 cm, bez nápisů a zdá se, že je původní a unikl rekvírování. Zvoní se na něj ručně pomocí provázku.

Zvonek u sakristie, foto autor.

Soupis zvonů – Holešov

Zvon Svatá Anna byl největším zvonem v kostele sv. Anny, zde je zachycen během rekvírování v dubnu 1917.
Foto z farní kroniky.

Zvon Svatý Jáchym byl druhým velkým zvonem v kostele sv. Anny, zde je zachycen během rekvírování v dubnu 1917.
Foto z farní kroniky.

Zvony ve „Smetanových sadech“.

V současných Smetanových sadech najdeme dvě kaple. První je **kaple u Svatého Martina**, která byla součástí špitálu pro chudé a nemocné měšťany, který tu v 16. století vystavěli Šternberkové. Kaple vyhořela roku 1681 a obnovena byla až v roce 1744 nákladem holešovského faráře Františka Wagnera podle návrhu anonymního projektanta. V kapli byl původně i **zvon**, který svolával věřící k bohoslužbě. Během druhé světové války však odsud zmizel – není uveden v soupisu zvonů při rekvírování. Původní věž již byla schátralá a proto se dne 26.10.2018 instalovala nová věž, ve které je i místo na případný nový zvon.

Druhá kaple stojí v centrální části sadů. Jedná se o **kapli Svatého Kříže** a je to kaple hřbitovní, jelikož zde byl až do roku 1856 městský hřbitov. Kaple byla vystavěna v roce 1669. Ve věži také býval **zvon**, o kterém však nejsou nikde žádné informace. Zvon není vidět ani na snímcích z roku 1914.

Než bylo zavedeno elektrické zvonění, zvonilo se i ve školách na klasické bronzové zvonky. Z dochovaných materiálů a soupisů zvonů víme, že v **chlapecké škole** (1. ZŠ) byl **zvon** o průměru 20 cm, výšce 15 cm a hmotnosti 8 kg. V **dívčí škole** (2. ZŠ) byl (a stále je) **zvon** o průměru 22 cm, výšce 19 cm a hmotnosti 8 kg. Oba zvony nebyly za druhé světové války zrekvírovány, jelikož by školy neměly čím zvonit.

Ostatní zvony a zvonky v Holešově

V **klášteře sester sv. Kříže** (dnešní poliklinika) se k „denímu pořádku“ používal bronzový **zvon** o průměru 16 cm, výšce 13 cm a hmotnosti 5 kg. Zvon je uveden v soupisu zvonů v roce 1942, avšak zrekvírován nebyl a sestrám tak zůstal. Jeho další osud není znám.

Ve věži **Holešovského gymnázia** je dvojice zvonků, které zvoní každou čtvrt hodinu (v celou pak zvoní i druhý zvon). Zvonky zde byly i před rekonstrukcí věže, ale byly dost často v poruše. Od roku 2019 zvoní pravidelně. V prvním patře je také zachován původní školní **zvon** na ruční zvonění než se začalo používat zvonění elektrické. Aby byl výčet zvonků kompletní, uvádím ještě dva malé zvonky, které jsou umístěné v dřevěných zvoničkách ve městě. Od roku 2021 je v Americkém parku malá **dřevěná zvonička**, ve které je kovový asi 10 cm zvonek, na který si může každý zazvonit. Stejně tak je možné si zazvonit na **zvonek bronzový** (průměr asi 15 cm) v **dřevěné zvoničce** umístěné od roku 2022 na zámeckém nádvoří při různých výstavách apod. Zajímavostí je, že na zvonku je letopočet 1911.

Malé zvonky v dřevěných zvoničkách v Americkém parku a na zámeckém nádvoří.
Na oba si může každý zazvonit. Foto autor.

Kaple Svatého Kříže ve Smetanových sadech, kde ve věži také býval zvon, nicméně o něm nejsou žádné dostupné informace. Foto autor.

Kaple u Svatého Martina při vstupu do Smetanových sadů. Ve věži býval také zvon, jeho osud není znám. Foto autor.

Soupis zvonů – Holešov

Původní zvon u dveří školníka na 2. ZŠ Holešov.
Na vedlejší 1. ZŠ se bohužel nedochoval.

Také na chodbě gymnázia je původní školní zvonek.

Soupis zvonů – Holešov

Ve věži gymnázia byly vždy dva ploché zvony. Od rekonstrukce budovy v roce 2019 opět zvoní každou čtvrt hodinu. Jejich vyfotografování je obtížnější z důvodu ochranné sítě.
Foto autor.

Bořenovice

Obec Bořenovice se nachází asi 3 km severně od Holešova, první písemná zmínka je z roku 1373 a v současnosti (k 1.1.2023) má 205 obyvatel. U obecního úřadu stojí zvonice patrně z druhé poloviny 18. století. Zvoní se automaticky v 7, 12, 19 hodin a v pátek ještě v 15 hodin, zvon nový z roku 2008. Zvon z roku 1918 uschován v obci.

Historie zvonice:

Zvonice byla postavena pravděpodobně za vlády Marie Terezie, která vyhlášením tzv. Ohňového patentu dala podnět vrchnosti, které Bořenovice patřily, aby ji dala postavit. Jedná se o hranolovou stavbu čtvercového půdorysu přibližně 12 m vysokou. Sokl zvoničky barevně odlišen, pravoúhlý vchod do zvoničky se nachází na jihozápadní straně. Přízemí je od zvonicevého patra odděleno probíhající římsou (po třech stranách). Na západní straně je nad touto římsou vyhloubena mělká nika, v níž je umístěna reprodukce Panny Marie Svatohostýnské. Zvonicevé patro je prolomeno po jednom půlkruhově zaklenutém otevřeném okně z každé strany. Vyložená korunní římsa nese čtyřbokou jehlancovou střechu završenou dvouramenným kovovým křížem.

Ve zvonicevém patru byla v létě roku 2008 umístěna nová zvonová stolice a pořízen nový zvon. Zvonička je dnes bez dalšího vnitřního vybavení. Býval v ní umístěn dřevěný procesní kříž, který je uložen na Obecním úřadě. Dosud je používán při slavnostních průvodech i jiných významnějších událostech obce. Zvonice byla v roce 2010 prohlášena za kulturní památku se zdůvodněním, že se jedná o jednu z prokazatelně nejstarších dochovaných obecních zvoniček ve Zlínském kraji. Svou polohou dominuje prostoru návsi a je důležitým urbanistickým prvkem návsi obce a také je významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti.

Zvoníci na zvonici v Bořenovicích: p. Němec, p. Skutka, p. Podola, p. Škrabala. Posledním zvoníkem, který zvonil ručně byl pan Pavelec starší, který byl také jedním z iniciátorů, aby se automatizovalo zvonění. V letech 1975 a 1976 byla provedena elektronizace zvonice, kdy ruční zvonění bylo nahrazeno motorovým mechanismem. Mechanismus zvonění byl okopírován z kapličky v Němčicích. O přeměnu těchto mechanismů se zasloužily p. Karel Jurčík st. a p. František Galasovský st. Tento mechanismus byl hodně nešetrný pro budovu zvonice a proto se zvonilo jen každý den v poledne.

Zvonice v Bořenovicích, foto autor.

Zvony:

O **původním zvonu** nemáme žádné dochované informace, snad jen poznámku, že byl bronzový a v roce 1917 byl zrekvírován pro válečné účely. Druhý zvon z roku 1918 byl litinový, z dílny R.Manouška Brno a nazván „**Maria**“. Vysoký je 50 cm, v průměru má 40 cm a hmotnost cca 50 kg. Nápisy na zvonu, horní řádek: „*R.Manoušek a spol. Brno.*“, prostřední řádek: „*L.P. 1918.*“ a spodní řádek: „*Maria mír vypros a zachovej!*“ Zvonem se zvonilo ručně, od roku 1976 pak automat. Zvon je uschován v obci.

Zastupitelstvo obce se v roce 2008 rozhodlo pro výměnu zvonu. Při této příležitosti byla uspořádána veřejná sbírka na výrobu nového zvonu a jeho mechanismu. V této sbírce bylo od občanů a rodáků Bořenovic vybráno 81 000 Kč. Od sponzorů a ostatních dárců byla vybrána částka 45 050 Kč. Nový bronzový zvon dostal jméno **Panna Marie Svatohostýnská** a byl vyroben v tradiční zvonařské dílně rodiny Dytrychových v Brodku u Přerova. Rozměry má srovnatelné s původním zvonem, hmotnost je cca 60 kg. Nápisy na zvonu, horní řádek: „*Panna Maria Svatohostýnská oroduj za nás.*“ Následuje obrázek Panny Marie, z druhé strany znak obce a nápis „Bořenovice.“ Spodní řádek: „*Zvon byl pořízen ze sbírky občanů LP 2008.*“ Roku 2008 byla vyrobena i nová zvonová stolice, kterou vyhotovil bořenovský stolař p. Miloslav Smékal.

Na snímku vpravo je zvon z roku 1918. Foto OÚ Bořenovice.

Nový zvon Maria z roku 2008. Foto OÚ Bořenovice.

Dobrotice

Původně samostatná obec necelý kilometr od Holešova, nyní místní část města Holešov. První písemná zmínka je z roku 1269 a v současnosti (k 1.1.2019) má 441 obyvatel. Před domem č.p. 7 stávala až do roku 1975 zděná zvonice. Původní zvon z roku 1919 je uschován v obci.

Historie zvonice:

Kdy přesně byla zvonice postavena se již asi nedozvíme. Stávala u silnice před domem č.p. 7 a v roce 1975 byla zbourána z důvodu výstavby nové silnice do Holešova. Na severní straně výklenku byl obraz sv. Cyrila a Metoděje. Obraz byl namalován na plechu a roku 1927 byl restaurován akademickým malířem Žurkem z Holešova. Ze zvonice se dochoval dřevěný kříž, obraz Panny Marie a zvon z roku 1919.

Zvony:

O **původním zvonu** nejsou žádné dostupné informace. V roce 1919 byl nahrazen novým litinovým **zvonem** patrně z dílny R. Manouška Brno. Zvon je sice uschován v obci, ale zatím nebylo možné změřit jeho rozměry. Zvonem se zvonilo ručně až do onoho roku 1975, kdy byla zvonice zbourána.

Zvonice v Dobroticích zbourána 1975, archiv autora.

Zvon z roku 1919 uschován v obci. Foto OÚ Dobrotice.

Horní Lapač

Obec Horní Lapač se nachází 5 km jihovýchodně od Holešova, při hlavní silnici do Zlína. První písemná zmínka je z roku 1750 a v současnosti (k 1.1.2024) má 275 obyvatel. Již minimálně od roku 1840 zde stávala zvonice, v roce 1908 nahrazena novou kaplí sv. Floriána. Na bronzový zvon z roku 1946 se zvoní automaticky v 6, 12, 18 hodin a před mší.

Historie kaple:

Kaple svatého Floriána byla postavená v roce 1908 z darů místních občanů, na památku 50. výročí kněžství Jeho svatosti Pia X., na památku 60. výročí zjevení se Panny Marie Lurdské a na památku 50. výročí panování císaře Frant. Josefa II. V 90. letech 20. století proběhla rozsáhlá rekonstrukce kaple. Iniciátorem rekonstrukce byl místní rodák, kněz Antonín Andrýsek, který se spolu s obcí a místními občany na opravě kaple finančně podílel. V roce 2012 proběhla další rekonstrukce kaple, přičemž bylo zavedeno automatické zvonění.

Zvony:

O **původním zvonu** nemáme žádné dochované informace, snad jen poznámku, že byl bronzový, ulit v roce 1843 a v roce 1917 byl zrekvírován pro válečné účely. **Druhý zvon** byl pořízen roku 1920, byl bronzový o hmotnosti 50 kg a v roce 1942 byl zrekvírován pro válečné účely. **Třetí zvon** z roku 1946 je taktéž bronzový mající na sobě nápis o třech řádcích: „*Panno Maria, matičko Svatohostýnská oroduj za nás. LP 1946.*“ Původně se zvonilo ručně, od 20.4.2012 se zvoní automaticky 3x denně.

Kaple sv. Floriána v obci Horní Lapač, foto autor.

Soupis zvonů – Horní Lapač

Dva záběry na zvon v kapli sv. Floriána, foto autor.

Jankovice

Obec Jankovice se nachází asi 3 km od Holešova směrem na Bystřici pod Hostýnem. První písemná zmínka je z roku 1365 („Jeníkovice“ podle zakladatele Jeníka z Dobrotic). V současnosti (k 1.1.2024) má obec 402 obyvatel. V horní části návsi stojí zvonice z roku 1854, ve které je zvon „Sv. Václav“ z roku 2006. Zvoní se automaticky v 6, 12, 18 hodin a při úmrtí.

Historie zvonice:

Jankovická zvonice stojí ve středu obce, v horní části návsi na místě původní dřevěné zvoničky, která v roce 1848 vyhořela. Dalších 6 let byl zvon přivázán pouze na silné větvi velké lípy na břehu potoka před domem čp. 29. Nová zděná zvonice byla postavena na náklady obce v roce 1854. Stavbu prováděl místní zedník Jan Zlámalík z čp. 56 a až do třicátých let 20. století byl na vnitřní straně zdi jeho monogram J. Z.

V průběhu let byla zvonice několikrát opravována. První velká oprava proběhla v roce 1923. V bání bylo tehdy nalezeno množství starých mincí a různé poškozené listiny, pravděpodobně z doby výstavby zvonice.

Po skončení druhé světové války bylo vzhledem ke špatnému stavu krovu a střechy rozhodnuto o další opravě. Dřevo na vazbu poskytly silniční překážky zanechané zde ustupující německou armádou. Opravu zdí provedli Josef Kučera a František Kučera, vazbu Jan Pospíšil s pomocí Antonína Ryšky a dalších občanů a plechovou krytinu položil p. Zakopal ze Všetul. Ve věži byla uložena skříňka s pamětními záznamy na období okupace, vyhláškami, penězi atd. Dne 23. září 1945 byla opravená zvonice spolu s novým zvonom slavnostně vysvěcena holešovským farářem Josefem Němcem. Občanská sbírka a slavnost vynesly částku 15 000 Kčs, která byla použita na úhradu provedených oprav.

Jankovická zvonice, foto autor.

V roce 1948 byla zhotovena nová cementová podlaha ve zvonici a strop, pořízen nový oltář, okenice a dubové dveře. V roce 1953 byla zvonice opravena a vnitřní prostor přeměněn na kapli s obrazem P. Marie, vysvěcena byla při májové pobožnosti holešovským farářem Františkem Alexem.

Poslední velká oprava zvonice proběhla v roce 2003. Nejprve byly pokáceny dvě lípy, které svými kořeny narušovaly základy. Zvonice byla omítnuta, byly osazeny nové zárubně i dveře. Upraveno a zámkovou dlažbou bylo vydlážděno prostranství před zvonici, kde byly vysazeny dvě nové lípy. Završením oprav bylo natření střechy a sejmutí staré zkorodované a pokřivené bání s křížem. Novou bání zhotovil Ing. Ivo Tatýrek spolu s klempířem Pavlem Ryškou, rodákem z Jankovic. Do bání byla vrácena část dokumentů z roku 1945 a přidány materiály popisující současný život obce.

Zvony:

Již v původní dřevěné zvonici byl od roku 1754 zavěšen **bronzový zvon** z dílny Melichar Schwann, Olomouc. Měl na sobě nápis: „*ME FUDIT. MELSCHIOR SCHOWAN. OLOMUTZ. ANNO 1754.*“ Mezi lety 1848 až 1854 byl zvon přivázán na větví stromu z důvodu vyhoření staré dřevěné zvonice. Od roku 1854 byl v nové zděné zvonici, avšak jen do roku 1917, kdy byl zrekvírován pro válečné účely.

Nedlouho před tím, než mělo dojít k sejmutí zvonku, náhle zmizel. Rakouské úřady začaly pátrat, předvolaly si tehdejšího zvoníka Františka Navrátila i starostu Josefa Kolaříka a následovaly výhrůžky celé obci. Občané se zalekli a zvon, který byl po celou dobu uschován na půdě domu čp. 14, se vrátil na své místo. Další pokus o zabavení zvonku ze strany úřadů byl opět neúspěšný, jelikož po příchodu rekviziční komise se kolem zvonice srotily ženy vracející se z pole a motykami komisi zahnaly. Příště přišli komisaři brzy ráno, když nikdo kolem zvonice nebyl, zvon odmontovali a odnesli do Holešova.

Fr. Dvorník sundává zvon z roku 1920. Foto OÚ Jankovice.

Po válce byla snaha obstarat co nejdříve zvon nový. Občané uspořádali sbírku a z jejího výnosu byl v roce 1920 v Brně (zvonář Rudolf Manoušek) ulit nový zvon, který poprvé vyzváněl 27. února 1921. **Zvon** byl bronzový o průměru 40 cm, výšce 35 cm a vážil 47 kg. Novým zvoníkem byl ustanoven válečný invalida a obecní sluha František Navrátil z čp. 14. Ani tento zvon na věži dlouho nevydržel. V roce 1943 nařídil Okresní úřad v Kroměříži, že i jankovický zvon musí být odevzdán. Sejmul ho zvoník František Dvorník a sám donesl do Holešova.

Po skončení války daroval holešovský děkan Karel Plevák **umíráček** z holešovského kostela jako náhradu za zničený zvon. Na zvonu byl reliéf Nejsvětější Trojice a nápis: „*H.L.F.FUSA. V OLOMOCI 1837*“. Zvon (i opravenou zvonici) dne 23.9.1945 vysvětil farář Josef Němec.

V knize Jankovice – Historie a současnost obce je krátká zmínka o tom, že v roce 1995 byl z darů občanů pořízen nový, v pořadí již **čtvrtý zvon**. Žádné další informace o něm, ani kam zmizel (a kam zmizel i výše uvedený umíráček) nejsou dostupné.

V roce 2006 byl do zvonice pořízen **nový zvon** (již pátý) ze zvonařské dílny Leticie Vránové-Dytrychové v Brodce u Přerova. Technické vybavení pro jeho umístění a elektrický pochod dodala firma Rostislav Bouchal-BOROKO z Brodce u Přerova. Nový **zvon sv. Václav** váží 65 kg, má průměr 47 cm, výšku 55 cm a je na něm nápis: „*Obec občanům LP 2006*“. Dne 16. září 2006 byl zvon slavnostně posvěcen holešovským děkanem Jiřím Rekem a potom zavěšen do věže zvonice. Zvon zvoní automaticky každý den v 6, 12, 18 hodin a při úmrtí.

Zvon z roku 2006, který je v současnosti ve zvonici. Foto OÚ Jankovice.

Količín

Obec Količín se nachází asi 3 km od Holešova. První písemná zmínka je z roku 1348 a v současnosti (k roku 2021) zde žije 344 obyvatel. Na návsti stojí zděná zvonice z roku 1880 ve které je nový zvon z roku 2018, který zvoní automaticky denně v 7, 12 a 19 hodin. Starší zvon z roku 1920 je uschován v obci.

Historie zvonice:

Na místě dnešní zvonice stávala pravděpodobně starší zvonice dřevěná. V roce 1880 došlo ke stavbě zděné zvonice – z kolaudačního zápisu ze dne 17. 9. 1880 je potvrzena nově zbudovaná zděná zvonice. Uvádí se, že stavba i s věží je 6 m vysoká, s čtvercovou základovou plochou 3,2 x 3,2 m, s 1,60 m hlubokými základy z kamene na vápenné maltě. Hlavní zeď má 60 cm šířku, je z pálených cihel, zdi omítnuté a zaličené. Střecha je 4,16 m vysoká.

Zvony:

První zvon byl v původní dřevěné zvonici a v roce 1880 přenesen do nové zděné zvonice. Zvon byl z bronzu, vážil 39 kg a byl ulit firmou Leopold Stanke, Olomouc v roce 1848. Na sobě měl obrazy Panny Marie a svatého Floriána a nápis: „*A.L. Stanke Olomucii Fusa 1848.*“ Zvon byl dne 16.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.

Druhý zvon byl zakoupen roku 1920. Stál 3000 Kč a byl zaplacen sbírkou mezi količinskými občany. Je to litinový zvon o váze 50 kg, o průměru 40 cm a výšce 50 cm. Zhotoven byl firmou Adalbert Hiller, Brno. Podle farní kroniky je na něm nápis: „*Svatí andělé strážní orodujte za nás.*“, nicméně na fotografiích je vidět nápis: „*Anděl strážný, 1920.*“ Zvon byl slavnostně posvěcen a zavěšen do zvonice dne 5.9.1920. Byl zde až do roku 2018, nyní je uschován v obci.

Třetí zvon byl vyroben ve zvonařské dílně Dytrychová v Brodku u Přerova v roce 2018. Je bronzový a stál 135 000 Kč. Váží 57 kg, má průměr 44 cm a výšku 55 cm. Na horním řádku nese nápis: „*Andělé Strážní*“ a na spodním řádku kolem dokola je nápis: „*Zvon odlit z darů občanů u příležitosti 670 let obce Količín 1348-2018.*“ Zvon posvětil dne 16.6.2018 holešovský kaplan Stanislav Trčka, který odsloužil také mši svatou. Zvon zvoní automaticky denně v 7, 12 a 19 hodin.

Količinská zvonice, foto autor.

Soupis zvonů – Količín

Zvon z roku 1920 na svém místě ve zvonici. Foto OÚ Količín.

Nový zvon z roku 2018. Foto OÚ Količín.

Kostelec u Holešova

Obec Kostelec u Holešova se nachází při severozápadní hranici Zlínského a Olomouckého kraje, asi 6,5 km od Holešova a 10 km od Přerova. První písemná zmínka pochází z roku 1131. V současnosti (k 1.1.2024) zde žije 987 obyvatel. Asi 1 km směrem na SZ leží obec Karlovice spadající pod Kostelec. Obec byla založena roku 1780 a v současnosti v ní žije 139 obyvatel. Na návsi v Kostelci stojí kostel svatého Petra a Pavla z roku 1735, kde jsou ve věži čtyři zvony (tři větší a jeden umíráček) které zvoní automaticky. V Karlovicích je zděná zvonice se zvonem, na který se prozatím vůbec nezvoní.

Historie kostela:

Na místě nynějšího kostela stál již kostel v době raného středověku. Současný kostel sv. Petra a Pavla byl vystavěn roku 1735. V roce 1840 proběhla jeho rekonstrukce, kdy byl nově zaklenut, přistavěna hudební kruchta a sakristie. Poslední opravy kostela proběhly v prvním desetiletí 21. století. Kostel sv. Petra a Pavla je orientovaná, jednolodní obdélná stavba. Kněžiště půlkruhově zakončené. K severní straně kostelní lodě přiléhá stará sakristie, k jižní straně sakristie nová. V ose kostela v západní části vyzdvížena hranolovitá věž. Hlavní vstup do kostela podvěžím. Zařízení kostela pochází z poloviny 19. století v duchu historického romantismu. Pozdně barokní varhany byly do kostela přeneseny roku 1833 ze zrušeného kláštera v Brně.

Kostel je kulturní památkou od roku 1958 pod číslem 28905/7-6007.

Kostel svatého Petra a Pavla v Kostelci u Holešova, foto autor.

Zvony:

Nejstarší dochovaný zvon je v kostele dodnes. Jedná se o **umíráček** z roku 1805. Je to bronzový zvon o hmotnosti 22 kg (rozměry pro nepřístupnost nezjištěny), který byl ulit v dílně Anton Obletter, Olomouc v roce 1805. V horní části je po obvodu nápis: „*Anton Obletter in Olmitz 1805.*“ Na jedné straně zvonu je reliéf světce, nelze zjistit jakého. Zvon přečkal obě světové války a zvoní se na něj dodnes.

Následují dva větší zvony z dílny Leopold František Stanke, Olomouc. První **zvon sv. Josef** byl ulit v roce 1838, v průměru měl 59 cm, výšku 48 cm a vážil cca 150 kg. Uprostřed na jedné straně byl nápis o sedmi řádcích: „*Ke cti a chvále sv. Josefa přelith nákladem Josefa Bürke prvního faráře Kosteleckého 1838.*“ (Josef Bürke byl prvním farářem po znovuzřízení zašlé fary, od roku 1784. Zvon byl patrně starší, možná pukl a tak jej nechal farář přelít). Na protější straně byl reliéf svatého Josefa. Dole po obvodu byl nápis: „*Lil mne Leop.Frant.Stanke v Olomouci roku 1838.*“

Druhý větší **zvon sv. Jan** byl ulit v roce 1857. Jeho průměr byl 74 cm, výška 62 cm a hmotnost okolo 250 kg. Nahoře po obvodu byl nápis: „*Gottes wort bleibt ewig.*“ („*Boží slovo zní věčně*“). Na boku byl reliéf Krista na kříži a pod ním postava Panny Marie a sv. Jana a na protější straně byl reliéf sv. Anny. Dole po obvodu byl nápis: „*A Leopoldo Franc Stanke Olomucii refusa 1857.*“

Oba zvony byly v roce 1917 zrekvírovány pro válečné účely.

Nejstarší zvon „umíráček“ z roku 1805. Foto OÚ Kostelec u Hol.

Trojice nových zvonů byla pořízena v roce 1924. Největší z nich byl **zvon Maria** o průměru 92 cm a hmotnosti 430 kg. Zvon byl ulit v dílně Richard Herold, Chomutov za 12 096 Kč. Na boku měl nápis: "*Válkou zničené zvony nahradili farníci LP 1924.*"

Druhý **zvon sv. Josef** měl v průměru 75 cm a vážil 250 kg. Pořizovací cena byla 6 524 Kč. Na boku měl nápis: "*Sv. Josefe vypros nám šťastnou hodinku smrti!*"

Třetí **zvon sv. Petr a Pavel** zůstal v kostele dodnes. Má průměr 66 cm a hmotnost 170 kg. Stejně jako zvony před ním, byl ulit v dílně Richard Herold, Chomutov a stál 4 704 Kč. Na boku má nápis: "*Sv. Petře a Pavle, patronové naši, chraňte farnost kosteleckou.*" A dole ještě nápis: „*Ulil R. Herold v Chomutově 1924.*“ Všechny tři zvony byly slavnostně posvěceny a zavěšeny ve věži dne 15.5.1924. Bohužel dva větší zvony byly zrekvírovány za války v roce 1942.

V roce 1978 nechala obec vyrobit dva větší bronzové zvony jako náhradu za dva zvony zrekvírované za války. Jedná se o **zvon Maria** a **zvon Svatý Josef**. Bližší informace k těmto zvonům nejsou dostupné. V současnosti se tak v kostele zvoní automaticky na čtyři zvony, větší z roku 1924 (a dva z 1978) a menší umíráček z roku 1805.

Zvon „sv. Petr a Pavel“ z roku 1924. Foto OÚ Kostelec u Hol.

Soupis zvonů – Kostelec u Holešova

Zvon „Maria“ z roku 1978. Foto OÚ Kostelec u Hol.

Zvon „sv. Josef“ z roku 1978. Foto OÚ Kostelec u Hol.

Historie zvonice v Karlovicích:

Obec byla založena v roce 1780 a pravděpodobně již od té doby zde stávala dřevěná zvonice. Tu od roku 1880 nahradila současná zděná zvonice. Stavba nové zvonice byla započata dne 20.7.1880. Větší oprava zvonice byla provedena v listopadu 1916 a další pak v roce 1965 o čemž informuje i nápis na čelní straně nad vchodem. Generální oprava zvonice proběhla na přelomu let 2021 a 2022. Ve zvonici je zvon, ale nelze na něj vůbec zvonit.

Zvon:

O zvonu nejsou nikde žádné dostupné informace, každopádně ve věži je a je bronzový. Podle všeho je zcela bez nápisů a rozměry budou cca 25x25 cm. Ve věži jsou pozůstatky po automatickém zvonění, nicméně zvonem se nyní nezvoní ani automaticky ani ručně.

Zvonice v Karlovicích, foto autor.

Zvon ve zvonici v Karlovicích. Foto OÚ Kostelec u Hol.

Kurovice

Obec Kurovice se nachází asi 5 km od Holešova (9 km východně od města Kroměříž a asi 17 km na severozápad od Zlína). První písemná zmínka je z roku 1275 a v současnosti (k 1.1.2024) má obec 260 obyvatel. Na návsi v blízkosti tvrze se nachází kostel sv. Kunhuty z roku 1582. Ve věži jsou v současnosti tři zvony z let 1868, 1971 a 1972. Zvoní automat denně v 6, 12 a 18 hodin a před mší.

Historie kostela:

Kostel situován v dominantní poloze na návsi v blízkosti tvrze. Kvalitní jednolodní stavba s odsazeným presbytářem a hranolovou západní věží ukrývá středověké jádro, změněné renesanční a barokní přestavbou. Kostel postaven v roce 1582 (obvodové zdivo presbytáře a lodi) na místě chrámu neznámého stáří (poprvé se připomíná 1434) - z něj zůstalo jádro pozdně středověké věže.

V roce 1798 zaklenuta původně plochostropá loď, upravena okna a vestavěna kruchta. Dříve asi dřevěné zvonicevé patro věže nahrazeno zděným, přistavěna sakristie. Roku 1866 postihl kostel velký požár, který zničil věž i zvony.

Kostel je kulturní památka pod č. ÚSKP 31010/7-6047 od 3. 5. 1958.

Kostel sv. Kunhuty v Kurovicích, foto autor.

Zvony:

První trojice zvonů pochází z let 1653, 1680 a 1692. **Zvon Maria** byl nejstarší (1653), bronzový a vážil 250 kg. Měl na sobě reliéf Panny Marie a nápis: „*Ku cti blahoslavené Panny Marii kostelu Kurovskému věnován roku 1653*“. Druhý **zvon sv. Jiří** byl ulit roku 1680 v dílně Pavel Reimer, Olomouc, byl bronzový a vážil 150 kg. Po svém obvodu měl poměrně dlouhý text: „*Ku poctě Boží a blahoslavené Marii Panně a svaté Kunhutě, kostela Kurovského patronce, věnoval farář Hulínský Jiří František Matěj roku 1680. Ulil Pavel Reimer v Olomouci*“. Na bocích měl reliéf Krista na kříži a z druhé strany reliéf sv. Jiří. Třetí **zvon, Umíráček**, byl z roku 1692, bronzový a vážil 27 kg. Po obvodu měl nápis: „*K větší cti a chvále Boží roku 1692. Kostelu Kurovskému daroval důstojný pan František Matěj*“. Všechny tři výše uvedené zvony byly zničeny mohutným požárem dne 7.6.1866.

Druhá trojice zvonů byla dodána kostelu prakticky dva roky po požáru. Největší **zvon sv. Kunhuta** vážil 300 kg, průměr byl 68 cm a výška 55 cm. Byl bronzový a ulit roku 1868 v dílně Vojtěch Hiller, Brno. V horní části měl nápis po obvodu: „*Ulity od Vojtěcha Hillera vdovy v Brně*“. Na straně byl reliéf sv. Kunhuty a naproti němu byl nápis o čtyřech řádcích: „*V hrozném požáru dne 7. června roku 1866 zničeny jsou i zvony Kurovské a zvon tento roku 1868 znovu zbudován*“. Zvon byl roku 1917 zrekvírován pro válečné účely. Druhý **zvon sv. Cyril a Metoděj** vážil 250 kg, o průměru 53 cm a výšce 42 cm, byl bronzový a ulit byl roku 1867 v dílně Wolfgang Straub, Olomouc. Na zvonu byl nápis po obvodu: „*Svatí apoštolové Cyrille a Methoději orodujte za nás*“. Po straně byl reliéf apoštolů a dole byl po obvodu nápis: „*Za času vel. p. faráře Thomasa Hájek, litj W. Strauba Leta P. 1867*“. Stejně jako předchozí, byl i tento zvon roku 1917 zrekvírován pro válečné účely. Třetí **zvon, sv. Florián**, váží 60 kg, má průměr 43 cm a výšku 34 cm, je bronzový, ulit roku 1868 v dílně Vojtěch Hiller, Brno. Má na sobě nápis: „*Svatý Floriane oroduj za nás! Ulity od Vojtěcha Hillera vdovy v Brně roku 1868*“. Tento zvon je v kostele dodnes, zvoní pomocí automatu podle potřeby (při úmrtí atd.).

Zvon „sv. Florián“ z roku 1868. Foto Daniel Kolář.

Třetí trojice zvonů byla ulita v roce 1928. Největší zvon byl **Maria** o hmotnosti 450 kg (průměr 88 cm, výška 70 cm), byl bronzový a ulit ve firmě Rudolf Manoušek, Brno. Měl na sobě nápis: „*Na paměť desátého výročí svobodného státu Československého, věnovali ze sbírek farníci. Svatá Maria oroduj za nás za budoucí!*“. Druhý zvon **sv. Cyril a Metoděj** vážil 240 kg (průměr 75 cm, výška 68 cm), byl bronzový a ulit ve firmě Rudolf Manoušek, Brno. Měl na sobě nápis: „*Svatý Cyrile a Mothode orodujte za národ Český a celé Slovanstvo*“. Třetí zvon, **sv. Josef**, vážil 190 kg (průměr 68 cm, výška 52 cm), byl bronzový a ulit ve firmě Rudolf Manoušek, Brno. Měl na sobě nápis: „*Svatý Josefe, oroduj za celou naši farnost Kurovskou*“. Všechny tři zvony stály dohromady 26 757 Kč, posvěceny byly dne 27.5.1928 a bohužel všechny byly roku 1942 zrekvírovány pro válečné účely.

Poslední dva zvony byly dodány v roce 1971 resp. 1972 a doplnily tak trojici kostelních zvonů spolu se zvonem z roku 1868. Větší zvon, **sv. Josef**, váží 300 kg a byl ulit roku 1971 v dílně Dytrychová v Brodce u Přerova. Má na sobě nápis: „*Svatý Josefe ochránce církve oroduj za nás. Farníci Kurovic. Ulila Laetitia Dytrychová 1971*“. Druhý, menší zvon **sv. Zdislava**, váží 260 kg a roku 1972 byl také ulit v dílně Dytrychová v Brodce u Přerova. Na sobě má nápis: „*Odporučujme život svých rodin blahoslavené Zdislavy. Blahoslavená Zdislavo oroduj za nás. Ulila rodina Dytrychova. Kurovice LP 1972.*“. Oba dva zvony zvoní automaticky denně v 6, 12 a 18 hodin a před mší.

Svěcení zvonů v roce 1972, archiv Daniel Kolář.

Zvon „sv. Josef“ z roku 1971. Foto Daniel Kolář.

Zvon „sv. Zdislava“ z roku 1972. Foto Daniel Kolář.

Lehotice

Obec Lehotice leží asi 5 km jižně od Holešova. První písemná zmínka je z roku 1342. V současnosti zde žije 438 obyvatel. Na návsi je zděná zvonice s litinovým zvonek, který zvoní automaticky v 7, 12, 19 hodin. U místní přehrady je malá dřevěná zvonice se zvonek, na který si může každý zazvonit.

Historie zvonice:

Na původním místě dnešní zděné zvonice stávala starší zvonice dřevěná, ve které byl bronzový zvon, který později přešel do nové zvonice. Ta je čtyřstěná s malými okny a jehlanovou střechou. Zvonice byla několikrát opravována.

Zvony:

Informace ke zvonům v Lehoticích jsou jen útržkovité. **Zvon** z původní dřevěné zvonice byl bronzový a roku 1917 byl zrekvírován pro válečné účely. Patrně v roce 1920 byl zakoupen **nový zvon** (panem Janem Bartíkem), který je z litiny a proto odolal zabavení za druhé světové války a je tak ve zvonici dodnes. Zvoní se automaticky denně v 7, 12, 19 hodin.

V roce 2020 byla za obcí směrem k Žeranovicím (u dnešní přehrady) postavena malá dřevěná zvonice i se svatým obrázkem. Každý poutník si tak může zazvonit na **bronzový zvonek**, který má na sobě květinové ornamenty a kříž s písmeny LU. Zvonek má průměr 17 cm a výšku 15 cm, hmotnost cca 4 kg.

Zvonice v Lehoticích, foto autor.

Zvon ve zvonici v Lehoticích, foto autor.

Zvonek v dřevěné zvoničce nad obcí, foto autor.

Ludslavice

Obec Ludslavice leží necelých 5 km jihozápadně od Holešova a 11 km východně od Kroměříže. První písemná zmínka pochází z roku 1275. V současnosti (k 1.1.2023) zde žije 505 obyvatel. V obci stojí kostel svatého Václava z roku 1690 (přestavěn v roce 1858). Ve věži jsou dva zvony, které zvoní automaticky v 5, 12 a 19 hodin a v malé věžičce je zvon Umíráček zvonící podle potřeby.

Historie kostela:

Již v roce 1690 byla v Ludslavicích vybudována menší kaple sv. Václava, která však svou velikostí nepostačovala potřebám věřících, a proto byla roku 1858 ke kapli přistavěna nová loď. V letech 1888 až 1889 byla přistavěna sakristie a roku 1949 byla doplněna věž. Poslední úpravy proběhly v roce 1988, kdy byla sakristie zbořena a nahrazena novou, mnohem větší. Současně bylo k hlavnímu vstupu do kostela přistavěno zádveří. Roku 2007 prošel kostel generální opravou, za přispění občanů, sponzorů a Zlínského kraje. V kostelní věži se vystřídalo několik trojic zvonů. V roce 2013 byla vyměněna zvonová stolice a opraveno vybavení zvonů.

Zvony:

O úplně prvních zvonech v kostele z roku 1690 se záznamy nedochovaly, avšak nejstarší zvony pocházejí z let 1764 a 1854, přičemž starší z nich zvoní v kostele dodnes. Po přestavbě kostela v roce 1858 se doplnily další dva zvony, viz, dále.

Kostel sv. Václava, foto autor.

Zvon sv. Karel byl ulit roku 1873 a stál 400 zl. Byl to bronzový zvon o průměru 65 cm, výšce 50 cm a vážil 160 kg. Na boku byl reliéf sv. Karla pod křížem klečící a dole po obvodu nápis: „Z lásky k Bohu a vlasti věnoval milnému chrámu farnímu Karel Chytil rolník v Ruclavicích LP 1873“. V červenci 1917 byl zrekvírován pro válečné účely. Menší zvon byl **sv. Václav** z roku 1854, ulit v dílně Wolfgang Straub, Olomouc. Byl bronzový o průměru 48 cm, výšce 36 cm a o hmotnosti 62 kg. Na boku byl reliéf sv. Václava a na sobě měl nápis: „Žehnej Bože obec Ruclawice. S. Václav. Litj. W. Struba w Holom. 1854“. Zvon byl dne 26.4.1917 zrekvírován pro válečné účely. Třetí zvon z roku 1883, **sv. František**, byl bronzový a pocházel z dílny Emil Webr, Brno. Na sobě nesl nápis: „Věnován chrámu Páně od Cecílie Lužové v Rudslavicích. Zvon tento je litý za faráře Františka Přikryla LP 1883 od Emila Webra v Brně“. Tento zvon byl v roce 1942 zrekvírován pro válečné účely.

Druhá trojice zvonů pro kostel byla pořízena po první světové válce. Tehdy se stále zvonilo ručně a to v 4:30, 12:00 a 19:00 hodin. Největší z nich byl bronzový **zvon sv. Václav** o průměru 71 cm a hmotnosti 220 kg. Ulit byl roku 1925 v dílně Rudolf Manoušek, Brno a stál 6 160 tehdejších korun. Posvěcen byl 7.6.1925 farářem Augustinem Neoralem. Prostřední zvon byl **sv. Antonín** o průměru 57 cm a hmotnosti 146 kg. Stejně jako předchozí zvon byl ulit v dílně Rudolf Manoušek, Brno roku 1925 a stál 4 088 korun. Posvěcen byl taktéž 7.6.1925 farářem Augustinem Neoralem. Třetí nejmenší byl **zvon Maria** o hmotnosti 50 kg, který byl ulit roku 1920 v dílně Adalbert Hiller, Brno a stál 2 900 korun (z daru paní Anny Staňkové).

Dne 27.10.1920 farář Augustin Neoral, radní Šebestián Gaja a kostelník František Křížan zvon z Brna po železnici dovezli. Posvěcen byl v Brně od preláta Josefa Pospíšila na jméno Maria. Z nádraží ze Všetul dovezl ho pan starosta Šebestián Němeček. Posvětil jej v neděli 31.10.1920 farář Augustin Neoral.

Všechny tři uvedené zvony byly v roce 1942 zrekvírovány pro válečné účely.

Zvon „Maria“ (umíráček) z roku 1764, foto OÚ Ludslavice.

Třetí trojice zvonů zvoní v kostele dodnes. Nejmenší z nich je zároveň nejstarší. Zvonil již v původním kostele a zvonil i po přestavbě roku 1858 a v kostele přečkal také obě světové války. Je to **zvon Maria** (resp. je zasvěcený ke cti Nejsvětějšího Jména Ježíše a Marie), je bronzový o průměru 30 cm, výšce 23 cm a váží 23 kg. Ulit byl roku 1764, má na sobě reliéf Bohorodičky, jméno Ježíš (IHS) a Maria (monogram) a jednořádkový nápis kolem obvodu: „*In honorem S.S.Nominis Jesu et Mariae A-O 1764*“. V současnosti je v malé (sanktusové) věžičce a zvoní podle potřeby jako **umíráček**.

Dva velké současné zvony nahrazují původní velké zvony sv. Václav a sv. Antonín. Zvony nechal odlít otec Josef Veselý v Brodce u Přerova ve zvonařské dílně Marie Dytrychové. Původně mělo jít o hmotnostně stejné zvony jako z roku 1925, avšak ve farnosti převládlo mínění, že pořídit zvony by se měly o větší hmotnosti. Do Brodce tak odjela z Ludslavic delegace ve složení František Křížan, Josef Šálek a Antonín Šálek, kteří objednávku změnili na zvony o větší hmotnosti. V obci se mezitím vybralo od občanů okolo 90 000 Kčs. **Zvon sv. Václav** má průměr 93 cm, výšku cca 100 cm a váží 490 kg. Byl odlit roku 1972 a stál 53 000 Kčs. Zvon má na boku reliéf sv. Václava a nápis v jednom řádku po obvodu: „*Svatý Václave nedej zahynouti nám ani budoucím*“. Dole po obvodu je pak nápis: „*Ulili manželé Jiří a Marcela Svobodovi v Brodce u Přerova 1972*“. Druhý **zvon sv. Antonín** má průměr 80 cm, výšku cca 90 cm a váží 320 kg. Byl také odlit roku 1972 a stál 33 000 Kčs. Zvon má na boku reliéf sv. Antonína a třířádkový nápis: „*Svatý Antoníne povzbuzuj k zbožnosti lásce a svornosti farnost naši*“. Dole po obvodu má nápis: „*Věnovali občané z Ludslavic*“. Oba zvony posvětil v neděli 13.8.1972 kapitulní vikář z Olomouce Josef Vrána. Mezi dalšími hosty byli holešovský děkan František Alex, P. Antonín Křížan, P. Josef Šenkyřík, P. Josef Kuchařík, P. Vladimír Muzikář ze Záhlinic a také paní Dytrychová s manželem. V roce 2013 bylo veškeré zařízení opraveno a v současnosti se zvoní automaticky v 5, 12 a 19 hodin.

Svěcení zvonů „sv. Václav“ a „sv. Antonín“ dne 13.8.1972 v Ludslavicích. Na horním snímku na zvon poklepává vikář Josef Vrána, na dolním manželé Dytrychovi. Foto OÚ Ludslavice.

Soupis zvonů – Ludslavice

Zvon „sv. Václav“ z roku 1972. Foto OÚ Ludslavice.

Zvon „sv. Antonín“ z roku 1972. Foto OÚ Ludslavice.

Martinice

Obec Martinice leží asi 3 km od Holešova (20 km od okresního města Kroměříž a 15 km od krajského města Zlín). První písemná zmínka pochází z roku 1262 a v současnosti (k 1.1.2023) zde žije 837 obyvatel. Na návsi stojí zděná zvonice sv. Floriána, ve které jsou dva zvony, starý z roku 1928 (zvoní se ručně) a nový z roku 2018, který zvoní automaticky v 7, 12, 19 hodin a v pátek v 15 hodin.

Historie zvonice:

Bližší informace ke zvonici se nepodařilo zjistit, každopádně stojí hned vedle školy (postavena 1858) a na mapě v roce 1870 ještě není zvonice zakreslena. Zvonice prošla několika opravami, v roce 2016 byla vyměněna zvonová stolice a zavedeno automatické zvonění.

Zvony:

Původní **zvon** byl patrně zrekvírován za první světové války. **Druhý zvon** se dochoval dodnes. Je litinový, ulit byl v roce 1928 (nebo 1920), průměr má 45 cm, výšku 50 cm a váží 43 kg. Původně se na něj zvonilo ručně, roku 2016 byl renovován, byla vyměněna i zvonová stolice a přidáno automatické zvonění. O dva roky později ale obec zakoupila nový bronzový zvon, který nyní zvoní automaticky. Starý zvon ale ve zvonici zůstal a je možné s ním ručně zvonit podle potřeby.

V roce 2018 zastupitelé nechali vyrobit **nový zvon** k výročí 100 let od založení Československa. V předešlém roce proběhla po obci sbírka, kdy se vybralo 14 254 Kč. Celkové náklady na výrobu bronzového zvonu činily 87 120 Kč. Zastupitelé jej nechali odlít v Brodce u Přerova v dílně Tomášková – Dytrychová. Zvon je pojmenovaný **sv. Florián**, má průměr 44 cm, výšku 50 cm a váží 50 kg. Je na něm postava Svatého Floriána, patrona hasičů a třířádkový nápis: „Svatý Floriáne. Oroduj za nás lidem ke cti, Bohu ku pomoci“. Pod nápisem je znak obce. Dole okolo obvodu je nápis: „2018 – 1918. Věnovala obec Martinice ke 100. výročí založení Československé republiky.“ Zvon slavnostně posvětil dne 13.10.2018 kněz Jerzy Walczak z Holešova. Zvon zvoní automaticky v 7, 12, 19 hodin a v pátek v 15 hodin.

Zvonice u školy v Martinicích. Foto autor.

Soupis zvonů – Martinice

Litínový zvon z roku 1920 (1928), foto OÚ Martinice.

Původní zvon (dole) a nový zvon ve zvonici, foto OÚ Martinice.

Nový zvon z roku 2018, foto OÚ Martinice.

Nový zvon z roku 2018, foto OÚ Martinice.

Svěcení nového zvonu 13.10.2018, P.Jerzy Walczak, foto OÚ Martinice.

Zvon „sv. Florián“ z roku 2018 ve věži zvonice, foto OÚ Martinice.

Míškovice

Obec Míškovice leží zhruba 7 km jihozápadně od Holešova a 10 km severozápadně od Zlína. První písemná zmínka je z roku 1397. V současnosti (k 1.1.2023) zde žije 699 obyvatel. Na návsi stojí od roku 1927 kostel sv. Antonína Paduánského a ve věži jsou tři zvonky. Zvoní se automaticky v 5, 12, 18 hodin a v pátek v 15 hodin.

Původní zvonice:

Ještě před výstavbou kostela (1927) zde stávala zvonice, která byla roku 1889 obnovena (přestavěna). Zvonice stávala na návsi u hlavní silnice. K původní staré zvonici se mnoho údajů nedochovalo (jen že v roce 1865 byl do ní zakoupen nový zvon). Roku 1889 byla přestavěna - celkové vydání bylo 491 zlatých 75 krej. Úhrada ze staré zvonice 27 zlatých 72 krej. Stavěl jí pan Rychlík stavitel ze Zlína. Od roku 1927 zvonice i kostel stály vedle sebe. V květnu 1928 se přestalo zvonit ve zvonici. Onu zvonici koupil spolek sv. Floriána a nějaký materiál z ní spotřeboval při dodělavce kostela. Zvonice sloužila obci od nepaměti až do roku 1928.

Historie kostela:

Kostel byl vystavěn na popud zdejšího rodáka kněze Františka Jančíka (zemřel 1922), který ve své závěti odkázal rodný dům ke zřízení fary v případě, že by v jeho obci vznikl kostel. V roce 1925 byla za tímto účelem založena kostelní jednota sv. Floriána, pojmenována podle patrona obce. K realizaci stavby byl přizván František Lydie Gahura, který pracoval jako architekt Tomáše Bati. Stavbu vedl Ing. Metoděj Matuška z Bystřice pod Hostýnem.

Základní kámen byl posvěcen 20. června 1927 míškovickým rodákem děkanem Františkem Matulíkem. Do základního kamene byla vložena pamětní listina, která se nachází za kamenným křížem. Následujícího roku byly na svátek obecního patrona sv. Floriána posvěceny původní zvony kostela. Zanedlouho poté, na svátek apoštolů Petra a Pavla 29. června 1928, byl kostel posvěcen olomouckým arcibiskupem Leopoldem Prečanem. Koncem října byly do kostela dodány varhany od firmy bratři Riegrové Krnov. První kněz, který zde vykonával duchovní službu byl zmíněný rodák František Matulík, který se do obce na novou faru přestěhoval v roce 1928 ve věku 73 let. Následujících 30 let zde pobývali postupně tři kněží. Od roku 1958 dojíždí do Míškovic duchovní správce farnosti Mysločovice. Kostel je kulturní památka pod č. ÚSKP 45935/7-6071, od 3. 5. 1958.

Kostel sv. Antonína Paduánského v Míškovicích, foto autor.

Zvony:

O nejstarším **zvonu** pochází krátká zpráva z roku 1865 - v tomto roce zakoupen nový zvon na zvonici. Ten starý pukl. Pro nový zvon byli v Olomouci Ondřej Pospíšil a Karel Kojecký. Tento zvon z Olomouce dochoval se až do dnes. V roce 1889 přešel z původní zvonice do nové a v roce 1928 přešel ze zvonice do nového kostela. Nyní se používá jako **umíráček**.

Pro nový kostel sv. Antonína Paduánského byly roku 1928 odlity čtyři bronzové zvony: **sv. Florián**, **sv. Václav**, **sv. Josef** a **Panna Maria Hostýnská**. Právě zvon zasvěcený Panně Marii byl největší a vážil 416 kg (průměr 88cm, výška 70 cm). Ve dvou řádcích po obvodu byl nápis: „*Svatá Panno Maria Svatohostýnská oroduj za nás. Od místních občanů 1928*“. Pod nápisem byl reliéf Panny Marie. Druhý zvon byl **sv. Florián** o hmotnosti 250 kg (průměr 73 cm, výška 60 cm). Ve třech řádcích po obvodu byl nápis: „*Svatý Floriáne naši obce patrone, ochraň nás od ohně. Od občanů 1928*“. Pod nápisem byl reliéf sv. Floriána. Třetí **zvon sv. Václav** vážil 175 kg (průměr 65 cm, výška 55 cm). Ve třech řádcích po obvodu byl nápis: „*Svatý Václave nedej zahynouti nám ani budoucím. Od občanů 1928*“. Pod nápisem byl reliéf sv. Václava. Čtvrtý **zvon sv. Josef** byl nejmenší a vážil 40 kg (průměr 40 cm, výška 30 cm). Nápis na boku zvonu zněl: „*Svatý Josefe pros za nás u Boha nyní i v hodinu smrti naší*“. Tato čtveřice zvonů byla ulita v dílně Bořil a Riss v Kuklenách u Hradce Králové, posvětil je dne 4.5.1928 děkan František Matulík a bohužel všechny byly dne 14.3.1942 zrekvírovány pro válečné účely.

Na věži kostela se pak zvonilo starým litinovým zvonem z roku 1865 až do roku 1971, kdy byly zakoupeny dva nové zvony. Větší **zvon Svatý Cyril a Metoděj** o hmotnosti 335 kg s nápisem o dvou řádcích: „*Svatý Cyril a Metoděj, oroduj za nás - dědictví otců zachovej nám, Pane. Od občanů Mískovic roku 1971*“. A s menším nápisem: „*Ulila Laetitia Dytrychová*“. Menší **zvon Maria** o hmotnosti 235 kg a nápisem na jednom řádku: „*Maria, zůstaň matkou lidu svému. Od občanů Mískovic roku 1971*“. A s menším nápisem: „*Ulila Laetitia Dytrychová*“. Oba zvony posvětil dne 4.7.1971 vikář Josef Vrána. Zvoní se automaticky v 5, 12, 18 hodin a v pátek v 15 hodin.

Svěcení nových zvonů 4.5.1928 (nahore) a rekvírování stejných zvonů dne 14.3.1942.
Foto archiv OÚ Mískovice.

Soupis zvonů – Mískovice

Zvon „sv. Cyril a Metoděj“ z roku 1971, foto OÚ Mískovice.

Zvon „Maria“ z roku 1971, foto OÚ Mískovice.

Zvon „umíráček“ z původní zvonice, foto OÚ Míškovice.

Kresba původní zvonice z roku 1889 v rukopise Františka Košiny -
Čtení o Míškovcích. Foto Tomáš Trhlik.

Němčice

Obec Němčice leží necelých 7 km od Holešova. První písemná zmínka pochází z roku 1261. V současnosti (k 1.1.2023) v obci žije 369 obyvatel. Na návsi stojí zděná kaple / zvonice z druhé poloviny 19. století ve které je litinový zvon z roku 1919 na který se zvoní stále ručně podle potřeby.

Historie zvonice:

K historii místní zvonice se podařilo zjistit jen to, že byla postavena ve druhé polovině 19. století. Zvonice byla několikrát opravena a v současnosti se připravuje automatické zvonění.

Zvony:

O původním **zvonu** nejsou dostupné informace, ale patrně byl bronzový a byl zrekvírován za první světové války. Na jeho místo byl v roce 1919 instalován **nový litinový zvon** z dílny Rudolf Manoušek, Brno. Zvon má v horní části na jednom řádku po obvodu nápis: „*R.Manoušek a spol. Brno 1919*“. Zvoní se ručně podle potřeby.

Zvonice v Němčicích, foto autor.

Soupis zvonů – Němčice

Zvon z roku 1919 ve zvonici v Němčicích. Foto autor.

Zvon ve zvonici v Němčicích, pohled z boku. Foto autor.

Pacetluky

Obec Pacetluky leží asi 7 km severně od Holešova. První písemná zmínka je z roku 1141. V současné době (k 1.1.2023) zde žije 246 obyvatel. Nad obcí je kaple se zvonici a dvěma zvony, které zvoní automaticky v 6, 12, 15 a 19 hodin a před mší.

Historie zvonice a kaple:

Původní stará zvonice stojící v parku na návsi byla postavena v roce 1751 v rámci "ohněvého patentu" což bylo protipožární opatření vydané Marií Terezií. V této zvonici byla umístěna stříkačka zakoupena v roce 1929 od cukrovaru Dřevohostice za 8.000 K, která po demolici této barokní budovy byla umístěna/svěřena hasičům do Prusinovic. Stará zvonice byla v roce 1968 zbourána na úkor podmáčení zdiva (havarijní stav).

Nová kaplička zasvěcená Panně Marii byla postavena na počest ukončení druhé světové války v roce 1946 a vysvěcena 15. srpna 1946, kdy jsou od tohoto data každoročně v obci hodové slavnosti. V roce 2023 byla na hody ozdobena sochami sv. Josefa, Marii a Ježíškem, které věnoval a posvětil otec Dolák (p. farář z Prusinovic). Kaplička má v brzké době projít plánovanou vnitřní rekonstrukcí.

Zvony:

O původním zvonu ze staré zvonice nejsou žádné dostupné informace, pravděpodobně byl **zvon bronzový** a zrekvírovaný za první světové války. Někdy po roce 1918 byl zakoupen **nový litinový zvon** (patrně z dílny R. Manoušek Brno), který zvonil ještě na staré zvonici až do roku 1968, kdy přešel do nové kaple. Na zvonu nejsou žádné patrné nápisy, resp. zvon je přetřený černou barvou. **Druhý zvon** v kapli je bronzový a také natřený černou barvou, ale je na něm vidět reliéf postav stojících pod křížem. Na zvonu taktéž nejsou vidět žádné nápisy.

Oba zvony jsou umístěny v zadní části kaple. Foto autor.

Starší zvon z původní zvonice. Foto autor.

Novější zvon patrně z roku 1946. Foto autor.

Pravčice

Obec Pravčice leží cca 2 km od sousedního Hulína, 7 km od Holešova, 9 km od okresního města Kroměříže a 30 km od krajského města Zlína. První písemná zmínka o obci je z roku 1261. V současnosti (k 1.1.2023) zde žije 705 obyvatel. Na návsi stojí kostel sv. Floriána, ve kterém zvoní jeden velký zvon automaticky a jeden menší ručně jako umíráček.

Kaple a zvonice:

V dobách, kdy ještě v Pravčicích nestál kostel, nacházela se na západním konci návsi u Žabárny **kaple sv. Anny** z roku 1790, jež byla v roce 1924 zbořena. Obraz svaté Rodiny, který se v ní nacházel, dnes nalezneme v kostele (v roce 1999 byl obraz zrestaurován manžely Zálešákovými z Banova). Uprostřed návsi stála před domem č. p. 19 **zvonice se sochou svatého Floriana**. Postavena byla z nepálených cihel. Když hrozilo její zřícení, byla v roce 1912 rozebrána. Socha svatého Floriana je nyní umístěna nad vchodem do kostela.

Historie kostela sv. Floriána:

V roce 1899 bylo založeno Kostelní družstvo pro stavbu kostela. Začít stavět se mělo už v roce 1914, osloven byl kroměřížský architekt R. Sprindrich. Plány však zhatila 1. světová válka. Kostel měl být ve srovnání s tím současným prostornější a slohově bohatší. Po 1. světové válce se stavělo podle plánů Ing. M. Matušky. Základní kámen nynějšího kostela byl položen 15. srpna 1924 a v roce 1924 byl od arcibiskupské konzistoře zakoupen barokní oltář, který se původně nacházel v kapli Komenia v Olomouci. Již 31. srpna 1925 byl kostel Benediktován. Vysvěcen byl 30. srpna 1925 a světicím byl pan prelát Valoušek. Kostel byl postaven z dobrovolných darů občanů pravčických nákladem 200 tisíc korun. Varhany byly do kostela instalovány v roce 1938. V roce 1974 bylo instalováno elektrické zvonění. V letech 1989 - 1990 proběhla oprava kostela. Velký podíl na ní měli místní požárníci, kteří pracovali pod vedením kostelníka Václava Spáčila a jeho syna Václava (kostelník Václav Spáčil byl kostelníkem takřka 60 let a po jeho smrti 13. června 1994 se jeho nástupcem stal jeho syn, rovněž Václav). V roce 1992 byla opravena sakristie.

Kostel sv. Floriána v Pravčicích, foto autor.

Zvony:

Ve zvonici sv. Floriána býval **bronzový zvon**, který roku 1912 (po zbourání zvonice) přešel do kaple sv. Anny, kde byl však jen do roku 1917, kdy byl zrekvírován pro válečné účely. Roku 1918 (nebo 1919-1920) byl zakoupen nový **litinový zvon** z dílny Rudolf Manoušek, Brno, který zvonil v kapli sv. Anny až do roku 1924 a pak byl přemístěn do nového kostela. Nyní se v kostele používá při ručním zvonění jako **umíráček**. Zvon je nyní velmi těžko přístupný v malé věži, ale lze na něm vidět část nápisu „...*Manoušek a spol.*“

Pozn.: autor této knihy byl osobně svědkem ručního zvonění na tento „umíráček“ zvoníkem panem Václavem Spáčkem (zvoník od r. 1994) při příležitosti úmrtí nejstaršího občana Pravčic, pana Rostislava Nováka, 95 let a to dne 21.11.2023.

V roce 1928 byly pro kostel zakoupeny dva zvony - jeden z odkazu místního řezníka a občana, pana Josefa Zemene, který věnoval 10 tisíc korun, a druhý z dobrovolných darů místních občanů. Oba zvony stály 27 400 korun a posvěceny byly dne 26.8.1928. Větší **zvon Maria** byl bronzový o hmotnosti 540 kg (průměr 96 cm, výška 80 cm) a ulit v dílně Rudolf Manoušek, Brno. Měl na sobě dvouřádkový nápis: „*Matko Boží, oroduj za nás! Josef a Marie Zemenovi. Ulil R. Manoušek v Brně 1928*“. Druhý menší zvon byl také bronzový, hmotnost 350 kg, průměr 84 cm, výška 72 cm, a nesl dvouřádkový nápis: „*Věnovali dobrodinci z Pravčic. Ulil R. Manoušek v Brně 1928*“. Oba zvony byly dne 16.3.1942 zrekvírovány pro válečné účely, o čemž se dochoval zápis pana Antonína Hrabala:

Zvon „umíráček“ z původní kaple, nyní v kostele. Foto autor.

„Šel jsem se podívat ke kostelu a tam jsem zjistil, že právě přijeli lidé, kteří budou zdělávat oba 2 velké zvony. Byli jsme se podívatí navrchu naposled na zvony: Já. Alfons Tetera, František Uličný, Jožka Procházka od vody, pantáta Houserek a přišel tam p. Macík. Důstojný pán Macík říkal řídícímu školy, jestli by zvony na památku nevyfotografoval, dále řekl, aby se naposled co nejvíce zvonilo. A pak se oběma zvony zvonilo od 8:30 až do 10:45 hodin. Bylo to smutné zvonění na rozloučení. Mnoho Pravčičáků se chodilo naposledy podívatí a jako rozloučit se se zvony. Dívá se nás velmi mnoho, jak spouštějí oba zvony. Přípravné práce se spuštěním dělali dělníci od kteréhosi stavitele z Kroměříže. Dělníků bylo asi 8 nebo 9 a jeden starší člověk, něco od kovu, asi váhař nebo takového něco. Zvonilo se skoro až do poledne oběma zvony na rozloučenou.

Naposled zazvonil dnes v poledne Bohuš Tetera menším zvonem, odvázal provaz z něho a dal jej uschovati k předsedovi kostelního družstva p. Váňovi, kde již druhý provaz byl odevzdán. Naposled jsme uslyšeli milý hlas našich zvonů, námi společně zbudovaných a mnohé oko slzelo. Ve 14:20 hodin začali spouštět větší zvon a byl asi ve 3 minutách na schodkách před kostelem. Pak dovezl Hlobil František vůz na který se budou zvony dávat. V 15:00 začali spouštět druhý menší zvon, dali jsme ho zrovna na vůz a hned za větší zvon ze země na tentýž vůz. V 15:15 bylo vše hotovo a zvony byly na vozu u p. Hlobila, který je v pátek 20. března 1942, poveze do akc. cukrovaru v Kroměříži, kde je nějaká sběrna zvonů z celého okolí. Zároveň s námi berou zvony v Hulíně. Dělníci co byli v Pravčicích, budou zítra sundávat zvony v Těšnovicích u Kroměříže. Co měli u nás krámy ku zdělávání jako: silné lano, provazy, kladky, přístroje na zvedání a hodně trámů jim zítra poveze Tetera Josef koňmi do Těšnovic. Bohuš Tetera a řídící Popolanský dělali při spouštění snímky.“

Svěcení nového zvonu 13.5.1973, biskup P.Josef Vrana a farář P.Vincenc Vávra.
Foto archiv OÚ Pravčice.

Dne 25. dubna 1973 byl zkolaudován **nový bronzový zvon** na věži kostela. Vyrobita jej Dytrychova zvonařská firma v Brodce u Přerova. Nápis na zvonu zní: „*Ke cti sv. Floriana a Václava věnovali požárníci a dobrodinci z farnosti Pravčice. - Ulila rodina Dytrychova v Brodce u Přerova L.P. 1973.*“ Zvon má průměr 80 cm, výšku 70 cm a váží 370 kg. Nový zvon byl 13. května 1973 posvěcen arcibiskupem Msgre. Josefem Vranou, který si do diáře poznamenal: „Slavnost velmi pěkná. Krásně zpíval chrámový sbor z Hulína. Účast věřících velká. Zásahu mají zvláště požárníci“. Slavnostním kazatelem byl pravčický rodák P.Josef Spáčil, víceděkan v Holčovicích u Krnova. Po svěcení požárníci, kteří se nejvíce přičinili o pořízení nového zvonu, jej vytáhli na věž, tam upevnili a ve 12 hodin jím zvonil poprvé kostelník Václav Spáčil "poledne". V roce 1974 bylo instalováno elektrické zvonění. Zvoní se automaticky každou čtvrt hodinu (z boku klepne na zvon palička) a hlavní zvonění ve 12 hodin.

Nový zvon během svěcení 13.5.1973. Foto OÚ Pravčice.

Zvon z roku 1973 ve věži kostela v Pravčicích. Foto autor.

Prusinovice

Obec Prusinovice se nachází asi 6 km od Holešova a 8 km od Bystřice pod Hostýnem. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1349. V současnosti (k 1.1.2023) zde žije 1200 obyvatel. V obci jsou dva kostely, římskokatolický a evangelický. Zvony v nich zvoní automaticky ráno, v poledne, večer a před mší.

Historie kostela sv. Kateřiny Alexandrijské:

jde o římskokatolický kostel nacházející se v centru obce. Kostel stojí na gotických základech a byl několikrát přestavěn. Nejstarší částí kostela je loď, novější je věž a nejmladší je nové kněžiště (presbytář) a obě boční kaple. V 16. století byli majiteli panství Prusinovští z Víckova, kteří v kostele měli rodinnou hrobku. V roce 1601 dal Arkleb z Víckova, člen z rodu Prusinovských, přistavět věž a kostel původně zasvětil Ke cti a chvále Blahoslavené Trojice Svaté. Náhrobky z rodinné hrobky Prusinovských z Víckova byly při velké přestavbě kostela v letech 1866-1867 umístěny na vnější stranu kostela. Kostel je kulturní památka od 3.5.1958 pod č.: ÚSKP 14559/7-6106.

Historie evangelického kostela:

evangelický kostel Českobratrské církve se začal stavět v r. 1848. Za působení faráře Bedřicha Gerži byly v kostele instalovány varhany, sbor dostal od pruského polního maršála hraběte von Wrangela zvon a kalich s patenou k vysluhování Večeře Páně. Na zvonu i na kalichu je napsáno věnování. Prusinovický sbor v roce 1856 kostel posvětil a v roce 1866 byly instalovány varhany.

Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské, foto autor.

Zvony:

nejprve zvony v kostele sv. Kateřiny, od nejstaršího: **Zvon Maria** z roku 1690 je nejstarší, který se v kostele dochoval dodnes. Byl ulit v dílně Matias Glasser, Vídeň a váží 150 kg (výška 70 cm, průměr 71 cm). Po stranách má reliéf Panny Marie a Krista na kříži. V horní části je po obvodu květinový a zdobný motiv a nápis: "*ANNO 1690 HAT-MICH-GOSSEN MATTHIAS GLASSER – IN - WIENN.*" Zvon v současnosti zvoní automaticky v 6, 12, 18 hodin a v neděli 7 hodin.

Druhý nejstarší je **zvon Umíráček** z roku 1738 o hmotnosti asi 20 kg. Na boku je reliéf světce (sv. Antonín) a v horní části je zdobný motiv a nápis: "*IN HONOREM S. ANTONII ET BMV. ANNO 1738.*" Na zvon se zvoní automaticky podle potřeby.

Třetí zvon pocházel z roku 1765 z dílny Matias Glasser, Vídeň. Byl bronzový a po obvodu v horní části měl nápis: "*MATTHIAS GLASSER DOMINI NOSTRI C CONCEPTIONIS ANNO D 1765.*" Dne 30.5.1942 byl zrekvírován pro válečné účely.

Čtvrtý zvon sv. Cyril a Metoděj byl ulit roku 1900. Na boku měl nápis "*Cyrill, Metod, Kateřina*" (a pravděpodobně i reliéfy světců). Zvon byl bronzový a proto v roce 1916 neunikl rekvírování.

Pátý zvon nechala farnost ulít v roce 1922 v dílně Adalbert Hiller, Brno a stál 24 000 Kč. Jednalo se o bronzový zvon o hmotnosti 439 kg, výšce 75 cm a průměru 95 cm. Po stranách byly dva reliéfy sv. Cyrila a Metoděje a sv. Kateřiny. Na boku byl nápis: „*Svatí Cyrile a Metoději, sv. Kateřino orodujte za nás.*“ Zvon byl dne 30.5.1942 zrekvírován pro válečné účely.

Zvon „Maria“ z roku 1690. Foto OÚ Prusinovice.

Šestý zvon sv. Josef byl v roce 1969 ulit v dílně Josef Tkadlec, Halenkov. Je to bronzový zvon o hmotnosti 272 kg. Na boku zvonu je reliéf sv. Josefa s Ježíškem v náručí a dole dvouřádkový nápis: "*Svatý Josefe, vzore dělníků, oroduj za nás!*" Z druhé strany je jednořádkový nápis: "*Odlel Josef Tkadlec Halenkov 1969.*" Ze sbírek farníků církve římskokatolické v Prusinovicích byl zvon dne 13. 7. 1969 za velké účasti občanů z obce a okolí posvěcen a vytažen na věž. Sbíрку provedli příslušníci požární ochrany s ostatními občany. Zvon posvětil P. Kubíček, kanovník z Ostravy a kmotrou mu byly všechny vdané ženy v obci. Zvon v současnosti zvoní automaticky v 6, 12, 18 hodin a v neděli 7 hodin.

Svěcení nového zvonu dne 13.7.1969. Foto archiv OÚ Prusinovice.

Zvon „sv. Josef“ z roku 1969, foto OÚ Prusinovice.

Soupis zvonů – Prusinovice

Zvon „Umíráček“ z roku 1738, foto OÚ Prusinovice.

Rekvírování zvonů v roce 1916 (nahore) a současné zvony v kostele sv. Kateřiny.
Foto OÚ Prusinovice.

Zvony v evangelickém kostele – příběh zvonu Wrangel:

Když probíhala prusko-rakouská válka a bojovalo se u Tovačova, pruské vojsko přitáhlo až do blízkosti Prusinovic (Přerov, Kvasice, Bystřice pod Hostýnem). V tu dobu nebyl nikde v okolí nekatolický kostel. K bohoslužbám jim byl propůjčen evangelický kostel. 22. srpna 1866 se pro jezdeckou setninu hulánů konaly bohoslužby. Jejich čestný velitel, polní maršál Wrangel, se tehdy bohoslužeb neúčastnil, ale přítomni byli vyšší důstojníci a hrabata. A farář Gerža pak konstatoval, že i Prušáci varhaníka za jeho varhanní doprovod pochválili. Přítomnost polního maršála hraběte Wrangela na Moravě byla pro náš sbor důležitá. Zpráva o slavnostních bohoslužbách se donesla k hraběti a ten se pak rozhodl, že sboru věnuje zvon, protože ten novému kostelu scházel. Když se o tomto daru dozvěděl superintendent Beneš, napsal faráři Geržovi:

"Zpráva, že k Vaší prosbě slavnému vojevůdci Wranglovi se vidělo sbor Prusenovský jedním zvonem obdařiti, mne velice potěšila a přeji malému a chudému stádcí Prusenovskému, srdečně štěstí tomuto milému a vzácnému daru, kterýž se jim po mnohých těžkých a strastných dnech dostal a jim náhradou býti může za to příkoří, kteréž v čas války od spoluobčanů snášeti museli. Povolení vládní k přijmutí tohoto daru z cizozemsku bude ovšem potřebí a bude dobře, když k žádosti své za toto povolení hned také přidáte prosbu za prominutí cla, kteréž by se při přivezení zvonu přes hranice platiti muselo. Když by se nějaký dobrodinec třeba v církvi našel, kterýž by k omu většímu ještě jeden menší zvonek daroval! Aneb mohla by se k tomu účelu dobrovolná sbírka zavést? Jak by to bylo dobré a pěkné, kdybyste měli dva zvony!"

Evangelický kostel v Prusinovicích, foto autor.

Zvon je bronzový a podle vážního celního atestu zvon váží 252 kg. Na boku je nápis: *"Všemohoucímu buď dík, že nám dal mír."* Z druhé strany je pak nápis: *"Friedrich Heinrich Ernst hrabě von Wrangel. Dobrovolníci pruského sboru kyrysarů č. 3."* Dne 24. března 1867 byl zvon vysvěcen. Dřív, než došlo k posvěcení, zvon jako nevěsta svátečně nastrojen byl, aby všichni údové jej vedle stolu Páně v ozdobě jeho viděti mohli. Slavnosti se účastnili superintendent Beneš, senior Voškrda, farář Jelínek a s ním mnozí členové jeho sboru a dále pak členové sboru zádveřického a rusavského. Přítomen byl i farář Sloboda z Rusavy. Od roku 1962 se staršovstvo zabývalo možností zařídit zvonění na elektrický pohon, různé firmy instalaci slibovaly a zapojovaly motorový pohon, ale zvonění nebylo kvalitní, zvon zvonil jen na jednu stranu, oprava toho zvonění byla finančně náročná a byly důležitější akce. Zvonění provizorně opravil br. Zháněl tak, aby zvonění bylo kvalitní. Až v roce 2005 firma Elektrozvonn Olomouc zhotovila nový elektrický pohon zvonu. V současné době je zvonění upraveno na časový spínač, takže nás svolává na bohoslužby automaticky a navíc vyzvání každý den poledne.

Druhý zvon: Pravděpodobně myšlenka superintendanta Beneše „že by to bylo dobré a pěkné, kdybyste měli dva zvony“, přiměla věřící z prusinovického sboru k provedení sbírky na nový zvon. Zvon byl 319,50 kg těžký, byl odlitý ve Wiener Neustadt od Petra Hilzera z c. k. dvorního zvonařství. Císařská kancelář povolila dne 8. června 1882, aby na zvon byl dán nápis: *„František Josef I., z milosti Boží císař rakouský, nastoupil vládu 2. prosince 1848, korunoval dílo své patentem 8. dubna 1861. Sláva jemu!“* Členové sboru se na příjezd tohoto zvonu připravili tím, že chrám Páně i faru ke slavnostním dnům opravili a vše vybílili. Zvon byl poslán po železnici a do Hulína se dostal 10. července 1882. Na osmi vozech se členové sboru vypravili do Hulína, aby zvon převzali. Na nádraží, když byl zvon postaven na vůz, ozdobili jej mládenci věnci a postarali se o to, aby na prusinovickém návrší byl uvítán národní hymnou. Hymna se zpívala i před chrámem Páně.

Zvon „Wrangel“ z roku 1867. Foto OÚ Prusinovice.

Dne 16. července 1882 byl zvon posvěcen. Na posvěcení byly vyhotoveny a rozeslány vkusné tištěné pozvánky a počasí bylo velice příznivé. V 9 hodin zvonil Wrangelův zvon, aby lidi svolal do kostela. Posvěcení vykonal superintendent Beneš. Po ukončení posvěcujícího úkonu, zvonil nejprve nový zvon a pak byl provázen Wrangelovým. Při slavnostních bohoslužbách kázal farář Kún z Liptálu. Slavnosti se účastnil okresní hejtmán s chotí. Po kázání se zpívala národní hymna a c. k. okresní hejtmán se mohl přesvědčit, „jak lid evangelický ctí a miluje svého velkomyslného císaře, jak jemu celým srdcem oddán jest!“. Slavnosti byl přítomen i farář Sloboda z Rusavy. Téměř všichni rusavští církevníci se zúčastnili slavnostních bohoslužeb s ním, takže na Rusavě se v ten den bohoslužby nekonaly. Zvon byl však v roce 1916 zrekvírován pro válečné účely. K datu 24. 2. 1918 je zapsán v pokladně příjem 1236 Kč za zvon, což je úhrada za zrekvírovaný zvon.

Třetí zvon: Po skončení války v roce 1924 bylo jednáno o koupi nového (již třetího) zvonu. Zvon měl být zakoupen jako památka za padlé ve světové válce. Z nabídky čtyř zvonařských firem vyšla vítězně firma Oktava Wintra, tedy Winterovo zvonařství Broumov. Byl tam objednán zvon o váze 425 kg za 10 200 Kč. Byla vyhlášena podomní sbírka na úhradu zvonu. Dne 4. 1. 1925 byl zvon odlitý a byla připravena sborová slavnost při zavěšení zvonu. Na zvon byla napsána jména padlých evangelíků v 1. světové válce Barot František, Barot Josef, Utěkal Benjamín, Zmeškal Josef, Vrubel Karel a snad i Jan Konečný a Josef Nedbal z Tučap. A přišla zase válka a válečné straně se opět zachtělo zvonů. Prostředky na sejmutí a odvoz zvonů se čerpaly z říšské pokladny. Dne 28. 12. 1941 došel do sboru přípis o odevzdání zvonů. Staršovstvo zaslalo 22. 2. 1942 žádost na okresní úřad v Holešově, aby byl sboru ponechán menší zvon, protože je to dar a pro sbor cenná památka. Farář Veselý byl v této věci jednat i v Kroměříži. V neděli 6. 4. 1942 vyzval v kostele farář bratry, aby se zúčastnili na zítřejším sundávání zvonu. Nevím, kdo rozhodl, který zvon bude odvezen, ale povídá se, že když byli němečtí vojáci ve věži pro zvon, zvonu od Wrangela z úcty salutovali. Byl tedy rekvírován jen nový zvon.

Podle popisu jde o vytažení zvonu do věže kostela v roce 1924, nicméně třetí zvon byl odlit až 1925 a podle atmosféry mi nepřijde, že jde o slavnostní vytažení, ale naopak o sundávání zvonu z věže, tedy rok 1942. Foto archiv OÚ Prusinovice.

Čtvrtý zvon: Jedná se o malý zvon z roku 1863, který byl umístěn ve zvonici na novém evangelickém hřbitově v Holešově. V roce 1894 řeší staršovstvo, jak naložit se zvonem, který je umístěn na holešovském hřbitově. Zídka, v níž je zavěšen, je chatrná a mohla by spadnout. Starší se rozhodli, že zídka bude stržena a zvon uschován v Prusinovicích. Tak se malý zvon, vážící asi 30 kg (průměr 40 cm, výška 50 cm), dostal do prusinovické věže, kde byl používán jako umíráček. V roce 1941 nastoupil do Hrubé Vrbky farář Jan Vrubel, rodák z Prusinovic. O této skutečnosti věděl a asi sbor Hrubá Vrbka potřeboval zvon. Došlo, se souhlasem kazatelské stanice Holešov, k dohodě o bezplatném zapůjčení nejmenšího zvonu na dobu neurčitou do Hrubé Vrbky. V roce 1962 jsme do sboru dostali z Hrubé Vrbky dopis, zda bychom jim zapůjčený zvon mohli prodat. V opačném případě abychom jim ho nechali i nadále zapůjčený. Staršovstvo se jednomyslně usneslo nechat zvon i nadále zapůjčený.

Tento zvon na kostele v Hrubé Vrbce zvonil až do roku 2012, kdy byl pořízen zvon nový. Zvonilo se každý den večer, v neděli a ve svátky před bohoslužbou a po ní, umíráček a při pohřbu. Posledních pár let byl pohon zvonu elektrifikován, ale jinak se dlouhou dobu zvonilo ručně. Obec má plán tento starý zvon časem usadit vedle nového.

V Prusinovicích tedy v současnosti zvoní čtyři zvony, tři v kostele sv. Kateřiny a jeden v evangelickém kostele.

Zvon z roku 1863, který je nyní v obci Hrubá Vrbka. Foto OÚ Hrubá Vrbka.

Přílepy

Obec Přílepy leží asi 3 km od Holešova. Nejstarší písemná zmínka pochází z roku 1272 a v současnosti v obci žije 980 obyvatel. Na návsi stojí zděná zvonice z roku 1921 ve které je zvon z roku 1947 a zvoní se pouze ručně. Nad obcí stojí lesní kaple Panny Marie, kde je také zvonek na který se zvoní ručně jen ojedinele.

Historie zvonice a lesní kaple:

Na návsi stávala od nepaměti dřevěná zvonice stojící na čtyřech sloupech. V roce 1921 byla nákladem obce a občanů postavena zvonice zděná. Byl do ní zakoupen také nový zvon. Dne 28. října 1921 se občané sešli na kraji obce u kříže ve Špitále, odkud krojovaný průvod hanaček a družiček spolu se členy Jednoty Orla ČS, kteří byli též ve slavnostních uniformách, kněžími a ostatními občany směřoval do středu návsi. V 10 hodin byl posvěcen zvon. Pak následovalo kázání a u připraveného oltáře se konala polní mše. Pak se rozhoupalo srdce zvonu poprvé. V půl dvanácté se zvonilo všem osmadvaceti padlým vojínům a zemřelým občanům, kteří odešli za čtyři roky na věčnost bez zvonění (původní zvon zrekvírován roku 1917). Potřetí se zvonilo v pravé poledne.

V roce 1941 je zvon znovu zabaven a nový je zakoupen až roku 1947 a slavnostně posvěcen 13.7.1948. V roce 1969 se zřizuje automatické zvonění, ale vlivem poruchovosti se tato činnost vrací zvoníkům a zvoní se ručně. Obecní zvoníci zvonili 3x denně, při živelných pohromách, příjezdu kněze a při úmrtí. Tuto práci vykonávali: Šuba, Utěkal z Haček, Kameník, Očadlíková z návsi, Zdražil a Jurčík. Posledním zvoníkem byl pan Vladislav Sovadina, který zvoníval již jen vyjíměčně.

Přílepská zvonice, foto autor.

V trati "Hůrka" - les nad obcí, kde v těsné blízkosti probíhá hranice s katastrem Lukoveček, byla za působení pravděpodobně Karla Max. Seilerna v roce 1882 postavena kaplička zasvěcená Panně Marii Svatohostýnské. Každoročně v květnu se zde koná pout' "Na Floriánka". Během léta se zde konají také pobožnosti a bohoslužby sloužené kněžími holešovské farnosti. Kaple je obcí i místními občany stále udržována. Byla opravována v roce 1990 i v roce 2002, kdy nastalo zpevnění zdí a oprava fasády. Původní trojdílný oltář byl poškozen při vloupání a historicky cenné obrazy z něj byly vyřezány a ukradeny. Dnes je ve středovém rámu oltáře umístěn obraz Panny Marie s Jezulátkem a reliéfem modlícího se Krista. Kaple je vybavena převážně z darů místních občanů.

Zvony:

V původní dřevěné zvonici býval až do roku 1917 **bronzový zvon**. Bohužel detailní informace o něm se nedochovaly. Zvon byl dne 13.7.1917 zrekvírován pro válečné účely. V roce 1921 byla postavena nová zděná zvonice a do ní byl zakoupen **nový bronzový zvon** z dílny R. Manouška, Brno. Tento zvon byl patrně bez nápisů (možná jen se jménem dílny a letopočtem). Zvon byl posvěcen dne 28.10.1921. Zvonilo se ručně 3x denně, při pohromách, při příjezdu kněze a při úmrtí. Zvon byl roku 1941 zrekvírován pro válečné účely. **Třetí zvon** byl opět ulit v dílně R. Manouška, Brno a to roku 1947. Posvěcen byl dne 13.7.1948. Na boku je jednořádkový nápis „Sv. Jan Nepomucký, L.P. 1947“. Nahoře po obvodu je nápis: „Ulil R.Manoušek a spol v Brně.“ Zvon je ve zvonici dodnes. V roce 1969 došlo k automatizaci zvonění, ale časem se přešlo zpět k ručnímu zvonění a dnes se zvoní pouze ojediněle. V lesní kapli Panny Marie je **litinový zvon** bez nápisů, na který se zvoní ručně při květnových bohoslužbách.

Lesní kaple Panny Marie nad obcí Přílepy, foto autor.

Zvon z roku 1947 ve zvonici na návsi. Foto autor.

Zvon v lesní kapli Panny Marie. Foto autor.

Roštění

Obec Roštění se nachází 7 km severozápadně od Holešova a 14 km severovýchodně od Kroměříže. První písemná zmínka pochází z roku 1131 (1351) a v současnosti (k 1.1.2023) zde žije 672 obyvatel. V obci stojí kostel sv. Floriána z roku 1933, ve kterém jsou zvony z roku 1969, které zvoní automaticky v 7, 12, 19 hodin a malý zvonek na který klepne automat v půl a v celou.

Historie původní zvonice:

V minulosti, ještě před stavbou kostela, dominovala obci zvonice. Nevíme kdy přesně byla postavena první, nejspíše dřevěná zvonice, ani neznáme její původní podobu. Jisté je, že od r. 1751, kdy rakouská císařovna Marie Terezie vydala první protipožární patent, můžeme o existenci zvonice uvažovat. Tehdejší patent ukládal, aby požární poplach ohlašoval vesničanům úder zvonu. Tímto patentem se výslovně zaváděla povinnost zbudovat alespoň jednoduchou zvonici všude tam, kde dosud nebyl kostel se zvonem. Nejlépe v centru obce nebo případně na kopci nad osadou.

Podle katastrální mapy z r. 1830 se můžeme přesvědčit, že v centru obce, před č.p. 59 je zvonice zakreslena. Tehdy zřejmě ještě dřevěná. Ze záznamů v obecní kronice ovšem víme, že první zděná zvonice byla v Roštění postavena roku 1853 na návsi, před č.p. 59, zhruba v místech, kde dnes stojí kříž Závrbských. Protože církevní prameny se o zvonici nezmiňují, lze předpokládat, že zvonice byla obecní, tedy skutečně plnila primárně funkci protipožární ochrany. Přesto zcela jistě plnila i funkci náboženskou a společenskou. Povinné bývalo zvonění třikrát denně (ráno, poledne, večer tzv. klekání). Zvonilo se ale také před bouřkou, v nebezpečí útoku vojsk, na pozdrav procesí, nebo při úmrtí nebo jen ke svolání občanů.

Kostel sv. Floriána v Roštění, foto autor.

Jak přesně zvonice vypadala dnes již nevíme. Zachoval se pouze obraz Panny Marie svatohostýnské malovaný na plechu, který byl přibitý na okenici zvonice. Podle jeho výšky cca 130 cm můžeme usuzovat pouze na velikost okna do zvonice. Podle jediné dochované fotografie, která alespoň částečně zachycuje zvonici, víme, že se muselo jednat o masivní vysokou stavbu. Po dokončení a vysvěcení kostela svatého Floriána již nebylo třeba zvonice, neboť všechny její funkce převzaly kostelní zvony. Proto byla dne 23.3.1934 zvonice zbourána a zvon z ní uschován. Cihly ze zvonice posloužily jako materiál pro stavbu márnice nově založeného hřbitova.

Historie kostela sv. Floriána:

Kostelní družstvo sv. Floriana, působící již od roku 1899 si kladlo za cíl vybudovat v obci kostel. V březnu 1932 byl posvěcen základní kámen ke stavbě kostela: „V pondělí Velikonoční konána slavnost' svěcení základů a základního kamene kostelního, dovezeného ze skály pod sv. Hostýnem s datem 28/3 1932 a nápisem „Skrze Marii ku Kristu“. Dopoledne sloužena mše sv. na místě, kde stojí nyní hlavní oltář od dp. Jos.Kuby a odpoledne měl kázání. Svěcení základu a kamene vykonal vdp. Cyril Bařinka děkan z Kroměříže. Byl pěkný slunný den, účast' lidí veliká.“ V srpnu se konalo vysvěcení 4 nových kostelních zvonů a v prosinci 1932 byla v novém kostele sloužena první mše. V červenci roku 1933 byla uspořádána velkolepá slavnost svěcení nového chrámu Páně v Roštění, završilo se tak úsilí kostelního družstva sv. Floriana. Je to jednoduchá orientovaná stavba se sakristií, presbyteriem a hranolovitou věží, ve které je umístěna socha sv. Floriána.

Vytažení nového zvonu do věže kostela v Roštění v roce 1969.
Archív Tomáš Trhlík.

Zvony:

Zvony ze zvonice:

První zvon ze zvonice se nedochoval. V obecní kronice se můžeme dočíst, že „o žních 1917 byl zvon zrekvírován“, ačkoli tou dobou byl již uschovaný pod kůlnou ve stavení Evžena Jandy, který byl za něj odpovědný. „Když jej bránil, měl býti odveden na Špilberk“. V prosinci 1919 byl pořízen a instalován **nový zvon** od firmy Hiller z Brna. O jeho velikosti, tvaru i uměleckém vyvední již máme představu, neboť se nám zachoval až do dnešních dnů. Po zavěšení zvonu byla nákladem obce zvonice celkově opravena a nově obílena. Po zboření zvonice byl zvon uschován až do roku 1942, kdy musely být odevzdány kostelní zvony Němcům pro válečné účely. Tak byl zvon z bývalé zvonice dne 15. dubna 1942 opět instalován, tentokrát ve věži kostela na místo odevzdaných zvonů. Tento zvon nemusel být odevzdán, neboť "v sobě neměl materiál, který by se dal upotřebit k válečným účelům". Celé hodiny se naň bily „kladívkem“ vně zvonu, které zanechaly na jeho plášti znatelný důlek. Koncem srpna roku 1969 byly nákladem farníků pořízeny 3 nové kostelní zvony, proto byl tento malý zvon z bývalé zvonice svěšen a uschován na půdě kostela. Zde zůstal až do května roku 2020, kdy byl snešen, očištěn a na svátek sv. Floriána vystaven občanům k prohlédnutí.

Zvon z bývalé zvonice je šedočerné zašlé barvy. Neobsahuje tzv. srdce. Osud srdce zvonu se nepodařilo dosud věrohodně zjistit. Zvon je vysoký 58 centimetrů včetně upevnění. Tzv. věnec má průměr 65 centimetrů. Bez srdce zvon váží 102 kilogramů. Spolu se zvonem byl nalezen i dřík, který ale zřejmě nepochází z tohoto zvonu. Čepec (horní část zvonu) nese nápis "*Hiller Brno 1919*". Na plášti (střední část zvonu) jsou umělecky ztvárněny sv. Florián a Panna Maria s lilí v ruce. Pod plastikou Panny Marie můžeme číst nápis: "*Zbudován ku počtě Panny Marie a sv. Floriána*". Zvon je ulit z bronzu. Kromě toho obsahuje zřejmě příměsi kovu kvůli němuž nemusel být za války odevzdán. V objednávce zvonu se píše o tom, že bude použito „náhradního kovu“.

Zvon „sv. Florián“ z původní zvonice. Archiv Tomáš Trhlík.

Zvony z kostela sv. Floriána:

První soubor zvonů: Původní zvony pro roštěnský kostel zhotovila firma Rudolf Manouška z Brna Husovic v roce 1932. Zvony posvětil dne 7.8.1932 opat starobrněnský, prelát František Bařina, za asistence kněží - rodáků: P. Františka Svačiny, faráře na Rusavě a P. Aloise Pospíšilíka, t.č. faráře v Křenové. Kázání o významu zvonů pro kostel a věřící přednesl tehdy P. Josef Kuba, zdejší rodák a katecheta v Místku, později dlouholetý roštěnský kněz. Toho dne dopoledne konala se na schodišti kostela polní mše s kázáním, po ní odpoledne pak svěcení čtyř zvonů. Následně byly vytaženy a instalovány: **Zvon sv. Alois**, vážící 547 kg (průměr 95 cm, výška 80 cm) s nápisem: „*Následujme ho v nevinnosti, neb aspoň v kajícínosti. Rodné obci obci věnoval P. Alois Pospíšilík, farář v Křenové*“. **Zvon sv. František Serafinský**, o hmotnosti 260 kg (průměr 75 cm, výška 60 cm) nese nápis: „*Můj Bůh, mé všecko, rodákům k povzbuzení věnuje P. František Svačina, farář na Rusavě*“. **Zvon sv. Karel Boromejský**, o hmotnosti 140 kg (průměr 60 cm, výška 50 cm) s popisem: „*Byl mučedníkem lásky, příkladem pastýřů i ovcí, z vděčnosti k rodákům věnovala Karla Doležalíková na Rusavě*“. A poslední **zvon sv. Florián**, nejmenší (20 kg, průměr 30 cm, výška 25 cm), umíráček, instalovaný na půdě kostela u apsidy, s nápisem: „*Svatý patroně náš, oroduj za nás, věnoval Florián Zlámal, rolník v Roštění č.p. 3*“. Ještě téhož deštivého dne (7.8.1932) se v 17 hodin poprvé na věži rozezněly.

Všechny zvony byly dne 15.4.1942 svěšeny, o tři dny později i umíráček. Pan František Lajda z č.p. 63 je pak z nařízení Němců odvezl do Holešova, odkud byly dány k roztavení jako materiál pro válečné účely. Za zvony neutřžila obec ani korunu.

Svěcení zvonů v Roštění v roce 1932. Archiv Tomáš Trhlík.

Místo zrekvírovaných zvonů byl nainstalován zvon ze zbořené zvonice (1934), která stávala na návsi na rozcestí u kříže. Tento zvon nemusel být odevzdán, neboť neobsahoval materiál použitelný pro válečné účely. První zvonickou službu obstarával pan Stoklasa ze zádědiní, později pan Evžen Odložilík, paní Topičová a Odložilíková, nakonec paní Marie Mlčáková. Po instalaci nových zvonů v roce 1969 byl zároveň pořízen nový elektrický hodinový stroj, takže zvoníka již nebylo potřeba.

Druhý soubor zvonů: Zaslouhou a obětavostí roštěnských farníků byly roku 1969 pořízeny tři nové zvony. Zvony odlila zvonařská dílna Letitie Dytrychové v Brodce u Přerova a kolaudovány byly kampanologem Jaroslavem Dobrodinským z Pelhřimova v listopadu 1968. Není bez zajímavosti, že nejmenší zvon „sv. Florián“ musel být ulit dvakrát. Při zkoušce po ulití zvonu u zvonaře konstatoval kampanolog, že „zvon má zdvojenou primu, čímž má zvuk neusměrněný, tupý a nepříjemný“ a navrhuje jeho přelití, aby ladil s ostatními. V lednu 1969 byl proto se souhlasem zvonaře nejmenší zvon roztaven a ulit znovu.

Slavnostní svěcení v sobotu 30.8.1969 provedl za účasti 4000 lidí a 25 kněží pražský apoštolský administrátor biskup ThDr. František Tomášek. Pak byly zvony vytaženy do věže a instalovány: **Zvon sv. Josef**, vážící 530 kg, s reliéfem sv. Josefa s Ježíškem, nese nápis: „*V radosti i žalosti vždy Tvůj hlas, sv. Josefe, oroduj za nás. Věnovala slečna Anděla Očadlíková spolu se svou setrou Františkou. Ulila Laetitia Dytrychová*“. **Zvon sv. Maria**, o hmotnosti 300 kg, zdobený reliéfem Panny Marie Svatohostýnské, nese nápis: „*Panno Maria Svatohostýnská, oroduj za nás a zůstaň Matkou lidu svému. Darovali občané z Roštění LP 1968. Ulila Laetitia Dytrychová*“. A **zvon sv. Florián**, o hmotnosti 150 kg, se zpodobněným sv. Floriánem, nese nápis: „*Svatý Floriáne, patrone roštěnské obce, oroduj za nás. Ulila Laetitia Dytrychová*“. Zvony zvoni automaticky v 7, 12, 19 hodin a malý zvonek – cymbál na který klepne automat v půl a v celou.

Svěcení zvonů v Roštění v roce 1969. Archiv Tomáš Trhlík.

Zvon „sv. Josef“ z roku 1969, foto autor.

Zvon „Maria“ z roku 1969, foto autor.

Zvon „sv. Florián“ z roku 1969, foto autor.

Zvonovitý cymbál na který klepne automat v půl a v celou. Foto autor.

Rymice

Obec Rymice leží zhruba 4 km severozápadně od Holešova a 11 km severovýchodně od Kroměříže. První písemná zmínka pochází z roku 1353 a v současnosti (k 1.1.2023) zde žije 602 obyvatel. Na návsi stojí kostel sv. Bartoloměje, ve kterém jsou tři zvony, které zvoní automaticky ve 12 a 18 hodin a dva malé zvonky odbíjející každou čtvrt hodinu.

Historie kostela:

Na místě dnešního kostela stávala starší stavba s dřevěnou věží, připomínaná roku 1682. Na základech a z materiálů této stavby byl postaven nový kostel sv. Bartoloměje v roce 1786. Podle farní kroniky byl nový kostel 12 sáhů dlouhý a 5 sáhů široký. Již v roce 1816 kompletně (i s farou a téměř celou vesnicí) vyhořel. V roce 1824 byl kostel pokryt břidlicí. Stávající rovný strop kostela byl nahrazen klenutým a byla postavena věž v níž byl zvon z roku 1821. Dřívější sanktusová dřevěná věžička nad presbytářem, ze které se původně zvonilo, již obnovena nebyla. Nový zvon Umíráček byl pořízen v roce 1838. Stavba věže kostela zhruba do dnešní podoby se připomíná v roce 1870. To již měl kostel hlavní oltář i s obrazem patrona chrámu sv. Bartoloměje.

Kostel je kulturní památkou od 3.5.1958 pod číslem: ÚSKP 45899/7-6136.

Kostel sv. Bartoloměje v Rymicích, foto autor.

Zvony:

O **nejstarším zvonu** z roku 1682 nejsou žádné bližší informace. Zvonívalo se jím ještě v dřevěné věži původního kostela. Nový kostel byl postaven roku 1786. Zda do něj přešel i původní zvon není jasné. Nejstarší zvon, který se dochoval až do dnešních dnů, je bronzový **zvon sv. Jiří**. Byl odlit v dílně František Stanke, Olomouc roku 1821. V průměru má 38 cm, na výšku 23 cm a váží 40 kg. Na boku je vyobrazen svatý Jiří. V horní části je po obvodu nápis: "*A fulgure et tempestate libera nos domine.*" („*Od blesku a bouře vysvobod' nás Pane.*“) V dolní části zvonu je kolem obvodu nápis: "*Per Franciscvm Stanke Ollomucii anno 1821.*" Zvon byl dne 18.4.1942 zrekvírován pro válečné účely, ale jako jeden z mála se nakonec do kostela vrátil. Dodnes má na sobě bílou barvou napsáno slovo *Rymice*.

Druhý zvon z roku 1821 (taktéž z dílny František Stanke, Olomouc) byl **sv. Bartoloměj**, byl bronzový o průměru 92 cm, s výškou 66 cm a hmotností 448 kg. Na boku byl reliéf sv. Bartoloměje a po obvodu měl několika řádkový nápis: "*Sancte Bartholomaeae ora pro nobis. Sub loc cap Ioanne Przecechtel. Haec campana a Francisco Stanke Ollomucii refusa est anno 1821.*" ("*Svatý Bartoloměji, oroduj za nás. Za ... Jana Přecechtěla. Tento zvon odlil František Stanke z Olomouce v roce 1821.*") Dne 16.4.1917 byl zrekvírován pro válečné účely, a do Rymic se již nevrátil.

Roku 1838 byl zakoupen **zvon Umíráček**. Byl to bronzový zvon s průměrem 40 cm, výškou 31 cm, o hmotnosti 38 kg a byl taktéž ulit v dílně František Stanke, Olomouc. Na boku měl reliéf Ukřižovaného a nápis: "*A Leopoldo Francisco Stanke Olomucii fusa 1838.*" Dne 16.4.1917 byl zrekvírován pro válečné účely.

Zvon „sv. Jiří“ z roku 1821, foto Evžen Horák.

V roce 1901 byl pořízen nový velký **zvon Maria** o hmotnosti 267 kg. Ulit byl v dílně František Hiller, Brno. Na boku byl reliéf sv. Cyrila a Metoděje a několika řádkový nápis: *"Hlas můj k nebesům se vznáší, žehnej Bože farnost naši. Svornost, lásku vlej všem v hrud', v žalech těžitelem bud'. V tebe doufají tvé děti. V novém dvacátém století XX Fr. Mlčoch Hillera vdova, syn, Brno 1901."* Zvon byl dne 14.8.1917 zrekvírován pro válečné účely.

Dne 16.10.1921 byl posvěcen a na věž vynesena **nový zvon Maria**, který byl ulit ve Vídni v dílně Karla Kuttera. Zvon byl z bronzu o hmotnosti 301 kg a stál 20 tisíc tehdejších korun. Zvon je v horní části po obvodu zdoben andílky a květinovým motivem. Ve střední části je reliéf Panny Marie a čtyř řádkový nápis: *"Věnován ku cti a slávě Boží po světové válce roku 1921 od manželů Donáta a Františky Vlachových rolníka z Rymic čís. 40."* Z druhé strany je pak ve zdobeném rámečku nápis: *"Glockengiesserei Karl Kuttner Wien XII J.Z. 1921."* Ze zápisů farní kroniky víme, že "...slavnost byla velkolepá. Světitelem a kazatelem slavnostním byl arcikněz a děkan Jan Hikl z Holešova." Zvon přečkal obě světové války a dodnes se na něj zvoní, od roku 1963 již automaticky.

Zvon „Maria“ z roku 1921, foto Evžen Horák.

Již o rok později byly objednány další dva zvony. Oba ulity v dílně Oktáv Winter, Broumov v roce 1922. Větší z nich byl **zvon sv. Bartoloměj** o hmotnosti 587 kg (průměr 100 cm, výška 80 cm). Stál 22 tisíc korun, přičemž manželé Vlachovi věnovali na něj 10 000 Kč, kostelní výbor dal 5 000 Kč, místní záložna 4 000 Kč a zbytek byl doplacen z kostelní správy (z peněz obdržených za odevzdané původní zvony). Na boku zvonu byl reliéf sv. Bartoloměje a nápis: "Sv. Bartoloměji chraň farnost naši." Na druhé straně byl pak několika řádkový nápis: "Za úřadování důst. p. Faráře Josefa Látala věnovali manželé Donát a Františka Vlachovi z Rymic čís. 40, za přispění farníků z Rymic a Količina. LP 1922, Okt. Winter, Broumov." Druhý bronzový **zvon** byl menší **Umíráček** o hmotnosti 25 kg a stál 500 korun a pořídil jej farní úřad. Na boku zvonu je obraz Krista na kříži a dvouřádkový nápis: "Odpočinutí věčné dej všem zemřelým ó Pane. Rymice LP 1922." Z druhé strany je v ozdobeném rámečku nápis: "Ulil Oktáv Winter, zvonář v Broumově." Dne 8.4.1923 byla oba zvony posvěceny děkanem Janem Hiklem z Holešova. Slavnostním kazatelem byl farář Antonín Dosedla z Třebetic. Zatímco velký zvon byl dne 13.4.1942 zrekvírován pro válečné účely, tak menší zvon Umíráček zůstal v kostele dodnes.

V roce 1962 byly pořízeny dva malé **zvonky - cymbály**, umístěné v jednom z oken na věži kostela. Každou čtvrt hodinu na ně automaticky klepne palička.

Celkově je v kostele 5 zvonů. Velký zvon z roku 1921, který zvoni automaticky ve 12 a 18 hodin a dva menší bronzové zvony z let 1821 a 1922 a dva moderní kovové zvonky z roku 1962.

Zvon „Umíráček“ z roku 1922, foto Evžen Horák.

Dva zvonky – cymbály na které zvoní automat každou čtvrt hodinu. Foto autor.

Pohled na všechny tři velké zvonky ve věži kostela. Foto František Kukla.

Třebětice

Obec Třebětice se nachází asi 4 km jihozápadně od Holešova. První písemná zmínka pochází z roku 1339, kdy se obec jmenovala Tréba. V současné době (k 1.1.2023) zde žije 275 obyvatel. Na návsi stojí kostel sv. Vendelína z roku 1794, který má v hlavní věži velký zvon z roku 1719 a v malé věžičce zvon Umíráček. Zvoní se již automaticky v 6, 12 a 18 hodin.

Historie kostela:

Na návsi stávala původně kaple/zvonice, ve které byl zvon z roku 1719, který se dochoval dodnes. V roce 1794 byl postaven nový kostel, který dostal svoji současnou podobu v roce 1885. V letech 1901 až 1913 byl kostel uvnitř i vně opraven.

Kostel je volná jednolodní stavba s hlavním vstupem na severní straně, skládající se z presbyteria, lodi, sakristie a věže. V průčelí je z části předsazená věž s hodinami, ke které přiléhá část barokního štítu s volutou. Věž je hranolová, čtyřboká, dvoupatrová, s kruhovými okny a s okny s obloukovým zaklenutím. Zakončená je jehlanem s křížkem na špičce. Stavba má sedlovou střechu nad presbyteriem a sakristií zvalbenou, s barokní sanktusníkovou věžičkou na hřebenu. Kostel je kulturní památka od 3.5.1958 pod číslem: ÚSKP 21820/7-6176.

Kostel sv. Vendelína v Třebeticích, foto autor.

Zvony:

Nejstarší **zvon sv. Václav** z roku 1719 je starší než samotný kostel a pochází tak patrně z původní kaple / zvonice, která také stávala na návsi. Je to bronzový zvon o průměru 63 cm, výšce 60 cm a hmotnosti 150 kg. V horní části po obvodu je nápis: „*Lyteg keczi a chwale Bozi P Marye s. Waclawa a s. Bartholomiege.*“ Na boku jsou reliéfy sv. Václava, Krista na kříži a Panny Marie a pětiřádkový text: „*Nakladem Waclawa Chitila, Bartonie Machaczka do diediny Trzebetitz 1719.*“ Zvon přečkal obě světové války a zvoní dodnes pomocí automatu v 6, 12, 18 hodin.

V roce 1889 byly zakoupeny dva zvony z dílny Emila Webera z Brna. Větší bronzový **zvon sv. Cyril a Metoděj**, průměr 80 cm, výška 66 cm a hmotnost 280 kg. Nahoře byl nápis po obvodu: "*Fusa sub parocho Francisco Fuksa per Emiliu Weber Brunae a d 1889.*" („*Ulit za kněze Františka Fuksy Emilem Webrem v Brně roku 1889*“) Na boku reliéf svatých Cyrila a Metoděje a naproti dvouřádkový nápis: "*SS Cyrille et Mothodii orate pro nobis.*" („*Svatí Cyrile a Metoději orodujte za nás*“) Zvon byl roku 1917 zrekvírován pro válečné účely. Menší bronzový **zvon sv. Josef** o průměru 54 cm, výšce 49 cm a hmotnosti 120 kg. V horní části po obvodu byl nápis: "*Fusa per E. Weber Brunae 1889.*" Na boku byl reliéf sv. Josefa a dvouřádkový nápis: "*St. Josephe ora pro nobis!*" („*Svatý Josefe oroduj za nás!*“) I tento zvon byl v roce 1917 zrekvírován pro válečné účely.

Zvon „sv. Václav“ z roku 1719. Foto autor.

Z roku 1919 pochází malý litinový **zvon Umíráček** z dílny Rudolf Manoušek, Brno, který byl pořízen za 297 Kč. Zvon má průměr cca 30 cm, výšku 35 cm a hmotnost cca 20 kg. V horní části je po obvodu nápis: "*R.Manoušek a spol. Brno 1919.*" Zvon je nyní v malé věžičce a od 25.5.2016 zvoní automaticky podle potřeby.

V roce 1923 byly zakoupeny dva větší zvony z dílny Gustav Winter, Beroun. Větší **zvon sv. Cyril a Metoděj** byl bronzový o hmotnosti 335 kg (průměr 85 cm, výška 75 cm) a stál 9 480 Kč. Na boku byl nápis: "*Svatý Cyril a Metoděj. Zakoupeno z milodarů farníků.*" Druhý menší **zvon sv. Josef** byl také bronzový o hmotnosti 100 kg (průměr 60 cm, výška 55 cm) a stál 2 870 Kč. Na boku měl nápis: "*Svatý Josef. Z darů rodiny Strouhalovy.*" Oba zvony byly posvěceny a do věže vytaženy dne 8.9.1923. Bohužel oba zvony byly v roce 1942 zrekvírovány pro válečné účely.

V současnosti tak v kostele zvoní dva zvony, velký (a nejstarší) z roku 1719 automaticky v 6, 12, 18 hodin a menší litinový zvon Umíráček z roku 1919 automaticky podle potřeby.

Zvon „umíráček“ z roku 1919. Foto autor.

Tučapy

Obec Tučapy leží asi 2,5 km na sever od Holešova. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1131. V současnosti zde žije 458 obyvatel. Na návsi stojí zvonice ve které je litinový zvon na který se stále zvoní ručně podle potřeby.

Historie zvonice:

Zda byla na návsi původně dřevěná zvonice nevíme, ale v roce 1846 byla postavena současná zděná zvonice. Jedná se o čtyřbokou jednoduchou stavbu s oplechovanou střechou a křížkem na špici. U zvonice se konají také dvoudenní hodové slavnosti každoročně na konci června o víkendu. V sobotu odpoledne je sloužena slavnostní mše na návsi u zvonice.

Zvony:

Pravděpodobně **první zvon** ve zvonici od roku 1846 byl bronzový a byl v roce 1917 zrekvírován pro válečné účely. Někdy v letech 1918-1920 obec zakoupila nový, tentokrát **litinový zvon**, který je ve zvonici dodnes. Na zvon se stále zvoní ručně podle potřeby, tedy při úmrtí nebo při slavnostech.

Zvonice v Tučapech, foto autor.

Zvon ve zvonici. Foto autor.

Detail na zvon ve zvonici. Foto autor.

Všetuly

Původně samostatná obec Všetuly je od roku 1950 součástí města Holešov. První písemná zmínka je z roku 1358. V současnosti (k 1.1.2021) zde žije 1998 obyvatel. Na návsi stojí nová zděná zvonice z roku 2018, ve které je nový zvon, který zvoní automaticky ve 12 a 18 hodin.

Historie zvonice:

Původní stará zděná zvonice stávala přímo uprostřed návsi (a tím pádem i silnice) od poloviny 19. století až do roku 1964, kdy byla zbořena z důvodu většího provozu a rozšiřování silnice. Z této staré zvonice se podařilo zachránit zvon a malované obrazy.

Nápad na obnovu všetulské zvonice vznikl už v roce 2013, ale povolení se podařilo zajistit až v červenci 2017. Stavět se začalo na podzim 2017, přes zimu byly práce pozastaveny, aby se na jaře 2018 opět začalo pracovat. Zvonice byla dokončena v létě 2018. Slavnostně požehnáno nové zvonici bylo v neděli 7.10.2018. Akt byl o to slavnostnější, že pozvání přijal a žehnání se ujal samotný olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner, který Všetuly navštívil jako první arcibiskup vůbec. Obnovená zvonice je zasvěcena sv. Františkovi a zdobí ji mimo jiné také jeho podobizna. Kromě žehnání zvonice nechyběl při oslavách ani krojovaný průvod, folklórní vystoupení nebo tradiční svatofrantišské žehnání zvířatům.

Nová všetulská zvonice sv. Františka. Foto autor.

Zvony:

Z původní zvonice se dochoval **litinový zvon** o průměru 40 cm, výšky 47 cm a hmotnosti 40 kg. Zvon nemá na sobě žádný nápis. Původně se uvažovalo, že bude zvonit i v nové zvonici, ale v roce 2018 byl zakoupen nový zvon a tak je tento původní zvon uschován na půdě nové zvonice.

Nový bronzový zvon byl ulit v roce 2018 v dílně Dytrychová v Brodce u Přerova. Jeho průměr je 37 cm, výška 45 cm a váží 37 kg. Na boku má jednořádkový nápis "Sv. František", z druhé strany je dvouřádkový nápis: "Všetuly L.P.2018" a v dolní části je po celém obvodu nápis: "Budoucím generacím Všetuláků věnuje spolek katolického domu." Zvon slavnostně posvětil P. Jerzy Walczak dne 18.8.2018. Zvon zvoní automaticky ve 12 a 18 hodin.

Cukrovar

V soupisu zvonů pro válečné účely je u Všetul uveden ještě jeden zvon v cukrovaru. Pořízen byl v roce 1930 a sloužil pro potřeby cukrovaru (začátek a konec směny). Jednalo se o **bronzový zvon** o průměru i výšce 32 cm a o hmotnosti 20 kg. Zvon byl v roce 1942 zrekvírován pro válečné účely.

Zvon „sv. František“ z roku 2018. Foto OÚ Všetuly.

Původní všetulská zvonice v roce 1964. Archív autora.

Původní zvon ze staré zvonice. Foto autor.

Zahnašovice

Obec Zahnašovice se nachází asi 3 km jihozápadně od Holešova. První písemná zmínka pochází z roku 1141. V současnosti (k 1.1.2023) žije v obci 320 obyvatel. Na návsi stojí kostel Panny Marie z roku 1938 ve kterém je dvojice větších zvonů z roku 1973 a umíráček z roku 1918. Zvoní se automaticky ve 12 a 19 hodin.

Historie kostela:

Na návsi, na místě dnešního kostela, vedle sochy Panny Marie, stávala malá kaplička, u které se konaly pobožnosti a která sloužila jako zvonice. Na mše, křtiny, svatby i pohřby se chodilo do kostela v Holešově. Zvonice byla zbourána v roce 1937.

Myšlenka postavit vlastní kostel se začala uskutečňovat roku 1893, kdy zorganizovali Josef Cholasta a Ignác Zakopal první sbírku na stavbu kostela. Sbírkou vynesla 10 zlatých. Tento obnos byl odevzdán starostovi obce Františku Zavřelovi staršímu a stal se základem „fondu“ na výstavbu kostela. Obecní zastupitelstvo se myšlenky výstavby kostela ujalo a roku 1896 darovalo na tento účel každoročně 600 zlatých. Dne 3. 3. 1907 bylo valnou hromadou ustaveno družstvo na zbudování kostela Navštívení Panny Marie. Členy družstva se stalo 25 občanů. Již roku 1909 byl vypracován kroměřížským architektem Skibinským první plán kostela v novogotickém slohu. Měl pojmut 500 věřících – tolik, kolik obyvatel v Zahnašovicích tehdy žilo. Silnice na návsi byla posunuta ke stavením, aby se pro kostel zvětšilo stavební místo.

Původní zvonice v Zahnašovicích. Foto OÚ Zahnašovice.

Před válkou shromážděné peníze na výstavbu téměř stačily. Čekalo se jen až částka vzroste na výši potřebnou pro zavedení a chod samostatné duchovní správy. Vše překazila první světová válka, která znehodnotila předválečné peníze. Po válce rozpočet stavby dosáhl výše 300 000 Kčs. To si vynutilo zmenšení kapacity budovy na 250 osob.

Druhý plán kostela byl podle návrhu stavitele Kumra z Bochoře s rozpočtem 107 tisíc Kčs. V srpnu 1935 zamítnut. Třetí plán kostela podle architekta Stanislava Kučery z Brna z roku 1936 pro 250 osob, plán podle kostela v Hlušovicích u Olomouce. Stavba byla zadána Antonínu Kumrovi z Bochoře. Dne 19. 12. 1936 církevní i světské povolení ke stavbě. Dne 1. 4. 1937 se začaly kopat základy kostela. Hrubá stavba kostela i s omítkou – až na dlažbu – dokončena během 9 měsíců (za 150 000 korun). Spotřebováno 100 000 cihel (v červnu 1936 věnovala cihelna Žopy 8 000 kusů cihel ke stavbě) – cena za 1 000 cihel 220 Kč.

Základní kámen posvětil p. arcikněz Jan Hykl z Holešova 25. 4. 1937 v 9 hodin dopoledne. Polní mši sloužil P. Prof. Ignác Konečný. Kostel byl 10. července 1938 posvěcen biskupem Janem Stavělem z Olomouce. Roku 1969 zakoupeny a posvěceny elektrofonické varhany (asi za 86 000 Kčs), svěcení se zúčastnil budoucí arcibiskup pražský kardinál František Tomášek.

Kostel Panny Marie v Zahnašovicích. Foto autor.

Zvony:

O původním **zvonu** ze zvonice nejsou žádné informace, ale pravděpodobně byl bronzový a v roce 1917 byl zrekvírován pro válečné účely. Roku 1918 byl zakoupen nový **litinový zvon**, který se dochoval dodnes. Nejprve zvonil ve staré zvonici a v roce 1938 byl přenesen do nového kostela, kde je dodnes. Zvon byl ulit v dílně Rudolf Manoušek, Brno. Má průměr 35 cm, výšku 40 cm a hmotnost 40 kg. V horní části je dvouřádkový nápis: „*R.Manoušek a spol. Brno 1918.*“ I když je zvon z litiny, tak byl za druhé světové války schován a do kostela se vrátil po válce. Na zvon se zvoní ručně podle potřeby.

První velký zvon pro nový kostel byl zakoupen v roce 1938. Byl to bronzový zvon o hmotnosti 120 kg a průměru 59 cm, zasvěcený **sv. Josefu**. Zakoupen byl rodinou Miklíkovou z čp. 11. Slavnostně posvěcený byl dne 29.6.1938 P. Ignácem Konečným. V roce 1943 byl zrekvírován pro válečné účely.

Až v roce 1973 byly pořízeny dva nové velké zvony. Oba byly ulity v dílně Dytrychová v Brodce u Přerova. Větší z nich je **zvon Maria** o průměru 71 cm, výšce 80 cm a hmotnosti 230 kg. Na boku je reliéf Panny Marie a nahoře po obvodu nápis: "*Maria buď matkou lidu svému.*" Z druhé strany je nápis na sedmi řádcích: "*Své ochránkyni vděční farníci ze Zahnašovic. Ulila rodina Dytrychova 1973.*" Druhý, menší zvon je **sv. Václav**. Průměr 61 cm, výška 70 cm a hmotnost 153 kg. Na boku je reliéf sv. Václava a nad ním nápis po obvodu: "*Svatý Václave nedej zahynouti nám ani budoucím.*" Na druhé straně je nápis: "*Ulila rodina Dytrychova 1973.*" Zvony byly slavnostně posvěceny v roce 1973. Oba zvoní automaticky ve 12 a 19 hodin.

Zvon z roku 1918 z původní zvonice. Foto autor.

Zvon „sv. Václav“ z roku 1973. Foto autor.

Zvon „Maria“ z roku 1973. Foto autor.

Svěcení zvonů v roce 1973. Foto OÚ Zahnašovice.

Svěcení zvonů v roce 1973. Foto OÚ Zahnašovice.

Žeranovice

Obec Žeranovice se nachází asi 5 km jižně od Holešova. První písemná zmínka pochází z roku 1131 a v současnosti zde žije 816 obyvatel. V obci stojí kostel sv. Vavřince z roku 1900 a ve věži jsou tři zvony z let 1601, 1631 a 1985. Zvoní se automaticky ve 12 hodin.

Historie kostela:

První kostel zde stál již v roce 1322 a byl (podle pamětní knihy farnosti) dřevěný. Více informací o něm není známo. Druhý kostel byl postaven asi okolo roku 1500 a je zmiňován v zápise Moravských zemských deskách z roku 1509. Tento kostel zde stál až do léta 1893, kdy do věže (postavena roku 1750) udeřil blesk a poškodil statiku tak, že věž musela být roku 1894 zbourána. V roce 1896 se objevily praskliny ve stropě a boční zdi a tak bylo rozhodnuto o stavbě nového kostela. Poslední mše v kostele proběhla dne 9.5.1897 a v následujících 8 dnech byl starý kostel zbořen. Na přibližně stejném místě byl v letech 1897 až 1900 postaven současný kostel sv. Vavřince.

Nový kostel byl postaven v pseudorománském slohu. Vévodí mu vysoká věž, vyzdvížená v průčelí kostela. Zastřešena je osmibokým jehlanem. Chrámový portál je zaklenutý obloukem. Boční fasáda je členěná a plasticky zdobená.

Kostel sv. Vavřince, foto autor.

Zvony:

V Žeranovickém kostele (ve sterém i novém) se vystřídalo mnoho zvonů, uvedeny jsou zde podle letopočtu ulití. Nejstarší **zvon tzv. Pracpust'** pochází z roku 1601 z dílny Zachariáš Milner, Olomouc. Zvon je bronzový s průměrem 39 cm, výškou 31 cm a hmotností 28 kg. Na boku je reliéf erbu s rybou a přilbicí s jelením parožím. Nad erbem je zkratka GMVR a v horní části zvonu je po obvodu nápis: *"Meister Zacharias Milner got alein die ehre 1601 verbv domoni inetternvm."* Tento zvon byl v původním kostele a v roce 1900 přešel do nového kostela. Díky svému stáří přečkal obě světové války a zvoní tak v kostele dodnes.

Druhý **zvon sv. Václav** byl ulit v roce 1631. Je to bronzový zvon o průměru 84 cm, výšce 75 cm a hmotnosti 350 kg. Po stranách zvonu jsou čtyři reliéfy: sv. Pavel, sv. Petr, Panna Marie a Kristus na kříži (pod křížem je Panna Marie a sv. Jan). V horní části zvonu je dvouřádkový nápis: *"In honorem dei t.o. max b.v. Mariae et S.Venceslai Eccclae Hulin, patroni comparata ao 1631, parocho Georg Koneczny."* Pod nápisem je paprsky obklopená zkratka IHS. Tento zvon v roce 1899 daroval (z Hulínského kostela) rodák ze Žeranovic, Hulínský farář Josef Potůček. Zvon byl v roce 1942 zrekvírován pro válečné účely, ale v září 1945 se do kostela vrátil a zvoní zde dodnes.

Třetí **zvon zvaný Poledňák** byl pořízen někdy okolo roku 1800. Byl ulit v dílně Wolfgang Straub, Olomouc avšak nebyla na něm uvedena datace. Zvon měl průměr 48 cm, výšku 37 cm a vážil 62 kg. Na boku měl tři reliéfy: sv. Vavřince, sv. Josefa a sv. Františka Xaverského. V horní části byl po obvodu nápis: *"Goss mich Wolfgang Stravb in Olmytz."* V dolní části byl pak nápis: *"S.Lavrentivs, S.Iosephvs, S. Xaverivs svnt divi patroni templi Zeranovicensis."* Zvon přešel v roce 1900 ze starého do nového kostela, ale již 13.4.1917 byl zrekvírován pro válečné účely.

Čtvrtý **zvonek** o váze cca 7 kg byl pořízen před rokem 1834 (v inventáři z toho roku je již uveden) a sloužil jako umíráček. Zvonek byl dne 10.8.1917 zrekvírován pro válečné účely.

Zvon „Pracpust“ z roku 1601, foto OÚ Žeranovice.

Pátý **zvon zvaný Sanktusník** (nebo lidově Maria) byl ulit v roce 1838, avšak nebylo uvedeno v jaké dílně. Zvon měl průměr 21 cm, výšku 20 cm a hmotnost 15 kg. Na boku nesl nápis: "*Iesv, Maria, Ioseph.*" a dole byl letopočet 1838. Zvon přešel ze starého kostela do nového v roce 1900, avšak již dne 13.4.1917 byl zrekvírován pro válečné účely.

Šestý a sedmý zvon: v roce 1930 nechala farnost ulít dva nové zvony v dílně R. Manouška v Brně. První nazvaný **sv. Cyril a Metoděj** vážil 755 kg (průměr 95 cm a výška 110 cm) a byl to největší zvon, jaký kdy byl v žeranovickém kostele zavěšen. V horní části po obvodu byl květinový motiv s tvářemi a na boku pětiřádkový nápis: "*Na památku svým otcům, synům a bratrům, kteří padli ve světové válce 1914-1923 věnovali za farářování Roberta...římskokatoličtí farníci Žeranovičtí. Chraň nás od války, vysvobod' nás pane...*" Druhý zvon z roku 1930, zvaný **Mária** o váze 22 kg (výška 30 cm, průměr 33 cm) sloužil asi jako umíráček na hlavní věži. Po boku měl třířádkový nápis, z dochované fotografie ale nečitelný (v soupisu zvonů z roku 1941 je uveden nápis: „*Ke cti a chvále Boží*“). Oba zvony byly v roce 1942 zrekvírovány pro válečné účely.

Osmý zvon zakoupila farnost v roce 1985 a ulit byl v dílně Dytrychová v Brodce u Přerova. Je to bronzový **zvon sv. Vavřince** o průměru 80 cm, výšce 70 cm a hmotnosti 320 kg. Na boku je reliéf sv. Vavřince a dole nápis: "*Svatý Jáhne. Žeranovice LP 1985.*" Repase zvonové stolice a veškerého vybavení proběhla v prosinci 2012. V současnosti tak v kostele zvoní trojice zvonů - sv. Václav, sv. Vavřinec a Pracpuš'.

Zvon „sv. Václav“ z roku 1631, foto OÚ Žeranovice.

Zvon „Poledňák“ zrekvírovaný v roce 1917. Foto archiv Jan Dúbravčík.

Zvon „Sanktusník“ z roku 1838. Foto archiv Jan Dúbravčík.

Soupis zvonů – Žeranovice

Zvon „sv. Cyril a Metoděj“ z roku 1930. Foto archiv Jan Dúbravčík.

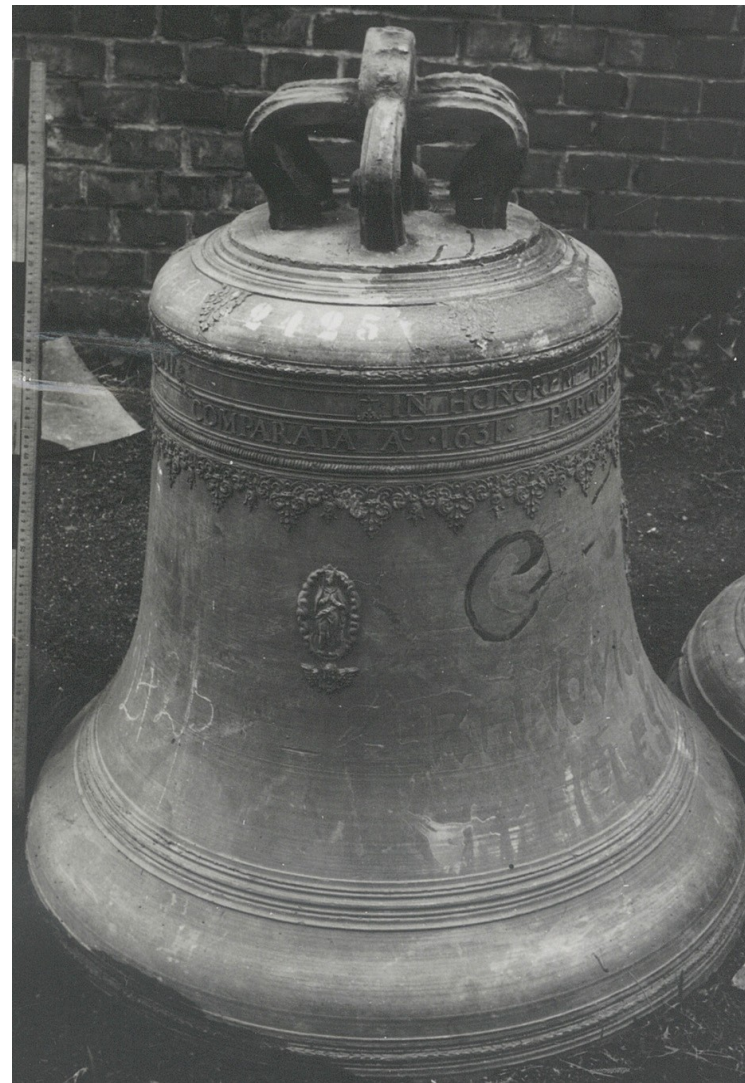

Zvon „Maria“ z roku 1930. Foto archiv Jan Dúbravčík.

Soupis zvonů – Žeranovice

Zvon „sv. Vavřinec“ z roku 1985. Foto Jan Dúbravčík.

Zvon „sv. Václav“ zrekvírován 1942, ale vrátil se. Foto archiv Jan Dúbravčík.

Žopy

Obec Žopy se nachází asi 2 km od Holešova na úpatí Hostýnských vrchů. První písemná zmínka pochází z roku 1141 a v současné době (k r. 2023) zde žije 550 obyvatel. Na návsi stojí zděná zvonice, ve které je litinový zvon na který se zvoní stále ručně.

Historie zvonice:

K historii zvonice se nedochovalo mnoho informací. Bude pravděpodobně z pol. 18. století. V březnu 2008 došlo k větší opravě a k natření střechy. Zvonění zůstává stále ruční. Zvon měl upadlé srdce, které je již ale opraveno.

Zvony:

K původnímu **zvonu** nejsou žádné informace. Byl pravděpodobně zabaven pro válečné účely. Někdy v letech 1918-1920 byl pro zvonici zakoupen **litinový zvon**, který je zde dodnes. Zvoní se na něj ručně podle potřeby.

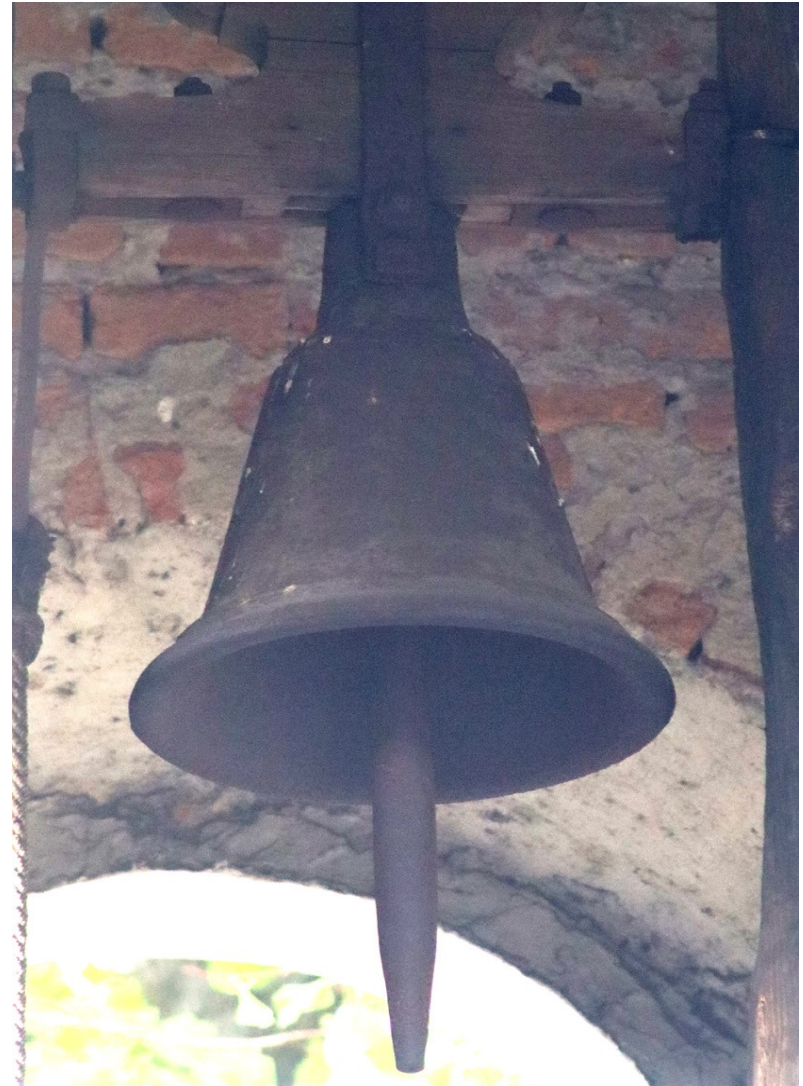

Zvonice v Žopech. Foto autor.

Soupis zvonů – Žopy

Zvon měl upadlé srdce. Foto OÚ Žopy.

Zvon po opravě. Foto autor.

Tabulka zvonů na Holešovsku

Přehledná tabulka obsahující základní informace o zvonech v abecedně seřazených obcích na Holešovsku.

Na snímku zvony v kostele v Zahnašovicích. Foto autor.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
BOŘENOVICE – zvonice:						
foto nedostupné 1.		Bronz				1917 zrekvírován pro válečné účely
 2.	Maria	1918 Rudolf Manoušek, Brno Litina v 50cm p 40cm 40 kg	R.Manoušek a spol. Brno LP 1918. Maria mír vypros a zachovej!	1918	Ručně a od 1976 automat 12h	Uschován v obci.
 3.	Panna Maria Svatohostýnská (Cis3)	2008 Dytrychová v Brodku u Přerova (126 000 Kč) Bronz v 50cm p 40cm 40 kg	Bořenovice. Panna Maria Svatohostýnská oroduj za nás. Zvon byl pořízen ze sbírky občanů LP 2008.	5.9.2008	Automat 7, 12, 19h a v pátek v 15h	Zvuk nahrán.

Tab 1.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
DOBROTICE – zvonice (zbourána 1975):						
foto nedostupné 1.		Bronz			Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely
 2.		1919 Rudolf Manoušek, Brno Litina	1919	1919	Ručně	Od roku 1975 uschován v obci.

Tab 2.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
HOLEŠOV – Kostel Nanebevzetí Panny Marie:						
foto nedostupné 1.	(Maria)	1650 Bronz v přes 140 cm p přes 170 cm 4560 kg	Léta Páně 1650 za panování G.W.O.K.M.I. Pana pana Václava knížete Saganského, vladaře domu Lobkovského, a kněze Jana Topolanského a urozeného a statečného pana Václava Halanského insp. Eli. Menšíka, purkrabího a promistra Václava Poláka, ke cti a chvále Pánu Bohu a všemu zlému na odpor.	1650	Ručně	Pukl a byl přelit 1871
 2.	Maria (a)	1871 Ignác Hilzer, Vídeň (4000 zl) Bronz v 144cm p 175cm 4200 kg	Tento zvon byl přelit roku 1871. Obětavostí nábožných farníků holešovských. Ignác Hilzer cís. král nadvorný zvonolitec lil mě ve Vídeňském novém městě roku 1871. Ke cti a chvále Boží nejblahoslavenější Panny Marie, a sv. apoštolů moravských Cyrilla a Metoděje.	1871	Ručně	25.4.1942 zrekvírován pro válečné účely. (v kronice 18.4.)
 3.	Sv. Jakub (Cis.)	1596 (Natanael Jan Benešovský z Moravské Třebové)* Bronz v 124 cm p 128 cm 2400 kg	Letha panie 1596 na den swateho Wictorina ke cti chwale panv Bohv w bostwi nerozdilnemv w osobách trogimv vrozeny pan pan Viktoryn z Zierotina gehu milosti arczikniziete rakavskeho Maksymiliana woleneho krále polského komorník diedicnei pan statkv starogi Holessa tento klinot chrám v Boz obmisliť a naniei naklad z obcy Holessowskyv veziniti raczil wssem zlim dvchym nazdvri Natanael zwonar B H Z T. INRI. meno tomv zwonv s.lakvb. p.r.m.h. Ian Kosarzki z Gihlawi. GPVZZ komornik mbmp. V.Z.Z. W.Z.Z. W.F.Z.Z.	1596	Původně ručně, teď automat 7, 12, 19h a před mši, svatby atd.	Zvuk nahrán.

Tab 3.

HOLEŠOV – Kostel Nanebevzetí Panny Marie (pokrač.):

	Sv. Václav (a')	1597 Zachariáš Milner, Olomouc Bronz v 100cm p 104cm 720 kg	Léta panie 1597 za panowani wysoce vrozeného pana pana Victorina z Zierrotina na starim Gitzinie Holessowie a Hvstopeczich geho milosti arczikniziete Maximiliana rakvskeho woleneho krále polského komorníka slit gest tento zwon za pvmistra Zdrazila a raddy miesta Holessowa znakladem wsseczki obce Holessowski wssem czertvm nazdvri. PARMH. Gmeno tomv zwonv s.Waclaw. V.Z.Z. W.Z.Z. W.F.Z.Z.	1597	Původně ručně, teď automat 7, 12, 19h a před mši, svatby atd.	Zvuk nahrán.
	Sanktusník (Sv. Josef) (a)	1711 Bronz v 23cm p 18cm 15 kg	Sancte Iosef, S. Barbara in mortis hora vestro agonizantes patrocínio donate.	1711	Ručně	18.4.1942 zrekvírován pro válečné účely.
foto nedostupné	Umíráček (a)	1837 František Stanke, Olomouc Bronz v 35cm p 25cm 30 kg	H.L.F.FUSA. V OLOMOCI 1837	1837	Ručně	1945 do zvonice v Jankovicích věnoval P.Karel Plevák Osud zvonu ???

Tab 4.

HOLEŠOV – Kostel Nanebevzetí Panny Marie (pokrač.):

 7.	Sv. Terezie (<i>Sv. Anna</i>) (a)	1939 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 60cm p 40cm 60 kg	Ke cti sv. Terezie a sv. Anny	1939	Ručně	Nad presbytářem. 18.4.1942 zrekvírován pro válečné účely.
foto nedostupné 8.		Bronz 3 kg	Bez nápisů.		Ručně	U sakristie u dveří, patrně zrekvírován za války.
 9. a 10.		Bronz (cca 10-12 cm)	Bez nápisů.		Ručně	U sakristie u dveří. Zvuk nahrán.

Pozn. na vrcholu věže jsou dva moderní cymbály, které zvoní každou čtvrt hodinu.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
HOLEŠOV – Kostel sv. Anny:						
foto nedostupné 1.	Sv. Jiří	1688 Pavel Reimer Olomouc Bronz v 40 cm p 55 cm	Wsseliki dvch chwaliss Pana lethä Panie 1688. Paulvs Reimer fecit Olomvcy.	1688	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely.
 2.	Sv. Anna	1752 Melchior Schwann, Olomouc Bronz v 69cm p 89cm 370 kg	Ruptam refundi fecit excllmus ac illmus dnus Franciscus Antonius SRI comes a Rottal. Beata trias grandinem pelle a loco. In tempestate scta Anna defensa clientes. Me refudit Melchior Schwann Olomucy anno 1752.	1752	Ručně	14.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.
 3.	Sv. Jáchym	1755 Bronz v 54cm p 74cm 300 kg	Petrvs. Honori et cvltvi ss Ioachin et Annae vovet hanc Francisevs Antonivs e Comitibvs a Rottal.	1755	Ručně	14.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.

Tab 6.

HOLEŠOV – Kostel sv. Anny (pokrač.):

foto nedostupné 4.	Sv. Donátus	1755 Bronz v 46cm p 60cm	Sancto Donato ac Theodolo hancee qvoqve ex asse vovet Franciscvs Antonivs a Rottal.	1755	Ručně	14.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.
 5.		Bronz v 14cm p 13cm	Bez nápisů.		Ručně	U sakristie u dveří. Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
HOLEŠOV – ostatní místa (Kaple sv. Kříže, Kaple sv. Martina, Klášter sester sv. Kříže):						
foto nedostupné 1.		Bronz			Ručně	Kaple sv. Kříže. Hřbitov do roku 1856. Zvon patrně zrekvírován za války.
foto nedostupné 1.		Bronz			Ručně	Kaple sv. Martina. 1942 zrekvírován pro válečné účely.
foto nedostupné 1.		Bronz v 13cm p 16cm 5 kg	Bez nápisů.		Ručně	Klášter sester sv. Kříže. Osud zvonu?

Tab 8.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Náписы na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
HOLEŠOV – ostatní místa (Chlapecká škola 1 ZŠ, Dívčí škola 2 ZŠ, Gymnázium):						
foto nedostupné 1.		Bronz v 15cm p 20cm 8 kg	Bez náписů.		Ručně	Chlapecká škola 1 ZŠ. Osud zvonu ???
 1.		Bronz v 19cm p 22cm 8 kg	Bez náписů.		Ručně	Dívčí škola 2 ZŠ.
 1.		Bronz (v 15cm) (p 20cm) (8 kg)	Bez náписů.		Ručně	Gymnázium

Tab 9.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
HOLEŠOV – ostatní místa (Gymnázium, Dřevěné zvonice):						
 2. a 3.		2019	Bez nápisů.	2019	Automat každou čtvrt hodinu a v celou.	Gymnázium – věž. Dva cymbály. Zvuk nahrán.
 1.		Železo p cca 10cm	Bez nápisů.	2021	Ručně	Dřevěná zvonice v americkém parku. Zvuk nahrán.
 1.		Bronz v 12cm p 15cm	1911	2022	Ručně	Dřevěná zvonice při výstavách a adventu na zámku. Zvuk nahrán.

Tab 10.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
HORNÍ LAPAČ – kaple sv. Floriána:						
foto nedostupné 1.		1843 Bronz		1843	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 2.		1920 Bronz 50 kg		1920	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely
 3.	Panna Maria Svatohostýnská	1946 Bronz	Panno Maria, matičko Svatohostýnská oroduj za nás. LP 1946.	1946	Ručně, od 20.4.2012 automat, 6, 12, 18h a před mší	Zvuk nahrán.

Tab 11.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
JANKOVICE – zvonice:						
foto nedostupné 1.		1754 Melichar Schwann, Olomouc Bronz	ME FUDIT. MELSCHIOR SCHOWAN. OLOMUTZ. ANNO 1754	1754	Ručně	1854 přešel ze staré do nové zvonice 1917 zrekvírován pro válečné účely
2.		1920 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 35cm p 40cm 47 kg		27.2.1921	Ručně	1943 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 3.	Umíráček	1837 František Stanke, Olomouc Bronz v 35cm p 25cm 30 kg	H.L.F.FUSA. V OLOMOCI 1837	23.9.1945 farář Josef Němec	Ručně	1945 z Holešovského kostela věnoval P.Karel Plevák Osud zvonu ???

Tab 12.

JANKOVICE – zvonice (pokrač.):						
foto nedostupné 4.		1995 Bronz ?		1995	Automat	Ze sbírky občanů. Osud zvonu ???
 5.	Sv. Václav	2006 Dytrychová v Brodce u Přerova Bronz v 55cm p 47cm 65 kg	LP 2006 Obec občanům	16.9.2006 děkan Jiří Rek	Automat 6, 12, 18h a při umrtí	Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
KOLIČÍN – zvonice:						
foto nedostupné 1.	Maria (Sv. <i>Florián</i>)	1848 Leopold Stanke, Olomouc Bronz 39 kg	A.L. Stanke Olomucii Fusa 1848	1880	Ručně	16.4.1917 zrekvírován pro válečné účely
 2.	Anděl strážný	1920 Adalbert Hiller, Brno (3000 Kč) Litina v 50cm p 40cm 50 kg	ANDĚL STRÁŽNÝ 1920 (Svatí andělé strážní orodujte za nás.)	5.9.1920	Ručně	Uschován v obci.
 3.	Anděl strážný	2018 Dytrychová v Brodku u Přerova (135 000 Kč) Bronz v 55cm p 44cm 57 kg	Andělé strážní. Zvon odlit z darů občanů u příležitosti 670 let obce Količín 1348-2018.	16.6.2018 kaplan Stanislav Trčka	Automat 7, 12, 19h	Zvuk nahrán.

Tab 14.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
KOSTELEČEK U HOLEŠOVA – kostel sv. Petra a Pavla:						
 1.	Umíráček	1805 Anton Obletter, Olomouc Bronz 22 kg	Anton Obletter in Olmitz 1805.	1805	Ručně podle potřeby	Dodnes v kostele.
foto nedostupné 2.	Sv. Josef	1838 Leopold František Stanke, Olomouc Bronz v 48cm p 59cm 150 kg	Ke cti a chvále sv. Josefa přelith nákladem Josefa Bürke prvního faráře Kosteleckého 1838. Lil mne Leop.Frant.Stanke v Olomouci roku 1838.	1838	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 3.	Sv. Jan	1857 Leopold František Stanke, Olomouc Bronz v 62cm p 74cm 250 kg	Gottes wort bleibt ewig. A Leopoldo Franc Stanke Olomucii refusa 1857.	1857	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely

Tab 15.

KOSTELEČEK U HOLEŠOVA – kostel sv. Petra a Pavla (pokrač.):						
foto nedostupné 4.	Maria (a1)	1924 Richard Herold, Chomutov (12 096 Kč) Bronz p 92cm 430 kg	Válkou zničené zvony nahradili farníci LP 1924	15.5.1924	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 5.	Sv.Josef (c2)	1924 Richard Herold, Chomutov (6 524 Kč) Bronz p 75cm 250 kg	Sv. Josefe vypros nám šťastnou hodinku smrti!	15.5.1924	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely
 6.	Sv.Petr a Pavel (d2)	1924 Richard Herold, Chomutov (4 704 Kč) Bronz p 66cm 170 kg	Sv. Petře a Pavle, patronové naši, chraňte farnost kosteleckou. Ulil R.Herold v Chomutově 1924.	15.5.1924	Automat	Dodnes v kostele

Tab 16.

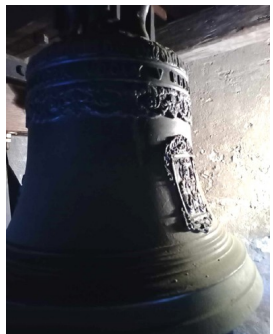
KOSTELEČ U HOLEŠOVA – kostel sv. Petra a Pavla (pokrač.):

 7.	Sv. Josef	1978 Bronz		1978	Automat	
 8.	Maria	1978 Bronz		1978	Automat	
 1.		Bronz (v 25cm) (p 25cm)	Bez nápisů.		Ručně podle potřeby.	Ve zvonici sv. Floriána v Karlovicích. V současnosti se nezvoní.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
KUROVICE – kostel sv. Kunhuty:						
foto nedostupné 1.	Maria	1653 Bronz 250 kg	Ku cti blahoslavené Panny Marii kostelu Kurovskému věnován roku 1653.	1653	Ručně	Zničen při požáru 7.6.1866.
foto nedostupné 2.	Sv. Jiří	1680 Pavel Reimer, Olomouc Bronz 150 kg	Ku poctě Boží a blahoslavené Marii Panně a svatě Kunhutě, kostela Kurovského patronce, věnoval farář Hulínský Jiří František Matěj roku 1680. Ulil Pavel Reimer v Olomouci.	1680	Ručně	Zničen při požáru 7.6.1866.
foto nedostupné 3.	Umíráček	1692 Bronz 27 kg	K větší cti a chvále Boží roku 1692. Kostelu Kurovskému daroval důstojný pan František Matěj.	1692	Ručně	Zničen při požáru 7.6.1866.

Tab 18.

KUROVICE – kostel sv. Kunhuty (pokrač.):

foto nedostupné 4.	Sv. Cyril a Metoděj	1867 Wolfgang Straub Olomouc Bronz v 42 cm p 53 cm 250 kg	Svatí apoštolové Cyrille a Methoději orodujte za nás. Za času vel. p. faráře Thomasa Hájek, litj W. Strauba Leta P. 1867.	1867	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 5.	Sv. Kunhuta	1868 Vojtěch Hiller, Brno Bronz v 55cm p 68 cm 300 kg	Ulity od Vojtěcha Hillera vdovy v Brně. V hrozném požáru dne 7. června roku 1866 zničeny jsou i zvony Kurovské a zvon tento roku 1868 znovu zbudován.	1868	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely
 6.	Sv. Florián	1868 Vojtěch Hiller, Brno Bronz v 34 cm p 43 cm 60 kg	Svatý Floriane oroduj za nás! Ulity od Vojtěcha Hillera vdovy v Brně roku 1868.	1868	Ručně, od 2010 automat podle potřeby	Zvuk nahrán.

KUROVICE – kostel sv. Kunhuty (pokrač.):						
foto nedostupné 7.	Maria (a 1)	1928 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 70cm p 88cm 450 kg	Na paměť desátého výročí svobodného státu Československého, věnovali ze sbírek farníci. Svatá Maria oroduj za nás za budoucí!	27.5.1928	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 8.	Sv. Cyril a Metoděj (c 2)	1928 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 68cm p 75cm 240 kg	Svatý Cyrile a Mothode orodujte za národ Český a celé Slovanstvo.	27.5.1928	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 9.	Sv. Josef (d 2)	1928 Rudolf Manoušek, Brno (za všechny tři 26 757 Kčs) Bronz v 52cm p 68cm 190 kg	Svatý Josefe, oroduj za celou naši farnost Kurovskou.	27.5.1928	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely

Tab 20.

KUROVICE – kostel sv. Kunhuty (pokrač.):

 10.	Sv. Josef	1971 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz 300 kg	Svatý Josefe ochránce církve oroduj za nás. Farníci Kurovic. Ulila Laetitia Dytrychová 1971	1972	Automat (od 2010) 6, 12, 18h a před mší	Zvuk nahrán.
 11.	Sv. Zdislava	1972 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz 260 kg	Odporučujeme život svých rodin blahoslavené Zdislavy. Blahoslavená Zdislavo oroduj za nás. Ulila rodina Dytrychova. Kurovice LP 1972.	1972	Automat (od 2010) 6, 12, 18h a před mší	Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
LECHOTICE – zvonice a zvonička u cesty:						
foto nedostupné 1.		Bronz				1917 zrekvírován pro válečné účely
 2.		1920 Litina	Bez nápisů.	1920	Automat 7, 12, 19h	Zvuk nahrán.
 1.		2020 Bronz v 15cm p 17cm 3-4 kg	Znaky květů a kříž s písmeny LU	2020	Ručně	U přehrady na dřevěné zvoničce. Zvuk nahrán.

Tab 22.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
LUDSLAVICE – kostel sv. Václava:						
 1.	Umiráček (Maria)	1764 Bronz v 23cm p 30cm 23 kg	In honorem S.S.Nominis Jesu et Mariae A-O 1764.	1764	Automat při úmrtí a podle potřeby	Zvuk nahrán.
foto nedostupné 2.	Sv. Václav	1854 Wolfgang Straub Olomouc Bronz v 36cm p 48cm 62 kg	Žehnej Bože obec Ruclawice. S.Wáclav. Litj. W.Struba w Holom. 1854.	1854	Ručně 4:30, 12, 19h	26.4.1917 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 3.	Sv. Karel	1873 (400 zl) Bronz v 50cm p 65cm 160 kg	Z lásky k Bohu a vlasti věnoval milnému chrámu farnímu Karel Chytil rolník v Ruclavicích LP 1873.	1873	Ručně	Červenec 1917 zrekvírován pro válečné účely

Tab 23.

LUDSLAVICE – kostel sv. Václava (pokrač.):

foto nedostupné 4.	Sv. František	1883 Emil Webr, Brno Bronz v 37cm p 35cm 28 kg	Věnován chrámu Páně od Cecílie Lužové v Rudslavicích. Zvon tento je litý za faráře Františka Příkryla LP 1883 od Emila Webra v Brně.	1883	Ručně 4:30, 12, 19h	1942 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 5.	Maria	1920 Adalbert Hiller, Brno (2900 Kč) Bronz 50 kg		31.10.1920 farář Augustin Neoral.	Ručně 4:30, 12, 19h	1942 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 6.	Sv. Václav (Cis 2)	1925 Rudolf Manoušek, Brno (6160 Kč) Bronz v 60cm p 71cm 220 kg	R.Manoušek a spol. Brno 1925	7.6.1925 farář Augustin Neoral.	Ručně 4:30, 12, 19h	1942 zrekvírován pro válečné účely

LUDSLAVICE – kostel sv. Václava (pokrač.):

foto nedostupné 7.	Sv. Antonín (Cis 2)	1925 Rudolf Manoušek, Brno (4088 Kč) Bronz v 50cm p 57cm 146 kg	R.Manoušek a spol. Brno 1925	7.6.1925 farář Augustin Neoral.	Ručně 4:30, 12, 19h	1942 zrekvírován pro válečné účely
 8.	Sv. Václav (a 1)	1972 Dytrychová v Brodce u Přerova (53 000 Kčs) Bronz v 100cm p 93cm 490 kg	Svatý Václave nedej zahynouti nám ani budoucím. Ulili manželé Jiří a Marcela Svobodovi v Brodce u Přerova 1972	13.8.1972 vikář Josef Vrána	Automat 5, 12, 19h	Zvuk nahrán.
 9.	Sv. Antonín (c 2)	1972 Dytrychová v Brodce u Přerova (33 000 Kčs) Bronz p 80cm v 90cm 320 kg	Svatý Antoníne povzbuzuj k zbožnosti lásky a svornosti farnost naši. Věnovali občané z Ludslavic.	13.8.1972 vikář Josef Vrána	Automat 5, 12, 19h	Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
MARTINICE – zvonice sv. Floriána:						
foto nedostupné 1.		Bronz			Ručně	Zrekvírován za 1. světové války.
 2.		1920 (1928) Litina v 50cm p 45cm 43 kg	Bez nápisů.	1920 (1928)	Ručně podle potřeby.	Zůstal ve zvonici. Zvuk nahrán.
 3.	Sv. Florián	2018 Dytrychová v Brodku u Přerova (87 120 Kč) Bronz v 50cm p 44cm 50 kg	Svatý Floriáne. Oroduj za nás lidem ke cti, Bohu ku pomoci. 2018 – 1918. Věnovala obec Martinice ke 100. výročí založení Československé republiky.	13.10.2018 P. Jerzy Walczak	Automat 7, 12, 19h a v pátek v 15h.	Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
MÍŠKOVICE – stará zvonice a kostel sv. Antonína:						
foto nedostupné 1.		Litina ?			Ručně	Stará zvonice. 1865 zvon pukl
 2.	Umíráček	1865 Olomouc Litina	Bez nápisů.	1865 1889 1927	Ručně později automat podle potřeby	1865 ve staré zvonici 1889 v nové zvonici 1927 přešel do kostela
 3.	Panna Maria Hostýnská	1928 Bořil a Riss v Kuklenách u Hradce Králové Bronz v 70cm p 88cm 416 kg	Svatá Panno Maria Svatohostýnská oroduj za nás. Od místních občanů 1928.	4.5.1928 děkan František Matulík	Ručně	14.3.1942 zrekvírován pro válečné účely

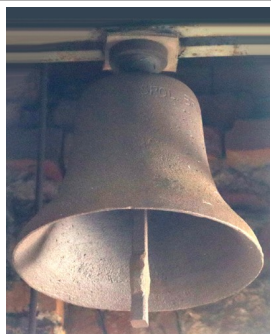
MÍŠKOVICE – kostel sv. Antonína (pokrač.):

 4.	Sv. Florián	1928 Bořil a Riss v Kuklenách u Hradce Králové Bronz v 60cm p 73cm 250 kg	Svatý Floriáne naší obce patrone, ochraň nás od ohně. Od občanů 1928.	4.5.1928 děkan František Matulík	Ručně	14.3.1942 zrekvírován pro válečné účely
 5.	Sv. Václav	1928 Bořil a Riss v Kuklenách u Hradce Králové Bronz v 55cm p 65cm 175 kg	Svatý Václave nedej zahynouti nám ani budoucím. Od občanů 1928.	4.5.1928 děkan František Matulík	Ručně	14.3.1942 zrekvírován pro válečné účely
 6.	Sv. Josef	1928 Bořil a Riss v Kuklenách u Hradce Králové Bronz v 30cm p 40cm 40 kg	Svatý Josefe pros za nás u Boha nyní i v hodinu smrti naši	4.5.1928 děkan František Matulík	Ručně	14.3.1942 zrekvírován pro válečné účely

MÍŠKOVICE – kostel sv. Antonína (pokrač.):

 7.	Sv. Cyril a Metoděj	1971 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz 335 kg	Svatý Cyril a Metoděj, oroduj za nás - dědictví otců zachovej nám, Pane. Od občanů Míškovic roku 1971. Ulila Laetitia Dytrychová.	4.7.1971 vikář Josef Vrána	Automat 5, 12, 18h a v pátek v 15h	
 8.	Maria	1971 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz 235 kg	Maria, zůstaň matkou lidu svému. Od občanů Míškovic roku 1971. Ulila Laetitia Dytrychová.	4.7.1971 vikář Josef Vrána	Automat 5, 12, 18h a v pátek v 15h	

NĚMČICE – zvonice:

 1.		1919 Rudolf Manoušek, Brno Litina	R.Manoušek a spol. Brno 1919	1919	Ručně	
--	--	---	---	-------------	--------------	--

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
PACETLUKY – zvonice / kaple Panny Marie:						
foto nedostupné 1.		Asi bronz			Ručně	V původní zvonici. Asi zrekvírován za války.
 2.		1918 - 1920 Litina	Bez nápisů.	1918 - 1920	Nejprve ručně, nyní automat 6, 12, 15, 19h a před mší.	Původně ve zvonici, od 1946 v kapli Panny Marie. Zvuk nahrán.
 3.		1946 Bronz	Bez nápisů.	15.8.1946	Automat 6, 12, 15, 19h a před mší.	V listopadu 2023 ale nezvonil.

Tab 30.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
PRAVČICE – zvonice sv. Floriána / kaple sv. Anny / kostel sv. Floriána:						
foto nedostupné 1.	Umíráček	Bronz			Ručně	Původně ve zvonici sv. Floriána. 1912 přešel do kaple sv. Anny. 1917 zrekvírován pro válečné účely.
 2.	Umíráček	1920 Rudolf Manoušek, Brno Litina v 43cm p 40cm 47 kg	R.Manoušek a spol. Brno	1927	Ručně při úmrtí.	1927 přešel z kaple sv. Anny do kostela sv. Floriána. Zvuk nahrán.
foto nedostupné 3.	Maria	1928 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 80cm p 96cm 540 kg	Matko Boží, oroduj za nás! Josef a Marie Zemenovi. Ulil R. Manoušek v Brně 1928.	26.8.1928	Ručně	16.3.1942 zrekvírován pro válečné účely

Tab 31.

PRAVČICE – kostel sv. Floriána (pokrač.):

foto nedostupné 4.	Umíráček	1928 Rudolf Manoušek, Brno (s „Marií“ 27 400 Kč) Bronz v 72cm p 84cm 350 kg	Věnovali dobrodinci z Pravčic. Ulil R. Manoušek v Brně 1928.	26.8.1928	Ručně	16.3.1942 zrekvírován pro válečné účely
 5.	Sv. Florián a sv. Václav	1973 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz v 70cm p 80cm 370 kg	Ke cti sv. Floriána a Václava věnovali požárníci a dobrodinci z farnosti Pravčice. - Ulila rodina Dytrychova v Brodku u Přerova L.P. 1973.	13.5.1973 posvěcen arcibiskupem Msgre. Josefem Vranou	Automat (od 1974) každou čtvrt hodinu z boku klepne kladívko	Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
PRUSINOVICE – kostel sv. Kateřiny:						
 1.	„Maria“	1690 Matias Glasser Viedeň Bronz v 70cm p 71cm 150 kg	ANNO 1690 HAT-MICH- GOSSEN MATTHIAS GLASSER- IN-WIENN	1690	Ručně, později automat 6, 12, 18h v neděli 7h.	
 2.	Umíráček	1738 Bronz 20 kg	IN HONOREM S. ANTONII ET BMV. ANNO 1738	1738	Automat podle potřeby.	
foto nedostupné 3.		1765 Matias Glasser Viedeň Bronz	MATTHIAS GLASSER DOMINI NOSTRI C CONCEPTIONIS ANNO D 1765	1765	Ručně	30.5.1942 zrekvírován pro válečné účely

Tab 33.

PRUSINOVICE – kostel sv. Kateřiny (pokrač.):						
foto nedostupné 4.	Sv. Cyril a Metoděj	1900 Bronz	Cyrill, Metod, Kateřina	1900	Ručně	1916 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 5.	Sv. Cyril a Metoděj (sv. Kateřina)	1922 Adalbert Hiller, Brno (24 000 Kč) Bronz v 75cm p 95cm 434 kg	Svatí Cyrile a Metoději, sv. Kateřino orodujte za nás.	1922	Ručně	30.5.1942 zrekvírován pro válečné účely
 6.	Sv. Josef	1969 Josef Tkadlec, Halenkov Bronz 272 kg	Svatý Josefe, vzore dělníků, oroduj za nás! Odelel Josef Tkadlec Halenkov 1969.	13.7.1969 P. Kubíček	Automat 6, 12, 18h v neděli 7h.	

Tab 34.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
PRUSINOVICE – evangelický kostel:						
 1.	„Wrangel“	1867 Bronz 252 kg	Všemohoucímu buď dík, že nám dal mír. Friedrich Heinrich Ernst hrabě von Wrangel. Dobrovolníci pruského sboru kyrysarů č. 3.	24.3.1867 superintendent Beneš a farář Jelínek	Ručně, od 1962 automat denně ve 12h a svolání na bohoslužbu	Dar od pruského polního maršála hraběte von Wrangela
foto nedostupné 2.	František Josef I.	1882 Petr Hilzer, Wiener Neustat Bronz 320 kg	František Josef I., z milosti Boží císař rakouský, nastoupil vládu 2. prosince 1848, korunoval dílo své patentem 8. dubna 1861. Sláva jemu!	16.7.1882 superintendent Beneš a farář Sloboda	Ručně	1916 zrekvírován pro válečné účely
 3.		1925 Oktáv Winter, Broumov (10 200 Kč) Bronz 425 kg	Padlí evangelíci v 1. světové válce: Barot František, Barot Josef, Utěkal Benjamín, Zmeškal Josef, Vrabel Karel a Jan Konečný a Josef Nedbal z Tučap.	4.1.1925	Ručně	30.5.1942 zrekvírován pro válečné účely

PRUSINOVICE – evangelický kostel (pokrač.):						
 4.	Umíráček	1863 Bronz v 50cm p 40cm 30 kg	Bez nápisů	1894	Ručně	Od 1863 na hřbitově v Holešově. Od 1894 ve věži evangel. kostela. Od 1948 zapůjčen do kostela v Hrubé Vrbce
PŘÍLEPY – Lesní kaple Panny Marie:						
 1.		Litina	Bez nápisů		Ručně	

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
PŘÍLEPY – zvonice:						
foto nedostupné 1.		Bronz			Ručně	13.7.1917 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 2.		1921 Rudolf Manoušek, Brno Bronz	Bez nápisů	28.10.1921	Ručně 3x denně, při pohromách, při příjezdu kněze a při úmrtí	1941 zrekvírován pro válečné účely
 3.	Sv. Jan Nepomucký	1947 Rudolf Manoušek, Brno Bronz	Udlil R.Manoušek a spol. v Brně. Sv. Jan Nepomucký LP 1947.	13.7.1948	Ručně, od 1969 automat, nyní opět ručně, ojediněle	

Tab 37.

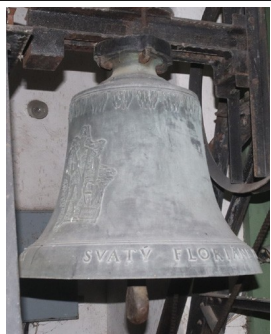
Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
ROŠTĚNÍ – zvonice / kostel sv. Floriána:						
foto nedostupné 1.		Bronz			Ručně ráno, poledne, večer, při různých událostech atd.	V původní zvonici. 1917 zrekvírován pro válečné účely
2. 	Sv. Florián (Maria)	1919 Adalbert Hiller, Brno Bronz (s příměsí kovu) v 58cm p 65cm 102 kg	Zbudován ku poctě Panny Marie a sv. Floriána. Hiller Brno 1919.	Prosinec 1919	Ručně ráno, poledne, večer, při různých událostech atd.	Od 1919 v původní zvonici. Použit v kostele od 15.4.1942. Dnes uschován v obci.
3. 	Sv. Alois	1932 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 80cm p 95cm 547 kg	Následujme ho v nevinnosti, neb aspoň v kajicnosti. Rodné obci obci věnoval P. Alois Pospíšilík, farář v Křenové.	7.8.1932 prelát František Bařina	Ručně	15.4 1942 zrekvírován pro válečné účely

Tab 38.

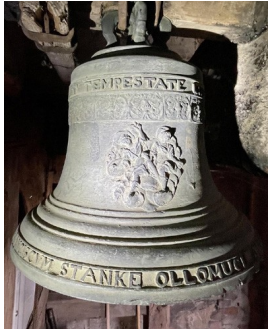
ROŠTĚNÍ – kostel sv. Floriána (pokrač.):

 4.	Sv. František Serafinský	1932 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 60cm p 75cm 260 kg	Můj Bůh, mé všecko. Rodákům k povzbuzení věnuje P. František Svačina, farář na Rusavě.	7.8.1932 prelát František Bařina	Ručně	15.4 1942 zrekvírován pro válečné účely
 5.	Sv. Karel Boromejský	1932 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 50cm p 60cm 140 kg	Byl mučedníkem lásky, příkladem pastýřů i ovcí. Z vděčností k rodákům věnovala Karla Doleželíková na Rusavě	7.8.1932 prelát František Bařina	Ručně	15.4 1942 zrekvírován pro válečné účely
 6.	Sv. Florián (Umiráček)	1932 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 25cm p 30cm 20 kg	Svatý patrone náš, oroduj za nás. Věnoval Florián Zlámal, rolník v Roštění č.p. 3.	7.8.1932 prelát František Bařina	Ručně	18.4 1942 zrekvírován pro válečné účely

ROŠTĚNÍ – kostel sv. Floriána (pokrač.):

 7.	Sv. Josef	1969 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz 530 kg	V radosti i žalosti vždy Tvůj hlas, sv. Josefe, oroduj za nás. Věnovala slečna Anděla Očadlíková spolu se svou setrou Františkou. Ulila Laetitia Dytrychová	30.8.1969 biskup ThDr. František Tomášek	Automat (od 1969) 7, 12, 19h	
 8.	Maria	1969 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz 300 kg	Panno Maria Svatohostýnská, oroduj za nás a zůstaň Matkou lidu svému. Darovali občané z Roštění LP 1968. Ulila Laetitia Dytrychová	30.8.1969 biskup ThDr. František Tomášek	Automat (od 1969) 7, 12, 19h	
 9.	Sv. Florián	1969 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz 150 kg	Svatý Floriáne, patrone roštěnské obce, oroduj za nás. Ulila Laetitia Dytrychová	30.8.1969 biskup ThDr. František Tomášek	Automat (od 1969) 7, 12, 19h	

Pozn. Ve věži ještě malý železný cymbál (asi z roku 1969) který zvoní automaticky o půl a v celou.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
RYMICE – kostel sv. Bartoloměje:						
foto nedostupné 1.		1682		1682	Ručně	V původním kostele s dřevěnou věží.
foto nedostupné 2.	Sv. Bartoloměj	1821 František Stanke, Olomouc Bronz v 66cm p 92cm 448 kg	Haec campana a Francisco Stanke Ollomucii refusa est anno 1821. Sancte Bartholomaeae ora pro nobis. Sub loc cap Ioanne Przecechtel.	1821	Ručně	16.4.1917 zrekvírován pro válečné účely
 3.	Sv. Jiří (e)	1821 František Stanke, Olomouc Bronz v 23cm p 38cm 40 kg	A fulgure et tempestate libera nos domine. Per Franciscvm Stanke Ollomucii anno 1821.	1821	Ručně	18.4.1942 zrekvírován pro válečné účely (vrátil se)

Tab 41.

RYMICE – kostel sv. Bartoloměje (pokrač.):

foto nedostupné 4.	Umíráček	1838 František Stanke, Olomouc Bronz v 31cm p 40cm 38 kg	A Leopoldo Francisco Stanke Olomucii fusa 1838.	1838	Ručně	16.4.1917 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 5.	Maria	1901 František Hiller, Brno Bronz 267 kg	Hlas můj k nebesům se vznáší, žehnej Bože farnost naši. Svornost, lásku vlej všem v hrud', v žalech těšitelem buď. V tebe doufají tvé děti. V novém dvacátém století XX Fr. Mlčoch Hillera vdova, syn, Brno 1901.	1901	Ručně	14.8.1917 zrekvírován pro válečné účely
 6.	Maria	1921 Karl Kutter, Vídeň (20 000 Kč) Bronz 301 kg	Věnován ku cti a slávě Boží po světové válce roku 1921 od manželů Donáta a Františky Vlachových rolníka z Rymic čís. 40. Glockengiesserei Karl Kuttner Wien XII J.Z. 1921.	16.10.1921 děkan Jan Hikl	Nejprve ručně, od 1963 automat 12, 18h	Zvuk nahrán.

RYMICE – kostel sv. Bartoloměje (pokrač.):

foto nedostupné 7.	Sv. Bartoloměj (G)	1922 Oktáv Winter, Broumov (22 000 Kč) Bronz v 80cm p 100cm 587 kg	Sv. Bartoloměji chraň farnost naši. Za úřadování důst. p. Faráře Josefa Látala věnovali manželé Donát a Františka Vlachovi z Rymic čís. 40, za přispění farníků z Rymic a Količina. LP 1922, Okt. Winter, Broumov.	8.4.1923 děkan Jan Hikl	Ručně	13.4.1942 zrekvírován pro válečné účely
 8.	Umíráček	1922 Oktáv Winter, Broumov (500 Kč) Bronz 25 kg	Odpočinutí věčné dej všem zemřelým ó Pane. Rymice LP 1922. Učil Oktáv Winter, zvonař v Broumově.	8.4.1923 děkan Jan Hikl	Nejprve ručně, od 1963 automat podle potřeby	
 9. a 10.	2x cymbál	1962 Železo	Bez nápisů.	1962	Automat každou čtvrt hodinu	

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
TŘEBĚTICE – kostel sv. Vendelína:						
 1.	Sv. Václav (D)	1719 Bronz v 60cm p 63cm 150 kg	Lyteg keczti a chwale Bozi P Marye s. Wacława a s. Bartholomiege. Nakładem Wacława Chitila, Bartonie Machaczka do diediny Trzebetitz 1719.	1719	Dříve ručně, nyní automat 6, 12, 18h	Z původní kaple. Zvuk nahrán.
foto nedostupné 2.	Sv. Cyril a Metoděj	1889 Emil Weber, Brno Bronz v 66cm p 80cm 280 kg	Fusa sub parrocho Francisco Fuksa per Emilium Weber Brunae a d 1889. SS Cyrille et Mothodii orate pro nobis.	1889	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 3.	Sv. Josef	1889 Emil Weber, Brno Bronz v 49cm p 54cm 120 kg	Fusa per E.Weber Brunae 1889. St.Josephe ora pro nobis!	1889	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely

Tab 44.

TŘEBĚTICE – kostel sv. Vendelína (pokrač.):

 4.	Umíráček	1919 Rudolf Manoušek, Brno (297 Kč) Litina v 35cm p 30cm 20 kg	R.Manoušek a spol. Brno 1919	1919	Nejprve ručně, od 25.5.2016 automat	
foto nedostupné 5.	Sv. Cyril a Metoděj	1923 Gustav Winter, Beroun (9 480 Kč) Bronz v 75cm p 85cm 335 kg	Svatý Cyril a Metoděj. Zakoupeno z milodarů farníků.	8.9.1923	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely
foto nedostupné 6.	Sv. Josef	1923 Gustav Winter, Beroun (2 870 Kč) Bronz v 55cm p 60cm 100 kg	Svatý Josef. Z darů rodiny Strouhalovy.	8.9.1923	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
TUČAPY – zvonice:						
foto nedostupné 1.		1846 Bronz		1846	Ručně	1917 zrekvírován pro válečné účely
 2.		(1920) Litina	Bez nápisů.	(1920)	Ruční zvonění při úmrtí	

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Náписы na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
VŠETULY – stará a nová zvonice a cukrovar:						
 1.		(1920) Litina v 47cm p 40cm 40 kg	Bez nápisů.	(1920)	Původně ručně, nyní se jím nezvoní	(1920) – 1964 ve staré zvonici Od 2018 v nové zvonici na půdě
 2.	Sv. František (Cis. 3)	2018 Dytrychová v Brodce u Přerova Bronz v 45cm p 37cm 37 kg	Sv. František. Budoucím generacím Všetuláků věnuje spolek katolického domu. Všetuly LP 2018.	18.8.2018 P. Jerzy Walczak	Automat 12 a 18h	Zvuk nahrán.
foto nedostupné 3.		(1930) Bronz v 32cm p 32cm 20 kg	Bez nápisů.	(1930)	Ručně začátek a konec směny	(1930) – 1942 v cukrovaru Všetuly. 1942 zrekvírován pro válečné účely

Pozn. V původní staré Všetulské zvonici byl jistě ještě minimálně jeden zvon, patrně bronzový a zrekvírovaný za 1. světové války. Informace o něm žádné nejsou.

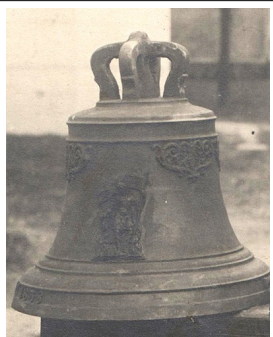
Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
ZAHNAŠOVICE – původní zvonice / kostel Panny Marie:						
foto nedostupné 1.	Umíráček	Bronz			Ručně	V původní zvonici. 1917 zrekvírován pro válečné účely
 2.	Umíráček	1918 Rudolf Manoušek, Brno Litina v 40cm p 35cm 40 kg	R.Manoušek a spol. Brno 1918.	1918	Ručně při úmrtí	1918 – 1937 stará zvonice Od 1938 v kostele Panny Marie Zvuk nahrán.
foto nedostupné 3.	Sv. Josef (E 2)	1938 Rudolf Manoušek, Brno Bronz p 59 cm 120 kg	Svatý Josefe ochraňuj naši obec.	29.6.1938 P.Ignác Konečný	Ručně	1943 zrekvírován pro válečné účely

ZAHNAŠOVICE – kostel Panny Marie (pokrač.):

 4.	Maria (Cis 2)	1973 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz v 80cm p 71cm 230 kg	Maria buď matkou lidu svému. Své ochráňkyni vděční farníci ze Zahnašovic. Ulila rodina Dytrychova 1973.	1973	Automat 12, 19h	Zvuk nahrán.
 5.	Sv. Václav (a 2)	1973 Dytrychová v Brodku u Přerova Bronz v 70cm p 61cm 153 kg	Svatý Václave nedej zahynouti nám ani budoucím. Ulila rodina Dytrychova 1973.	1973	Automat 12, 19h	Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
ŽERANOVICE – kostel sv. Vavřince:						
 1.	Pracpušť	1601 Zachariáš Milner Olomouc Bronz v 31cm p 39cm 28 kg (40 kg)	Meister Zacharias Milner got allein die ehre 1601 verbv domoni inetternvm.	1601	Ručně	1601 – 1897 ve starém kostele Od 1900 v novém kostele Zvuk nahrán.
 2.	Sv. Václav	1631 Bronz v 75cm p 84cm 350 kg	In honorem dei t.o. max b.v. Mariae et S.Venceslai Ecclae Hulin, patroni comparata ao 1631, parocho Georg Koneczny. IHS.	1900	Původně ručně, nyní automat v 12h.	1899 z kostela Hulín (farář Potůček). 1942 zrekvírován pro válečné účely. Září 1945 se vrátil. Je v současném kostele od roku 1900 (1945). Zvuk nahrán.
 3.	Poledňák (Sv. Vavřinec a Sv. Josef)	Okolo 1800 Wolffgang Straub Olomouc Bronz v 37cm p 48cm 45 kg (62 kg)	Goss mich Wolfgang Stravb in Olmytz. S.Lavrentivs, S.Iosephvs, S. Xaverivs svnt divi patroni templi Žeranovicensis.	Okolo 1800	Ručně	1900 ze starého do nového kostela. 13.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.

ŽERANOVICE – kostel sv. Vavřince (pokrač.):

foto nedostupné 4.	Umíráček	Před r. 1834 Bronz 7 kg		Před r. 1834	Ručně při úmrtí	1900 ze starého do nového kostela. 10.8.1917 zrekvírován pro válečné účely.
 5.	Sanktusník (Maria)	1838 Bonz v 20cm p 21cm 15 kg	Iesv, Maria, Ioseph. 1838.	1838	Ručně	1900 ze starého do nového kostela. 13.4.1917 zrekvírován pro válečné účely.
 6.	Sv. Cyril a Metoděj	1930 Rudolf Manoušek, Brno Bronz v 110 cm p 95 cm 755 kg	Na památku svým otcům, synům a bratrům, kteří padli ve světové válce 1914-1923 věnovali za farářování Roberta... římskokatoličtí farníci Žeranovičtí. Chraň nás od války, vysvobod' nás pane...	1930	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely.

ŽERANOVICE – kostel sv. Vavřince (pokrač.):

 7.	Maria (Umiráček)	1930 Rudolf Manoušek, Brno Bronz 22 kg v 30cm p 33cm	Ke cti a chvále Boží	1930	Ručně	1942 zrekvírován pro válečné účely.
 8.	Sv.Vavřinec (c 2)	1985 Dytrychová v Brodsku u Přerova Bronz v 70cm p 80cm 320 kg	Svatý Jáhne Žeranovice LP 1985	1985	Automat 12h	Zvuk nahrán.

Místo / foto:	Jméno zvonu / ladění:	Odlil, materiál, rozměry a hmotnost:	Nápisy na zvonu:	Svěcení / instalace:	Kdy a jak se zvoní:	Poznámky:
ŽOPY – zvonice:						
foto nedostupné 1.		Bronz			Ručně	Asi zrekvírován za 1. světové války.
 2.		(1920) Litina	Bez nápisů.	(1920)	Ručně podle potřeby.	

Tab 53.

Závěrem:

jako u soupisu čehokoli jiného, pokud čerpáme z různých zdrojů, tak i u zvonů se mohou lišit některé údaje. Jde především o rozměry a hmotnost zvonů. Hlavně u velkých zvonů se tyto údaje dost často odhadovaly a nebo byly zapsány ve starých (hmotnostních) jednotkách, kdy po převodu na kg nedávaly moc smysl. Případně byla hmotnost uvedena jednou jako samotný zvon a podruhé i se srdcem. Pro tuto publikaci jsem proto použil údaje, které se nejvíce shodovaly v různých zdrojích – především tedy hmotnost zvonu. Pokud jde o jeho rozměry, tak jsem se snažil navštívené zvony vždy změřit. K nejlepším zdrojům pokud jde o technické údaje patří soupisy zvonů pro válečné účely.

Poděkování:

chtěl bych zde poděkovat všem starostům a starostkám okolních obcí, kteří měli semnou trpělivost při vyhledávání informací o zvonech a také mi pomohli s foto dokumentací zvonů.

Dále bych rád poděkoval těmto lidem:

Mgr. Vít Němec, Ph.D. (Archiv arcibiskupství Olomouc) za vyhledávání informací v inventárních seznamech kostelů.

Tomáš Trhlík, za text o zvonech a historii zvonice / kostela v Roštění.

Jan Dúbravčík, za základní informace o zvonech v Žeranovicích.

Mgr. Ondřej Machálek, za pomoc s překladem textů na zvonech.

Autor:

Patrik Trnčák

Po studiu na Střední podnikatelské škole nastoupil do MKS Holešov, kde pracoval jako průvodce na zámku a chvíli také jako demonstrátor na hvězdárně v Holešově. Od roku 2010 pracuje na meteorologické stanici v průmyslové zóně Holešov. Zajímá se o historii Holešovska.

Publikace:

- [1] – Historie telefonu na Holešovsku (2018).
- [2] – 100 let elektrifikace na Holešovsku (2019).
- [3] – Historie veřejného osvětlení v Holešově (2020).
- [4] – Historie pivovaru Holešov v obrazech (2020).
- [5] – Katalog drobné sakrální architektury v okr. Kroměříž (2022).
- [6] – Holešovské tajemno – video seriál na YouTube.

300 let kostela Nanebevzetí Panny Marie v Holešově, Holešov 2008.

Březina V., Pospíšil J. - Jankovice, historie a současnost obce.

Důbravčík Jan - Starý kostel sv. Vavřince v Žeranovicích. Střípky z historie Holešovska II, Holešov 2014.

Holešov město ve spirálách času, Holešov 2018.

Janovský Rudolf - Soupis zvonů v okresním hejtmanství Holešovském. Časopis společnosti přátel starožitností českých v Praze, 1899.

Kronika Holešovská 1615-1645, Holešov 1940.

Kroniky obcí. Státní okresní archiv Kroměříž.

Kvasnička Pavel - Vlastivěda moravská. Musejní spolek 1929.

Machálek O., Bartošek K. - Vzpomínky zednického mistra pana Hanáka. Střípky z historie Holešovska IV, Holešov 2019.

Mlčák Leoš - Luterské zvony v Holešově z let 1596 a 1597. Vlastivědný věstník moravský, Roč. 57, č. 3. 2005.

Peck Eduard - Okresní hejtmanství Holešovské. Holešov 1892.

Pilařová Radka - Osud zvonu Maria z holešovského farního kostela. Střípky z historie Holešovska II, Holešov 2014.

Pospíšil Jan - Kostel sv. Bartoloměje v Rymicích. Obecní úřad Rymice 1996.

Pravčické noviny č. 1/2014 - Jak za války rekvírovali zvony, str. 24.

Státní památkový úřad v Brně, karton 45 - Zvony/5 (okres Holešov)
Státní památkový úřad v Brně, karton 8, Přípravná studie k dílu o zvonařích,
soupis zvonů podle okresu, Dr. Karel Kühn.

Webové stránky obcí.